

Bibliografia historii wychowania, szkolnictwa i myśli pedagogicznej w Polsce za rok 2001 (z uzupełnieniami za rok 2000)

WSTĘP

Bibliografia rejestruje druki zwarte, artykuły z czasopism i prac zbiorowych. Obejmuje pozycje wydane w 2001 r. oraz te z 2000 r., które nie znalazły się w bibliografii za rok 2000, opublikowanej w z. 1/2 „Biuletynu Historii Wychowania” z 2002 r. Bibliografia ma układ rzeczowy według podanego niżej schematu.

- I. Opracowania ogólne. Bibliografie
- II. Rozwój oświaty, wychowania i myśli pedagogicznej
 - 1. Opracowania ogólne
 - 2. Okres do 1795 roku
 - 3. Okres 1795 - 1918
 - 4. Okres 1918 - 1939
 - 5. Okres 1939 - 1945
 - 6. Okres 1945 - 1989
 - 7. Okres 1989 - 2000
 - 8. Oświata polonijna
- III. Dzieje szkół różnych stopni
 - 1. Szkoły podstawowe i zakłady wychowawcze
 - 2. Szkoły średnie ogólnokształcące
 - 3. Szkoły zawodowe
 - 4. Zakłady kształcenia nauczycieli (z wyjątkiem szkół wyższych)
 - 5. Szkoły wyższe
- IV. Teoretycy wychowania i działacze oświatowi
 - 1. Zbiory życiorysów
 - 2. Poszczególne biografie
- V. Dzieje oświaty pozaszkolnej
 - 1. Oświata dorosłych
 - 2. Biblioteki
- VI. Dzieje ruchu nauczycielskiego
 - 1. Opracowania ogólne i monografie
 - 2. Pamiętniki nauczycieli
- VII. Z życia i działalności organizacji młodzieżowych

WYKAZ SKRÓTÓW CZASOPISM I WYDAWNICTW CIĄGŁYCH

Acta Univ. N. Copernici – Acta Universitatis Nicolai Copernici
Acta Univ. Lodziensis – Acta Universitatis Lodziensis
Acta Univ. Wratislaviensis – Acta Universitatis Wratislaviensis
Annales Acad. Paedagog. Cracoviensis – Annales Academiae Paedagogicae Cracoviensis
Archiwista Pol. – Archiwista Polski
Archiwum Hist. Filoz. i Myśli Społ. – Archiwum Historii Filozofii i Myśli Społecznej
Archiwum Hist. i Filoz. Med. – Archiwum Historii i Filozofii Medycyny
Ateneum Kapł. – Ateneum Kapłańskie
Białoruskie Zesz. Hist. – Białoruskie Zeszyty Historyczne
Biul. Hist. – Biuletyn Historyczny (Muzeum Marynarki Wojennej)
Biul. Hist. Pogranicza – Biuletyn Historii Pogranicza
Biul. Inst. Pamięci Nar. – Biuletyn Instytutu Pamięci Narodowej
Czasop. Prawno-Hist. – Czasopismo Prawno-Historyczne
Częstochowskie Studia Teol. – Częstochowskie Studia Teologiczne
Komunikaty Mazur.-Warm. – Komunikaty Mazursko-Warmińskie
Krakowski Roczn. Archiw. – Krakowski Rocznik Archiwalny
Kwart. Hist. Nauki i Techn. – Kwartalnik Historii Nauki i Techniki
Kwart. Hist. Żydów – Kwartalnik Historii Żydów
Lubelski Roczn. Pedagog. – Lubelski Rocznik Pedagogiczny
Mater. Zachodniopomorskie – Materiały Zachodniopomorskie
Mazowieckie Studia Humanist. – Mazowieckie Studia Humanistyczne
Nadwarciański Roczn. Hist.-Archiw. – Nadwarciański Rocznik Historyczno-Archiwalny
Nauka Pol. – Jej Potrzeby, Organizacja i Rozwój – Nauka Polska – Jej Potrzeby, Organizacja i Rozwój
Opolskie Roczniki Ekonom. – Opolskie Roczniki Ekonomiczne
Pamiętn. Bibl. Kórnickiej – Pamiętnik Biblioteki Kórnickiej
Pamiętn. Cieszyński – Pamiętnik Cieszyński
Pamiętn. Tow. Miłośn. Ziemi Kościańskiej – Pamiętnik Towarzystwa Miłośników Ziemi Kościańskiej
Prace Hist.-Archiw. – Prace Historyczno-Archiwalne
Przegl. Bibliot. – Przegląd Biblioteczny
Przegl. Hist. – Przegląd Historyczny
Przegl. Hist.-Ośw. – Przegląd Historyczno-Oświatowy
Przegl. Orientalist. – Przegląd Orientalistyczny
Przegl. Polonijny – Przegląd Polonijny
Przegl. Prawosławny – Przegląd Prawosławny
Przegl. Zachodniopomorski – Przegląd Zachodniopomorski
Roczn. Bibl. Nauk. PAU i PAN w Krakowie – Rocznik Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie
Roczn. Bocheński – Rocznik Bocheński
Roczn. Gdański – Rocznik Gdański
Roczn. Grudziądzki – Rocznik Grudziądzki
Roczn. Hist. Prasy Pol. – Rocznik Historii Prasy Polskiej
Roczn. Jeleniogórski – Rocznik Jeleniogórski
Roczn. Komisji Nauk Pedagog. – Rocznik Komisji Nauk Pedagogicznych
Roczn. Krakowski – Rocznik Krakowski
Roczn. Lubuski – Rocznik Lubuski
Roczn. Łódzki – Rocznik Łódzki
Roczn. Mazurski – Rocznik Mazurski
Roczn. Międzyrzecki – Rocznik Międzyrzecki

Roczn. Muzeum Nar. Rolnictwa w Szreniawie – Rocznik Muzeum Narodowego Rolnictwa w Szreniawie
 Roczn. Muzeum w Gliwicach – Rocznik Muzeum w Gliwicach
 Roczn. Sądecki – Rocznik Sądecki
 Roczn. Świdnicki – Rocznik Świdnicki
 Roczn. Świętokrzyski – Rocznik Świętokrzyski
 Roczn. Toruński – Rocznik Toruński
 Roczn. Warszawski – Rocznik Warszawski
 Roczniki Dziejów Społ. i Gosp. – Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych
 Roczniki Bibliot. – Roczniki Biblioteczne
 Roczniki Nauk. AWF w Warszawie – Roczniki Naukowe AWF w Warszawie
 Roczniki Teolog. – Roczniki Teologiczne
 Studia z Dziejów Rosji i Europy Środk.-Wsch. – Studia z Dziejów Rosji i Europy Środkowo-Wschodniej
 Śląski Kwart. Hist. Sobótka – Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka
 Wiadom. Hist. – Wiadomości Historyczne
 Włoszczowskie Zesz. Hist. – Włoszczowskie Zeszyty Historyczne
 Zagadn. Naukozn. – Zagadnienia Naukoznawstwa
 Zapiski Hist. – Zapiski Historyczne
 Zesz. Chorzowskie – Zeszyty Chorzowskie
 Zesz. Hist. – Zeszyty Historyczne
 Zesz. Hist.-Teol. – Zeszyty Historyczno-Teologiczne
 Zesz. Hist. WiN-u – Zeszyty Historyczne WiN-u
 Zesz. Muzeum Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego – Zeszyty Muzeum Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego
 Zesz. Nauk. WSHE – Zeszyty Naukowe WSHE (Włocławek)

I. OPRACOWANIA OGÓLNE. BIBLIOGRAFIE

1. BIBLIOGRAFIA Ryszarda Wroczyńskiego [1909-1987]. Oprac. Wiesław Theiss, Urszula Pawłowicz. Warszawa 2001 Żak ss. 68.
2. JĘDRZEJEC Danuta: Przegląd publikacji poświęconych wychowaniu przedszkolnemu w powojennym czterdziestolecu. *Przegl. Hist.-Ośw.* R. 44: 2001 nr 3/4 s. 143-147.
3. HINZ Janusz: Bibliografia toruńskich druków szkolnych tzw. Thorunensii scholasticae w zbiorach dawnej Biblioteki Gimnazjum Akademickiego w Toruniu, obecnie w Książnicy Miejskiej w Toruniu. Grudziądz 2001 Bibl. Zespołu Szkół Medycznych ss. 161.
XVI-XVIII w.
4. NIPARKO Romuald: „Miesięcznik Katechetyczny i Wychowawczy” 1911-1939. Bibliografia zawartości. Poznań 2000 UAM WT ss. 219, nlb. 1, il., sum. Uniw. im. A. Mickiewicza w Poznaniu. Wyzd. Teol. Studia i Materiały. [T.] 36.
5. PRUSZYŃSKA Agnieszka: Międzyuniwersytecka Biblioteka Medyczna (BIUM) w Paryżu. Zbiór polskich rozpraw doktorskich. *Archiwum Hist. i Filoz. Med.* T. 64: 2001 z. 1 s. 49-60, sum.
6. RULKA Kazimierz: Wykaz niepublikowanych prac magisterskich doktorskich przechowywanych w Bibliotece Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku. *Studia Włocławskie.* T. 4: 2001 s. 405-432.
Z lat 1981-2001.

7. SMOŁAŁSKI Antoni: Polska historiografia pedeutologiczna (wersja podstawowa). *Przegl. Hist.-Ośw.* R. 44: 2001 nr 3/4 s. 5-23.

8. WYKAZ prac magisterskich powstałych w Mazowieckiej Wyższej Szkole Humanistyczno-Pedagogicznej pod kierunkiem prof. Tadeusza Rawskiego w latach 1995 - 2000. W: Z dziejów wojen i wojskowości. Księga pamiątkowa poświęcona prof. dr. hab. Tadeuszowi Rawskiemu z okazji 55-lecia rozpoczęcia pracy naukowej. Pod red. nauk. Piotra Matusaka. Łowicz 2001 s. 232 - 234.

II. ROZWÓJ OŚWIATY, WYCHOWANIA I MYŚLI PEDAGOGICZNEJ

1. Opracowania ogólne

9. BANACH Czesław: Blaski i cienie polskiej edukacji w XX wieku. *Przegl. Hist.-Ośw.* R. 44: 2001 nr 1/2 s. 5 - 14.

10. BOGUSZEWSKA Anna: Miejsce przedmiotu „rysunek” w kształceniu ogólnym w pierwszej połowie XX wieku. *Przegl. Hist.-Ośw.* R. 44: 2001 nr 1/2 s. 65 - 81.

11. CIEPIELÓW dawniej i dziś. Pod red. Henryka Bednarczyka i Heleny Kowalskiej-Kutery. Sycyna 2001 Stow. Oświatowe Sycyna; Wyższa Szkoła Pedagog. ZNP w Warszawie ss. 232, nlb. 4, tabl. 16, il. Biblioteka Sycyńska. T. 5.

Z treści: Hyc Danuta: Przedszkole s. 93 - 98; Garganisz Barbara, Kowalska-Kutera H., Giemza Iwona: Publiczna Szkoła Podstawowa s. 99 - 153; Giemza Elżbieta: Gimnazjum s. 154 - 157.

12. DYBIEC Julian: Recepcja idei pedagogicznych w Polsce. W: Recepcja w Polsce nowych kierunków i teorii naukowych. Pod red. Adama Strzałkowskiego. Kraków 2001 s. 195 - 202.

13. DZIEJE nauczania medycyny na ziemiach polskich. Pod red. Mariusza M. Żydowo. Kraków 2001 PAU ss. 261, nlb. 7, tabl. 30, il., mapy. Rozprawy Wydziału Lekarskiego. T. 1.

Treść: Żydowo M. M.: Wstęp s. 7 - 12; Kaliciński Andrzej: Dzieje nauczania medycyny na Podlasiu s. 13 - 23; Domaniewski Jan: Dzieje nauczania medycyny w Bydgoszczy s. 25 - 34; Żydowo M. M.: Dzieje nauczania medycyny w Gdańsku s. 35 - 50; Puzio Alfred, Szczygieł Sławomir, Kempa Maria: Dzieje nauczania medycyny na Górnym Śląsku s. 51 - 65; Gajda Zdzisław: Dzieje nauczania medycyny w Krakowie s. 67 - 88; Borkowski Tomasz: Historia nauczania medycyny na Lubelszczyźnie s. 89 - 96; Wojtkiewicz-Rok Wanda: Tradycje akademickiego nauczania medycyny we Lwowie s. 97 - 121; Greger Janusz: Rozwój medycyny akademickiej w Łodzi s. 123 - 129; Karoń Halina: Dzieje nauczania medycyny w Poznaniu s. 131 - 142; Machoy Zygmunt: Historia nauczania medycyny w Szczecinie s. 143 - 155; Śródka Andrzej, Stembrowicz Wiesław, Zabłotniak Ryszard: Dzieje nauczania medycyny w Warszawie s. 157 - 187; Stanek Aleksander, Śledziński Zbigniew: Dzieje nauczania medycyny w Wilnie s. 189 - 220; Heimrath Tadeusz: Nauczanie medycyny we Wrocławiu s. 221 - 240.

14. DZIEJE Rzeszowa. T. 3: Rzeszów w okresie międzywojennym i okupacji (1918 - 1944). Pod red. Feliksa Kiryka. Rzeszów 2001 Urząd Miasta; Libri Ressovienses ss. 1072, tabl. 6, il., sum., Zsfg., rez.

Z treści: Świeboda Józef: Oświęta i szkolnictwo s. 173 - 227.

15. FUDALI Robert: Realizm pedagogiczny w ujęciu J[ana] Wl[adysława] Dawida. *Przegl. Hist.-Ośw.* R. 44: 2001 nr 1/2 s. 123 - 127.

W publikacjach z l. 1912 - 1927.

16. FURMANOWSKA Mirosława: Historia wychowania seksualnego w Polsce w latach 1945 - 2000. *Przegl. Hist.-Ośw.* R. 44: 2001 nr 3/4 s. 105 - 108.

17. GAWLIK Stanisław: Sierocińce w działalności Zgromadzenia Małych Sióstr Niepokalanego Serca Maryi. *Studia Teol.-Hist. Śląska Opolskiego.* T. 21: 2001 s. 353 - 362, Zsfg.

Lata 1888 - 1939 na terenach Białorusi, Łotwy, Rosji (Petersburg) i Polski.

18. GERLIC Henryk: Dzieje szkolnictwa w Gliwicach ze szczególnym uwzględnieniem wkładu Kościoła. *Roczn. Muzeum w Gliwicach*. T. 16: 2001 s. 275-285, sum., Zsfg. XIII-XX w.
19. GOŁAŃCZ. Z dziejów miasta i regionu. Praca zbior. pod red. Andrzeja Wędzkiego. Gołańcz 2001 Tow. Miłośn. Ziemi Gołanieckiej; Zarząd Miasta i Gminy ss. 266, il., mapy.
Z treści: Wieczorek Andrzej: Oświata [w l. 1918-1939] s. 129-136; Wieczorek A., Osuch Wojciech: Oświata i kultura [w l. 1945-1989] s. 169-191.
20. GOMOLISZEK Joanna: Toruńskie czasopisma studenckie w latach 1945-1995. Toruń 2001 Wydaw. Adam Marszałek ss. 154, tabl. 25, il.
21. GRABOWSKI Stanisław: Na przyszły pożytek. Z dziejów polskiej prasy dla dzieci 1824-1939. Pułtusk 2001 Wyższa Szkoła Humanist. ss. 267, il.
22. GRADKOWSKI Henryk: Mickiewicz w polskiej szkole XIX i pierwszej połowie XX wieku. Strategia lektury i style odbioru. Jelenia Góra 2001 Kolegium Karkonoskie. Państ. Wyższa Szkoła Zawodowa ss. 278, il.
23. HELLWIG Jan: Dzieje historii wychowania w Polsce i jej twórcy (próba zarysu historycznego). Poznań 2001 Eruditus ss. 261, nlb. 1.
24. HOCHLEITNER Janusz: Szkolnictwo elementarne na Warmii w dobie potrydenckiej reformy katolickiej (1565-1623). *Echa Przeszłości*. [T.] 1: 2000 s. 41-62.
25. JÓŹWIĄK Sławomir: Materiały do dziejów oświaty w gminie Bieliny (1823-1952). *Roczn. Świętokrzyski*. Ser. A: Nauki Humanist. T. 26: 1999 [druk.] 2001 s. 117-125.
26. KARDYŚ Piotr: Rola Wiślicy w okresie plemiennym i początków państwa polskiego w świetle podręczników historii po 1958 r. *Przegl. Hist.-Ośw.* R. 44: 2001 nr 3/4 s. 41-48.
27. KĘDZIERZYN-KOŹLE. Monografia miasta. Praca zbior. pod red. nauk. Edwarda Nycza i Stanisława Senfta. Opole 2001 Wydaw. IŚ ss. 460, nlb. 3, tabl. 12, il., mapy. Państ. Inst. Nauk. Inst. Śląski w Opolu.
Z treści: Papis Dorota: Szkolnictwo podstawowe i średnie w Kędzierzynie-Koźlu [lata 1918-1945] s. 397-415.
28. KONGRESY i zjazdy pedagogiczne w Polsce w XX wieku. Pod red. Alicji Kicowskiej. Toruń 2001 Wydaw. Uniw. M. Kopernika ss. 351, il.
Treść: Kwiecieński Zbigniew: Pedagogika wobec kryzysu i przelomu. Funkcje ogólnopolskich zjazdów pedagogicznych w latach dziewięćdziesiątych s. 9-12; Płoch Halina: Początki odrodzonego szkolnictwa polskiego – Sejm Nauczycielski 14-17.04.1919 r. s. 15-26; Gajdamowicz Halina: Cele wychowania na kongresach i zjazdach pedagogicznych w II Rzeczypospolitej s. 27-38; Magiera Elżbieta: Stanowisko kongresów pedagogicznych Drugiej Rzeczypospolitej wobec wychowania państwowego s. 39-54; Jałmużna Tadeusz: Organizacje młodzieżowe przedmiotem zainteresowań kongresów pedagogicznych w latach międzywojennych s. 55-62; Michalski Grzegorz: „Tydzień Szkoły Pracy” przykładem zjazdowej inicjatywy lokalnej w Poznaniu w 1925 r. s. 63-71; Moskalik Urszula: Kongres poznański w cieniu Powszechnej Wystawy Krajowej w 1929 roku s. 72-79; Koźmian Danuta: III Kongres Pedagogiczny we Lwowie i jego wpływ na kształtowanie ustroju szkolnego oraz tworzenie nowych programów nauczania w Drugiej Rzeczypospolitej s. 80-95; Jakubiak Krzysztof: Problematyka i dorobek zjazdów pedagogów Akcji Katolickiej w II Rzeczypospolitej s. 96-105; Połusznia Małgorzata: Edukacja zdrowotna w świetle dyskusji i postanowień kongresów pedagogicznych II Rzeczypospolitej s. 106-120; Jamrożek Wiesław: Problematyka opieki nad dzieckiem na kongresach i zjazdach pedagogicznych w Polsce do 1939 roku s. 121-137; Kuczyńska Ewa: Dziecko niepełnosprawne w świetle dyskusji i postanowień kongresów oraz zjazdów pedagogicznych II Rzeczypospolitej s. 138-151; Gulczyńska Justyna: Problematyka kształcenia nauczycieli podczas kongresów pedagogicznych II Rzeczypospolitej s. 152-157; Walasek Stefania: Pierwszy Zjazd nauczycielstwa pracującego na Litwie w Wilnie (18-20 sierpnia 1919 r.) s. 158-171; Gąsiorowski Andrzej: I Polski Zjazd Oświatowy w Republice Litewskiej – jego przebieg i cele (Kowno 2-3 listopada 1923 r.) s. 172-187; Kabzińska Łucja: Udział polskich pedagogów w Międzynarodowych Kongresach Ligi Nowego Wychowania okresu międzywojennego s. 188-208; Grześ Bolesław: Wizja powojennej oświaty i szkolnictwa w uchwałach Tajnej Organizacji Nauczycielskiej s. 209-231; Kabziński Krzysztof: Rola zjazdów pedagogicznych w kształtowaniu się ustroju szkolnego Polski w latach 1945-1948 s. 235-244; Jankowski Robert: Problemy budowy szkoły polskiej na Pomorzu Zachodnim w pracach Ogólnopolskiego

Zjazdu Oświatowego w Łodzi w 1945 roku s. 245-253; Wójtowicz Marian W.: Kontrowersje na temat kształcenia nauczycieli na Ogólnopolskim Zjeździe Oświatowym w Łodzi w 1945 roku s. 254-277; Michalska Iwonna: Nowe zadania nauki w Polsce. Powojenne zjazdy Naukowego Towarzystwa Pedagogicznego (1947-1948) s. 278-288; Hellwig Jan: Wojewódzki Zjazd Oświatowy w Poznaniu w 1957 roku; Kicowska A.: Problemy oświaty rolniczej na zjazdach pedagogicznych w latach 1945-1959 s. 294-305; Malewska Eugenia: Tradycje Międzynarodowych Kolektywów Pedagogiki Rolniczej s. 306-312; Konarzewski Krzysztof: Trzeci Ogólnopolski Zjazd Pedagogiczny o reformie oświaty s. 313-324; Melosik Zbyszko: Kongresy pedagogiczne lat dziewięćdziesiątych XX wieku – od „pedagogiki zamkniętej” do „pedagogiki pogranicza” s. 325-340; Leppert Roman: Polskie zjazdy pedagogiczne lat dziewięćdziesiątych XX wieku wobec problemu tożsamości jako dyscypliny naukowej s. 341-349.

29. KSIĄŻKA, biblioteka, szkoła w kulturze Śląska Cieszyńskiego. Materiały z konferencji naukowej, Cieszyn 4-5 listopada 1999. Pod red. Janusza Spyrę. Cieszyn 2001 Książnica Cieszyńska; Zarząd Gł. Macierzy Ziemi Cieszyńskiej; Społeczny Kom. Budowy Pomnika Ks. Leopolda Jana Szersznika ss. 400, Zsfg.

Treść: Spyra J., Szelong Krzysztof: Wprowadzenie s. 5-8; Nowak Krzysztof: Stan badań nad dziejami szkolnictwa na Śląsku Cieszyńskim s. 9-26; Gojniczek Waclaw, Rusnok Anna: Źródła do badań nad dziejami szkolnictwa na Śląsku Cieszyńskim w zbiorach Archiwum Państwowego w Katowicach Oddział w Cieszynie, Książnicy Cieszyńskiej oraz Biblioteki Tschammera s. 27-49; Štěrbová Jarmila: Prameny k dějinám školství v Zemském archivu v Opavě s. 50-58; Szelong Krzysztof: Podróże edukacyjne szlachty cieszyńskiej (do końca XVII w.). Motywy, kierunki, konsekwencje s. 59-115; Gojniczek Waclaw: Gimnazjum Ewangelickie w Cieszynie a elity społeczności protestanckiej na Śląsku Cieszyńskim (1709-1781) s. 116-132; Kubacz Adam: Wpływ reform terezańskich i józefińskich na rozwój szkolnictwa na Śląsku Cieszyńskim s. 133-153; Chromik Grzegorz Marek: Dzieje gimnazjum katolickiego w Cieszynie w świetle pism ks. Leopolda Jana Szersznika [1747-1814] s. 154-166; Spyra J.: Główne kierunki rozwoju szkolnictwa na Śląsku Cieszyńskim w XIX w. i na początku XX w. w świetle ustawodawstwa i statystyk s. 167-216; Buława Edward: Formowanie się intelektualnego, światopoglądowego i zawodowego oblicza polskiego nauczycielstwa szkół ludowych na Śląsku Cieszyńskim do 80. lat XIX w. s. 217-239; Dawid Łucja: Źródła intelektualnej, światopoglądowej i zawodowej formacji nauczycielstwa polskiego Śląska Cieszyńskiego w latach 1888-1918. Szkic do portretu zbiorowości s. 240-251; Gawrecki Dan: Nemecké školy na Tešínsku 1848-1918 s. 265-283; Spyra J.: Szkolnictwo żydowskie na Śląsku Cieszyńskim i jego rola w procesie asymilacji miejscowej społeczności żydowskiej (przed 1918 r.) s. 284-312; Kenig Piotr: Zarys dziejów szkolnictwa w Bielsku i Białej do 1918 r. s. 313-331; Bieńkowska Barbara: Edukacyjna rola biblioteki Leopolda J. Szersznika s. 332-340; Zeprzałka Hanna: Biblioteki szkolne na Śląsku Cieszyńskim w świetle sprawozdań szkolnych (1850-1939) s. 341-356; Król Stefan: Sprawozdania i programy szkolne jako źródło do badań nad dziejami szkolnictwa na Śląsku Cieszyńskim s. 357-366.

30. KSZTAŁCENIE archiwistów w Polsce na tle porównawczym. *Archiwista Pol.* R. 6: 2001 nr 3/4 s. 9-119, sum.

Z treści: Chmielewski Zdzisław: Kierunki rozwoju współczesnej archiwistyki s. 9-24; Robótka Halina: Światowe tendencje w kształceniu archiwistów s. 25-42; Tandecki Janusz: Dzieje i dorobek naukowy toruńskiego uniwersyteckiego ośrodka kształcenia archiwistów s. 43-53; Chorążyczewski Waldemar, Kwiatkowska Wiesława: Kształcenie archiwistów na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu w latach 1951-2001 s. 54-72; Kłapcińska Ewa: Kształcenie archiwistów na Uniwersytecie Wrocławskim s. 73-80; Sierpowski Stanisław: Kształcenie ustawiczne s. 96-98; Ciara Stefan: Kształcenie i pozycja zawodowa archiwistów w Galicji w okresie autonomii s. 111-119.

31. KURCZ Alicja: Formy opieki nad dzieckiem w okresie wczesnego dzieciństwa na ziemiach polskich od połowy XVII stulecia do zakończenia I wojny światowej. W: W klimacie śląskiej humanistyki. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi doktorowi hab. Franciszkowi A[ntoniemu] Markowi w pięćdziesięciolecie pracy dydaktycznej i naukowej. Red. nauk. Jolanta Kwiatek, Eleonora Sapia-Drewniak. Opole 2001 s. 225-233.

32. LUBOJEMSKA Barbara: Zarys dziejów szkolnictwa we Frysztaku 1424-1984. Krosno 2001 Roksana ss. 100.

33. MAJERSKA Alina: Pedagogika na Wyższych Kursach dla Kobiet im. A. Baranieckiego – ludzie i książki. *Przeł. Hist.-Ośw.* R. 44: 2001 nr 3/4 s. 95-104.
W I. 1893-1923.

34. MAŃKOWSKI Stanisław: Historyczne aspekty opieki nad dzieckiem osieroconym. Wybrane problemy. *Zesz. Nauk. WSHE* (Wrocław). T. 9: 2001 s. 89-98.

35. MASSALSKI Adam: Tradycje akademickie Kielc. *Roczniki* [Stacja Nauk. PAN w Paryżu]. T. 4: 2001 s. 41 - 57.

Lata 1727 - 1945.

36. MATERIAŁY i studia do dziejów nauczania i wychowania religijnego. T. 2. Red. nauk. Jan Szczepaniak. Kraków 2001 Unum ss. 207, sum.

Treść: Wróbel Elena Elżbieta: „Z wychowania bowiem złego, wszystko złe idzie”. Predykanta lubelskiego [Krzysztofa Kraińskiego (1556 - 1618)] rady dla rodziców s. 7 - 23; Szczepaniak J.: Zachowane spisy alumnów Seminarium Akademickiego w Krakowie s. 25 - 51; Chrząszcz Czesław: Urzędnik czy kapłan? Katecheci galicyjscy wobec konstytucyjnej reformy szkolnictwa s. 53 - 84; Kossakowska-Jarosz Krystyna: Wybrane problemy religijnego wychowania na Górnym Śląsku w XIX stuleciu s. 85 - 106; Korzeniowska Wiesława: Wychowanie religijne w rodzinach różnych warstw społecznych na Górnym Śląsku – koniec wieków XIX i XX (analiza porównawcza) s. 107 - 123; Szczepaniak J.: Komisja Szkolna Episkopatu Polski 1928 - 1938 s. 125 - 176; Mieczkowski Janusz: Biskup Stanisław Rospond (1877 - 1958) s. 177 - 198; Urban Jacek: Marceli Ślepicki [1863 - 1936] – katecheta i kanonik krakowski s. 199 - 207.

T. 1. 2000.

37. NIEWIADOMSKI Marek: Jadwiga Dziubińska i jej koncepcja szkół rolniczych na przykładzie Sokotówka. *Przegl. Hist.-Ośw.* R. 44: 2001 nr 3/4 s. 117 - 134.

Lata 1907 - 1939.

38. OFFMAŃSKI Andrzej: W kierunku katechezy ewangelizacyjnej. Polska katecheza młodzieżowa w latach 1945 - 2000. Szczecin 2001 Ottonianum ss. 274, nlb. 1.

39. OFICERSKIE szkoły piechoty w Polsce. Zarys dziejów. Praca zbior. pod red. Teodora Wójcika. Wrocław 2001 Wydaw. WSO im. Tadeusza Kościuszki ss. 240. Wyższa Szkoła Oficerska im. Tadeusza Kościuszki.

Treść: Jagiello Zdzisław: Szkolnictwo oficerskie piechoty od Szkoły Rycerskiej do 1919 roku s. 9 - 29; Wójcik T.: Oficerskie szkoły piechoty II Rzeczypospolitej s. 30 - 70; Katołik Marek: Szkoły piechoty Wojska Polskiego w okresie II wojny światowej s. 71 - 106; Tenże: Oficerskie szkoły piechoty w latach 1945 - 1962 s. 107 - 150; Kajetanowicz Jerzy: Oficerska Szkoła Wojsk Zmechanizowanych im. T. Kościuszki 1962 - 1967 s. 151 - 195; Szawerna Antoni: Działalność wychowawcza i kulturalno-oświatowa w oficerskich szkołach piechoty s. 196 - 234.

40. PENSJE, gimnazja, licea [poznańskie]. *Kronika M. Poznania*. [R. 69]: 2001 [nr] 4 s. 7 - 301.

Treść: Kočka-Krenz Hanna: Archeologiczne świadectwa o początkach szkolnictwa w Poznaniu s. 7 - 13; Żołędź-Strzelczyk Dorota: Szkoły poznańskie w okresie przedrozbiorowym s. 14 - 27; Moras Justyna: Na pensji w XIX-wiecznym Poznaniu s. 28 - 45; Rzepecka Helena: Historia pensji Anny i Anastazji Dunysz s. 46 - 54; Estkowski Ewaryst: Czego uczyć w polskich szkołach elementarnych w ogóle, a w wiejskich szczególnie? (Wypracowanie odczytane na XIII. posiedzeniu pedagogicznym w Poznaniu) s. 55 - 69; Męczyńska Katarzyna: Kochająca Cię opiekunka Anastazja Warnka (1838 - 1922) s. 70 - 80; Taż: „Warnkowy – zakład główny”. Wyższa szkoła żeńska Anastazji Warnka 1871 - 1912 s. 81 - 105; Karolczak Waldemar: Z dziejów szkółki i seminarium freblowskiego Walerii Puffke w Poznaniu w latach 1892 - 1915 s. 106 - 113; Smuszkiewicz Zdzisława: Z dawnych dziejów poznańskiej Dąbrówki (1830 - 1939) s. 114 - 134; Piotrowska-Szulcewska Danuta: Z odległych wspomnień o Marii Swinarskiej s. 135 - 140; Małecka Waława: Trzy pokolenia dąbrówczanek s. 141 - 152; Skutecki Jakub: Zapomniana szkoła s. 153 - 160; Mrugańska-Banaszak Magdalena: O wildeckiej szkole. Kronikarski zapis z lat 1873 - 1923 s. 161 - 178; Jazdon Artur: Podręczniki w ofercie wydawców poznańskich (1831 - 1862) s. 179 - 190; Kowalowa Ewelina: Jan Rymarkiewicz – nauczyciel i miłośnik książek s. 191 - 200; Mrugańska-Banaszak M.: Budynek szkolny podmiejskich gmin włączonych do Poznania w 1900 roku s. 201 - 214; Skutecki Jakub: O budowaniu i urządzaniu szkół, czyli bryk z niemieckiego podręcznika architektury s. 215 - 231; Jazdon Andrzej: „Paganinim wprowadzie nie był...”, czyli rzecz o nauczaniu muzyki w Poznaniu do 1918 roku s. 232 - 250; Gulczyńska Justyna: Niepubliczne szkoły średnie ogólnokształcące w Poznaniu w okresie międzywojennym s. 251 - 261; Kto dzisiaj pamięta Szkołę Przygotowawczą pani [Janiny] Kusztelanowej? s. 262 - 264; Matuszak Zenon: Moje wspomnienia z lat szkolnych s. 265 - 268; Łukomski Grzegorz: Zjazdy wychowanków i profesorów Gimnazjum św. Marii Magdaleny s. 269 - 282; Marciniak Anna: Nauczyciele poznańscy wśród założycieli Towarzystwa Przyjaciół Nauk s. 283 - 301.

41. PEKALA Anna: Idee wychowania muzycznego w polskiej myśli pedagogicznej. Częstochowa 2001 Wydaw. Wyższej Szkoły Pedagog. ss. 124, nlb. 3.

XVIII - XX w.

42. PIŁATOWICZ Józef: Żydzi na wyższych uczelniach technicznych w Polsce do 1939 roku. *Kwart. Hist. Nauki i Techn.* R. 46: 2001 nr 2 s. 85 - 112, sum.

43. POLACY na uniwersytecie w Innsbrucku. Pod red. Edwarda Walewandra. Lublin 2001. Red. Wydaw. KUL ss. 96, tabl. 2, il. Biblioteka Pedagogiczna Katedry Pedagogiki Porównawczej Wydziału Nauk Społecznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Ser. A: Studia. T. 4.

Treść: Walewander E.: Wprowadzenie s. 9-10; Toż w jez. niem. s. 11-12; Walewander E.: Z dziejów Innsbrucka s. 13-16; Ćwik Władysław: Studenci i uczeni z ziem polskich na uniwersytecie w Innsbrucku do II wojny światowej s. 17-74; Walewander E.: Polacy studenci teologii w Innsbrucku po II wojnie światowej s. 75-80; Niewiadomski Józef: Fascynujący czas dramatycznych przełomów s. 81-84; Giedroyć Karol Tomasz: Duszpasterstwo polskie w Innsbrucku dzisiaj s. 85-87.

44. POLSKA myśl pedagogiczna po 1918 roku. Praca zbiorowa. Pod red. Ewy Brodackiej-Adamowicz. Siedlce 2001. Wydaw. Akad. Podlaskiej ss. 170.

Treść: Wyszczelski Lech: Wstęp s. 5-9; Antas Alicja: Florian Witold Znaniecki (1882-1958) s. 11-25; Brodacka-Adamowicz E.: Sergiusz Hessen (1887-1950) s. 27-46; Filipek Agnieszka: Stefania Sempolowska (1869-1944) s. 47-66; Grzegorzycz Barbara: Marian Ignacy Falski (1881-1974) s. 67-79; Klim-Klimaszewska Anna: Zygmunt Myslakowski (1890-1971) s. 81-93; Lipińska-Rzeszutek Małgorzata: Janusz Korczak (1878/9-1942) s. 95-106; Niewęglowska Aneta: Kazimierz Sońnicki (1883-1976) s. 107-119; Rzeszutek Lucjan: Helena Radlińska (1879-1954) s. 121-130; Skóra Aneta: Bogdan Suchodolski (1903-1992) s. 131-140; Trębicka-Postrzygacz Beata: Lucjan Zarzecki (1873-1925) s. 141-162; Wiśniewska Małgorzata: Marian Porwit (1895-1988) s. 163-170.

45. PRZEMIANY edukacyjne w Polsce i na świecie a modele wychowania. I Konferencja naukowa Zakładu Teorii i Historii Wychowania. Praca zbior. pod red. Wiesławy Korzeniowskiej, Stanisława Czesława Michałowskiego, Andrzeja Murzyna. Kraków 2001. Impuls s. 474, nlb. 1, sum. Inst. Pedagogiki. Zakł. Teorii i Historii Wychowania. Idee, Metody, Inspiracje.

Z treści: Magiera Elżbieta: Ideal wychowania państwowego w II Rzeczypospolitej s. 15-28; Uchyla-Zroski Jadwiga: Z dziejów polskiego szkolnictwa muzycznego okresu międzywojennego (1918-1939): cele i koncepcje kształcenia muzycznego Karola Hlawiczki, Stefana Wysockiego i Tadeusza Joteyki s. 29-35; Król Joanna: Refleksje o wychowaniu młodzieży szkół średnich ogólnokształcących w Polsce w latach 1948-1956 s. 37-48; Musialik Wanda: Udział zakonów w Polsce w wychowaniu i kształceniu młodzieży. Zarys problemu s. 153-163; Kurowski Błażej: Szkoła klasztorna na Górze św. Anny 1869-1875 s. 165-170; Sudol Elisabeth: Działalność pedagogiczna i resocjalizacyjna Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia w Krakowie s. 171-185; Mirek Agata: Metody i formy wychowawcze w domach dziecka prowadzonych przez siostry Zgromadzenia Córki Maryi Niepokalanej w latach 1918-1939 s. 187-195; Kossakowska-Jarosz Krystyna: O języku wartości w modelu wychowania górnośląskich dziewcząt i o strażniczkach kształtowania wzorów na przełomie XIX i XX wieku s. 315-330; Szymańska Maria: Modele wychowania w rodzinach ziemiańskich ziemi płockiej (druga połowa XIX wieku) s. 331-338; Wojtkiewicz Lucyna: Modele wychowania w rodzinach polskich na Wileńszczyźnie. Komunikat s. 339-344.

46. REFORMY edukacyjne w Polsce. Tradycje i współczesność. Red. Iwonna Michalska, Grzegorz Michalski. Skierniewice 2001. WSE-H ss. 255. Wyższa Szkoła Ekonomiczno-Humanist.

Z treści: Michalska I.: Wstęp s. 5-7; Hellwig Jan: Z dziejów reform oświatowych w Polsce s. 9-26; Smolański Antoni: Teleologie reform edukacyjnych w nowożytnej Europie i w Polsce s. 27-43; Szulakiewicz Władysław: Historiografia edukacyjna w II Rzeczypospolitej wobec reform oświatowych Komisji Edukacji Narodowej s. 45-56; Jamrozek Wiesław: Reformy edukacyjne w II Rzeczypospolitej w opinii działaczy i teoretyków ruchu ludowego s. 57-65; Michalski G.: Dyskusje Stowarzyszenia Chrześcijańsko-Narodowego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych nad kształtem ustroju szkolnego s. 67-81; Leżańska Wiesława: Wychowanie przedszkolne w reformach drugiej Rzeczypospolitej s. 83-95; Jakubiak Krzysztof: Instytucje samorządu szkolnego w reformach oświatowych na ziemiach polskich w XIX w. oraz II Rzeczypospolitej s. 97-107; Jalmużna Tadeusz: Pedagogika szkoły pracy w Polsce międzywojennej i jej oddziaływanie na reformy edukacyjne s. 109-122; Albański Leszek: Reformy systemu opieki nad dzieckiem – tradycje i współczesność s. 123-133; Szkoła Edward: Możliwości awansu społeczno-zawodowego nauczycieli w okresie Polski Ludowej i w warunkach obecnej reformy systemu edukacji s. 135-147; Kość Ilona: W poszukiwaniu europejskiego wymiaru edukacji s. 149-157; Wolter Edyta: Wychowawcze aspekty nagradzania i karania w ujęciu Józefa Włodarskiego cenną inspiracją kreowania postaw nauczycielskich s. 241-247.

47. ROLA i miejsce kobiet w edukacji i kulturze polskiej. T. 2. Pod red. Wiesława Jamrozka i Doroty Żołądź-Strzelczyk. Poznań 2001. Inst. Hist. UAM ss. 335.

Z treści: Wrzosek Małgorzata: Właścicielki prywatnych wyższych szkół i pensji żeńskich w Królestwie Polskim w okresie międzywojennym s. 11-24; Jędrychowska Barbara: Kobiety i zesłanki w życiu oświatowym i kulturalnym Polaków na Syberii (XIX wiek) s. 25-37; Hellwig Jan: Narcyza Żmichowska (1819-1876) jako działaczka oświatowa s. 39-45; Szmyd Kazimierz: Marcelina Darowska (1827-1911) – sylwetka i dzieło

pedagogiczne s. 47-55; Stopińska-Pajak Agnieszka: Wkład Izabeli Moszczeńskiej w rozwój polskiego ruchu kobiecego s. 57-68; Apanel Danuta: Aniela Szygówna w polskiej pedagogice empirycznej s. 69-80; Raczek Halina: Maria Weryho-Radziwillowiczowa jako organizatorka wychowania przedszkolnego na ziemiach polskich przełomu XIX i XX wieku s. 81-87; Leżańska Wiesława: Wkład Stefani Marciszewskiej-Posadzowej w rozwój pedagogiki przedszkolnej w Polsce s. 89-96; Horbowski Adam: Uniwersalne wartości pisarstwa pedagogicznego Heleny Radlińskiej s. 97-104; Michalska Iwonna: Wkład Heleny Radlińskiej, jej wychowanek i współpracowników w badania nad czytelnictwem dzieci i młodzieży w dwudziestoleciu międzywojennym s. 105-110; Szulakiewicz Władysław: Hanna Pohoška jako historyk wychowania – między nauką, ideologią a rzeczywistością s. 111-122; Sapia-Drewniak Eleonora: Wkład Stefani Mazurek w organizację oświaty polskiej na Śląsku w latach 1919-1947 s. 123-130; Michalski Grzegorz: Maria Buyno-Arcotowa wychowawcą młodych pokoleń Polaków s. 131-135; Góralski Jarosław: Miejsce i rola kobiety w Polskiej Macierzy Szkolnej (1905-1939) s. 137-142; Sokół Zofia: Działalność organizacji ziemianek polskich (w latach 1895-1945) s. 157-169; Głowacka Edyta: Pierwsza Skautka Rzeczypospolitej – wkład Olgi Małkowskiej w narodziny skautingu dla dziewcząt s. 191-200; Kuczyńska Ewa: Działalność Marii Łączkowskiej – organizatorki opieki logopedycznej w Poznaniu s. 201-207; Siwoszo Janina: Miejsce współczesnej kobiety w oświatowej kadrze kierowniczej s. 209-221; Dąbrowska Joanna: Elementy tradycjonalizmu i nowoczesności w poglądach Klementyny z Tańskich Hoffmanowej na wychowanie kobiet s. 225-232; Stawiak Małgorzata: Poglądy na rolę w życiu społecznym oraz wychowanie i kształcenie kobiet na łamach czasopism i kalendarzy warszawskich w okresie międzywojennym (1831-1863) s. 233-245; Zydlik Dorota: Rola kobiety w twórczości Cypriana Kamila Norwida s. 247-254; Harmak Agnieszka: Prototypy ról kobiecych w kanonie polskiej literatury dziewiętnastowiecznej s. 255-279; Brynkus Józef: Wizja Jadwigi – żony Jagiełły – w edukacji historycznej XIX stulecia s. 281-289; Kabzińska Łucja: Problem edukacji kobiet w myśli pedagogicznej Królestwa Polskiego drugiej połowy XIX wieku s. 291-306; Jakubiak Krzysztof: Wizerunek matki i jej edukacja w świetle polskiego piśmiennictwa pedagogicznego i pamiętnikarstwa XIX wieku i początków XX wieku s. 307-318; Jamrozek W.: Kobiety w edukacji i pracy społeczno-oświatowej w świetle koncepcji galicyjskiej socjalnej demokracji s. 319-326; Koźmian Danuta: Edukacja i funkcja kobiety wiejskiej w poglądach Jadwigi Dziubińskiej i Ireny Kosmowskiej s. 327-335.

48. SCHANKWEILER Ewald J.: Das Ringen um Schulbildung der in Galizien angesiedelten Pfälzer unter Österreich und Polen in den Jahren 1782 bis 1939. *Zeitweiser der Galiziendeutschen*. Jg. 38: 2000 s. 83-150.

49. SŁAWSKA-BONARSKA Maria: Literatura muzyczna, nauczanie i upowszechnianie muzyki w dawnej Polsce od wieku X do końca XVIII. Częstochowa 2001 Wydaw. Wyższej Szkoły Pedagog. ss. 104, nlb. 2, sum.

50. STANIK Stanisław: Nauczanie szkolne w Studziannie-Poświętnem. Muzeum Szkolne. Nr 46. Wkładka do czasop. *Wiadom. Hist. R.* 44: 2001 nr 3 s. 43-48.
XVIII-XX w.

51. STARNAWSKI Jerzy: O granicach wolności. *Symbolae Philologorum Posnaniensium Graecae et Latinae*. Vol. 13: 2000 s. 103-108.

Problem wolności wykładów profesorskich w XX w.

52. SUCHMIEL Jadwiga: Poglądy na wychowanie Kazimierza Twardowskiego (na podstawie prac niefilozoficznych) W: *Przyzywanie głębi do kręgu słów, myśli, idei i działań*. Księga jubileuszowa ofiarowana Profesorowi Józefowi Żurawowi. Pod red. Stanisława Podobińskiego i Bogdana Snocha. Częstochowa 1999-2000-2001 s. 291-299.

53. SUCHOŃSKI Adam: Obraz panowania Habsburgów w podręcznikach do nauczania historii. W: *Śląsk za panowania Habsburgów. Slezko v době panování Habsburku. Schlesien unter der Herrschaft der Habsburger*. Red. nauk. Wiesław Lesiuk, Michał Lis. Opole 2001 s. 101-108.

54. URBAN Wacław: Tragedia kulturalna Polski. Umiejętność pisania i czytania od połowy XVI do połowy XIX wieku. *Roczn. Bibl. Nauk. PAU i PAN w Krakowie*. R. 46: 2001 s. 165-174, sum.

55. W SŁUŻBIE nauce i szkole. Pod red. A. Wojciecha Maszke. Rzeszów 2001 Wydaw. Wyższej Szkoły Pedagog. ss. 188, tabl. 1.

Księga pamiątkowa Jana Kidy.

56. WAKSMUND Ryszard: Od literatury dla dzieci do literatury dziecięcej (Tematy, gatunki, konteksty). Wrocław 2000 Wydaw. Uniw. Wrocławskiego ss. 443.

XVIII-XX w.

Rec.: Leszczyński Grzegorz: Próba syntezy. *Nowe Książki*. [R. 51]: 2001 nr 8 s. 15.

57. ZAKRZEWSKI Andrzej J.: Tradycje kształcenia humanistycznego w Częstochowie. *Biuletyn* [Inst. Filoz.-Hist. WSP w Częstochowie]. [Nr] 28: 2001 s. 8-16.

Od XVI w.

58. ZALEWSKA-PAWLAK Mirosława: Rola sztuki w wychowaniu. Polska tradycja pedagogiczna. Łódź 2001 Wydaw. UŁ ss. 212, nlb. 1, riass. Rozprawy Habilitacyjne Uniwersytetu Łódzkiego.

XVI-XX w.

59. ZWOLSKI Czesław Tadeusz: Handel, szkolnictwo i stowarzyszenia kupieckie w Radomiu. Szkic historyczno-gospodarczy. Radom 2001 WSH; współpr. wydaw. Inst. Technologii Eksploatacji ss. 140, il., mapa. Wyższa Szkoła Handlowa w Radomiu.

60. ŻOŁĄDŹ-STRZELCZYK Dorota, Jamrozek Wiesław: Studia z dziejów edukacji kobiet na ziemiach polskich. Poznań 2001 Bajt ss. 152. Wydż. Studiów Edukacyjnych Uniw. im. A. Mickiewicza w Poznaniu.

2. Okres do 1795 roku

61. BAŁCZEWSKI Marian: Gry i zabawy Turków osmańskich na podstawie polskich i obcych źródeł od schyłku Średniowiecza do końca Oświecenia. Warszawa 2000 Dialog ss. 237, nlb. 3. Świat Orientu.

Rec.: Dziekan Marek M., *Przegl. Orientalist.* [R. 49]: 2001 nr 1/2 s. 124-125.

62. BAŁCZEWSKI Marian: Znajomość edukacji Turków osmańskich w Polsce od schyłku Średniowiecza do końca Oświecenia. Warszawa 2001 Dialog ss. 281, nlb. 1. Świat Orientu.

63. BURDA Bogumiła: Życie codzienne ucznia w nowożytnej szkole średniej na Dolnym Śląsku w XVI i XVII wieku. W: *Ziemie Zachodnie. Polska-Niemcy. Integracja europejska. Księga pamiątkowa z okazji siedemdziesiątej rocznicy urodzin prof. dra hab. Hieronima Szczegóły.* Red. nauk. Czesław Osękowski. Zielona Góra 2001 s. 371-380.

64. CHACHAJ Marian: Promocje doktorskie biskupów, prałatów i kanoników katedralnych krakowskich na Uniwersytecie Bolońskim od schyłku XV do końca XVII wieku. W: *Kościół katolicki w Małopolsce w średniowieczu i we wczesnym okresie nowożytnym.* Pod red. Waldemara Kowalskiego, Jadwigi Muszyńskiej. Kielce-Gdańsk 2001 s. 439-453.

65. DEC Ignacy: Życie sakramentalne, kultowe i nauczanie religijne w archidiecezji łódzkiej w XVII w. w świetle wizytacji biskupich. *Śląski Kwart. Hist. Sobótka*. R. 56: 2001 nr 3 s. 503-514, Zsfg.

66. GRZEBIEŃ Ludwik: Czy Stanisław Konarski SP był natchnieniem dla jezuitów w reformie szkolnictwa?. *Analecta*. R. 10: 2001 nr 2 s. 53-66, sum.

67. GULBINOWICZ Henryk: Odrodzenie Akademii Wileńskiej w XVIII wieku. W: *W klimacie śląskiej humanistyki. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi doktorowi hab. Franciszkowi A[ntoniemu] Markowi w pięćdziesięciolecie pracy dydaktycznej i naukowej.* Red. nauk. Jolanta Kwiatek, Eleonora Sapia-Drewniak. Opole 2001 s. 107-115.

68. KACZMAREK Krzysztof: Dlaczego cystersi z „Prus” nie chcieli studiować w Krakowie? W: *Cystersi na Kujawach i na Pomorzu. Nasza Przeszłość*. [T.] 96: 2001 s. 195-207, sum., Zsfg.

69. KARNICKA Magdalena: Medale nagrodowe liceum przy kościele Pokoju w Świdnicy w zbiorach Muzeum Narodowego we Wrocławiu. *Roczn. Świdnicki*. T. 28: 2001 s. 34 - 36.
XVIII w.
70. KONIOR Alojzy: Stanisław Leszczyński jako patron szkół. W: Stanisław Leszczyński – król, polityk, pisarz, mecenas. Materiały z europejskiej konferencji naukowej zorganizowanej w 300-lecie urodzin króla Stanisława Leszczyńskiego. Pod red. Alojzego Koniora. Leszno 2001 s. 223 - 229.
71. KRUKOWSKI Jan: Szkolnictwo parafialne Krakowa w XVII wieku. Kraków 2001 Wydaw. Nauk. AP ss. 422, nlb. 2, sum. Akad. Pedagog. im. Komisji Edukacji Nar. w Krakowie. Prace Monograficzne. Nr 319.
72. KRZYŻANIAKOWA Jadwiga: Ostatni Polacy na Uniwersytecie praskim w XV wieku. W: *Scriptura custos memoriae*. Prace historyczne. Pod red. Danuty Zydorek. Poznań 2001 s. 437 - 459.
73. KWAŚNIEWICZ Krzysztof: „Lapis mutus sum, loqui tamen coactus”. Sarmackie nagrobki profesorów Uniwersytetu Jagiellońskiego. W: Sarmackie theatrum. Materiały z konferencji naukowej, Katowice 9-11 grudnia 1998 roku. [T.] 1: Wartości i słowa. Pod red. Renardy Ociecek; przy współud. Bożeny Mazurkowej. Katowice 2001 s. 138 - 150.
74. LEC Zdzisław: Sprowadzenie jezuitów do Wrocławia i ich działalność związana z utworzeniem uniwersytetu w 1702 r. W: *Milenijny Kościół wrocławski wczoraj i jutro*. Praca zbior. pod red. Ignacego Deca. Wrocław 2001 s. 89 - 108.
75. MARKOWSKI Mieczysław: Die heilige Hedwig – Gründerin der Universität in Krakau. *Acta Mediaevalia*. T. 13: 2000 s. 75 - 91, streszcz.
76. MICHALIK Bożenna: Dzieje wychowania i szkolnictwa w Warszawie stanisławowskiej. Warszawa 2001 Żak ss. 166, nlb. 1.
77. MOKRZECKI Lech: Wokół staropolskiej nauki i oświaty. Gdańsk – Prusy Królewskie – Rzeczypospolita. Gdańsk 2001 Wydaw. Gdańskie ss. 486. Gdańskie Tow. Nauk.
XVI - XVIII w.
Rec.: Bieńkowski Tadeusz, *Odrodzenie i Reformacja w Polsce*. T. 45: 2001 s. 291 - 292.
78. NAWORSKI Zbigniew: Henryk Stroband (1548 - 1609) i jego koncepcja opieki nad sierotami. W: *Honeste vivere... Księga pamiątkowa ku czci Profesora Władysława Bojarskiego*. Red. nauk. Ewa Gajda, Andrzej Sokala. Toruń 2001 s. 535 - 547.
79. PIECHNIK Ludwik: Seminaria diecezjalne w Polsce prowadzone przez Jezuitów od XVI do XVIII wieku. Kraków 2001 Wydaw. WAM; Wyższa Szkoła Filoz.-Pedagog. „Ignatianum” ss. 282, nlb. 21, il., mapa, sum. *Studia i Materiały do Dziejów Jezuitów Polskich*. T. 6.
80. PUCHOWSKI Kazimierz: „In bello Mars, in pace Apollo”. Z dziejów edukacji w kolegiach jezuickich Rzeczypospolitej Obojga Narodów. W: *Jezuicka ars historica*. Prace ofiarowane Księdzu Profesorowi Ludwikowi Grzebieniowi SJ. Red. Marek Ingot, Stanisław Obirek. Kraków 2001 s. 479 - 498.
81. SALMONOWICZ Stanisław: Cycero w murach toruńskiego Gymnasium Academicum (XVII - XVIII w.). W: *Honeste vivere... Księga pamiątkowa ku czci Profesora Władysława Bojarskiego*. Red. nauk. Ewa Gajda, Andrzej Sokala. Toruń 2001 s. 589 - 601.
82. SZCZANIECKI Stefan: Podręcznik pedagogiki Stefana Szczanieckiego SJ z 1715 roku. *Pedagogic Manual of Stefan Szczaniecki SJ from the year 1715. Professio circa puerorum in virtute, sapientia et politie institutionem*. Oprac. Jerzy Kochanowicz; tekst przetł. Jan Ożóg; tł. Reguł wspólnych dla nauczycieli klas niższych Agnieszki Stachowicz. Kraków 2001 WAM; Wyższa Szkoła Filoz.-Pedagog. „Ignatianum” ss. 156, nlb. 1, sum. *Studia i Materiały do Dziejów Jezuitów Polskich*. T. 5.
Tekst równol. pol., łac.

83. SOŁTAN Aleksander: Contubernium Philosophorum – krakowska fundacja biskupa płockiego Andrzeja Noskowskiego. *Przegl. Hist.* T. 92: 2001 z. 1 s. 15-42, sum.

84. STASIEWICZ-JASUKOWA Irena: O współpracy jezuicko-pijarskiej w Towarzystwie do Ksiąg Elementarnych. „Concordia parvae res crescunt, discordia vel maximae dilabuntur”. W: *Jezuicka ars historica. Prace ofiarowane Księdzu Profesorowi Ludwikowi Grzebieniowi SJ.* Red. Marek Ingot, Stanisław Obirek. Kraków 2001 s. 515-538.

85. SWASTEK Józef: Formacja naukowa kandydatów do kapłaństwa we Wrocławiu w czasach nowożytnych i spór o pierwsze seminarium na ziemiach polskich. *Śląski Kwart. Hist. Sobótka.* R. 56: 2001 nr 3 s. 547-554, Zsfg.

86. TARASZKIEWICZ Jacek: Pijarski teatr szkolny inspiracją edukacji patriotycznej i obywatelskiej w Rzeczypospolitej Obojga Narodów w latach 1648 - 1740. *Lubelski Roczn. Pedagog.* T. 21: 2001 s. 195-206.

87. TAZBIR Janusz: Stosunek do dziecka w okresie staropolskim. W: *Dzieci biją.* Warszawa 2001 s. 19-33.

88. WLAŻLIK Barbara: Wychowanie dziewcząt w dobie renesansu. *Wiadom. Hist.* R. 44: 2001 nr 2 s. 110-104.

89. WRÓBEL-LIPOWA Krystyna: Miejsce i rola edukacji historycznej w szkolnictwie arianizmu polskiego. *Res Historica.* Z. 10: 2000 s. 141-145.

90. ZIÓŁEK Ewa: Działalność Grzegorza Piramowicza w Komisji Edukacji Narodowej. W: *Grzegorz Piramowicz [1735-1801] i jego epoka.* Pod red. Krzysztofa Andrzeja Boreczka, Adama Andrzeja Witusika. Kurów 2001 s. 81-91.

3. Okres 1795 - 1918

91. BAŁABAN Majer: W sprawie szkolnictwa dla Żydów w Królestwie Polskim. *Kwart. Historii Żydów.* [R. 1]: 2001 nr 1 s. 69-72.

I wojna światowa.

92. BANACH Andrzej K[azimierz]: Das polnische Schulwesen für Flüchtlinge aus Galizien und der Bukowina in der Österreichisch-Ungarischen Monarchie während des Ersten Weltkrieges. W: *Aus der Geschichte Österreichs in Mitteleuropa.* H. 2: Kultur und Bildung. Red. Zofia Kowalska. Wien 2000 [druk.: 2001] s. 79-107.

93. BIENIEK Maria: Joachim Lelewel jako twórca podręcznikowej kartografii historycznej (do 1830 r.). W: *W kraju i na wychodźstwie. Księga pamiątkowa ofiarowana Profesorowi Sławomirowi Kalembe w sześćdziesięciolecie urodzin.* Toruń-Olsztyn 2001 s. 899-906.

94. BIENIEK Maria: Materiał kartograficzny w polskich podręcznikach historii doby międzywojennej (1831 - 1863). *Echa Przeszłości.* [T.] 2: 2001 s. 199-208, sum.

95. BORKOWSKA Małgorzata: Seminarium galicyjskiej prowincji szarytek (1782 - 1914) w świetle badań ogólnych nad rekrutacją do polskich zakonów żeńskich. *Nasza Przeszłość.* [T.] 95: 2001 s. 167-195, sum.

96. CIMAŁA Bogdan: Wychowanie pozaszkolne młodzieży polskiej na Górnym Śląsku do 1918 roku jako czynnik zachowania tożsamości narodowej. W: *W klimacie śląskiej humanistyki. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi doktorowi hab. Franciszkowi A[ntoniemu] Markowi w pięćdziesięciolecie pracy dydaktycznej i naukowej.* Red. nauk. Jolanta Kwiatek, Eleonora Sapia-Drewniak. Opole 2001 s. 43-56.

97. CZACHOWSKA Katarzyna: Drogi edukacji generałowej Jadwigi z Działyńskich Zamoyskiej. *Pamiętn. Bibl. Kórnickiej*. Z. 25: 2001 s. 173-189.

Lata 40-te XIX w.

98. DUDAŁA Halina: Młodzież żydowska w gimnazjach Górnego Śląska w drugiej połowie XIX i na początku XX w. (ze szczególnym uwzględnieniem Królewskiej Huty). *Zesz. Chorzowskie*. T. 4: 1999 [druk.:] 2000 s. 13-33, Zsfg.

99. FEHRS Jörg H.: „....., dass sie sich mit Stolz Juden nennen”. Die Erziehung jüdischer Kinder in Ost- und Westpreussen im 19. Jahrhundert. W: Zur Geschichte und Kultur Juden in Ost- und Westpreussen. Hrsg. von Michael Brocke, Margret Heitmann und Harald Lordik. Hildesheim-Zürich-New York 2000 s. 239-280.

100. GARSTKA Aneta: Twórczość Aleksandra Świątchowskiego w galicyjskiej edukacji polonistycznej (1865-1914). (Komunikat). W: Świątchowski i rówieśnicy – Kotarbiński, Urbanowska, Zalewski. Sesja w 150. rocznicę ich urodzin, Zakopane, 4-6 maja 1999. Red. nauk. Bogdan Mazan i Zbigniew Przybyła. Kraków 2001 s. 189-194.

101. GRZEŚ Bolesław: Polityka germanizacyjna rządu pruskiego – społeczeństwo Wielkopolski w walce z germanizacją (w 100. rocznicę strajku Dzieci Wrzesińskich). *Przegl. Hist.-Ośw.* R. 44: 2001 nr 3/4 s. 49-71.

102. GWIAZDOWSKA Ewa, Dröge Kurt: Nauka rysunku w gimnazjach pomorskich w XIX wieku. *Mater. Zachodniopomorskie*. T. 46: 2000 [druk.:] 2001 s. 321-372, Zsfg.

103. HABRAT Anna: Leon Petrażycki o roli i zadaniach uniwersytetu. *Rzeszowskie Zesz. Nauk. Prawo-Ekonomia*. T. 30: 2001 s. 7-19, sum.

Z pracy „Universitet i nauka” (Petersburg 1907).

104. HISTORIA Elbląga. T. 3 cz. 2: (1851-1920). Pod red. Andrzeja Grotha. Gdańsk 2001 Marpress ss. 348, tabl. 29, il., mapy.

Z treści: Wajda Kazimierz: Oświata i kultura s. 116-160.

105. HISTORIA Pomorza. T. 3: (1815-1850). Cz. 3: Kultura artystyczna i umysłowa. Pod red. Gerarda Labudy. Poznań 2001 Wydaw. PTPN ss. 268, nlb. 4, il. Poznańskie Tow. Przyj. Nauk.

Z treści: Serczyk Jerzy: Nauka i szkolnictwo wyższe s. 105-125; Niedzielska Magdalena: Szkolnictwo powszechne i średnie oraz oświata s. 127-171.

106. JEMIELITY Witold: Duchowieństwo katolickie w szkolnictwie elementarnym Królestwa Polskiego. *Studia Podlaskie*. T. 11: 2001 s. 51-72, sum.

107. KACZOROWSKI Włodzimierz: Lekarskie fundacje stypendialne dla studentów Uniwersytetu Wrocławskiego w drugiej połowie XIX wieku. Górnos Śląska Fundacja Stypendialna Jerzego Goreckiego. W: W klimacie śląskiej humanistyki. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi doktorowi hab. Franciszkowi A[ntoniemu] Markowi w pięćdziesięciolecie pracy dydaktycznej i naukowej. Red. nauk. Jolanta Kwiatek, Eleonora Sapia-Drewniak. Opole 2001 s. 187-198.

108. KALEMBKA Urszula, Kalemka Sławomir: Memoriał z początku XIX wieku o zadaniach kształcących Akademii i studiach prawniczych (wyciąg ze zbioru rękopisów Uniwersytetu Wileńskiego). W: Honeste vivere... Księga pamiątkowa ku czci Profesora Władysława Bojarskiego. Red. nauk. Ewa Gajda, Andrzej Sokala. Toruń 2001 s. 505-514.

109. KARCZ Eugenia: Rola Towarzystwa Pedagogicznego Polskiego (1848-1853) w integrowaniu nauczycieli zaboru pruskiego. W: W klimacie śląskiej humanistyki. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi doktorowi hab. Franciszkowi A[ntoniemu] Markowi w pięćdziesięciolecie pracy dydaktycznej i naukowej. Red. nauk. Jolanta Kwiatek, Eleonora Sapia-Drewniak. Opole 2001 s. 219-224.

110. KLEJN Zbigniew: Polacy na uniwersytecie sofijskim. *Mazowieckie Studia Humanist.* R. 6: 2000 nr 1/2 [druk.:] 2001 s. 187-197.

Lata 1889-1918.

111. KOWALSKI Tadeusz [Antoni]: Pułtusczy nauczyciele i młodzież szkolna w walce o niepodległość kraju w latach 1905-1918. W: Warszawa i Mazowsze w walce o niepodległość kraju w latach 1794-1920. Pod red. nauk. Adama Koseskiego i Andrzeja Stawarza. Warszawa 2001 s. 359-362.

112. KRAMARZ Henryka: Krakowska „Gazeta Szkolna” (1902-1913) i geneza jej radykalizmu w krytyce galicyjskiej oświaty ludowej. W: Kraków – Lwów. Książki, czasopisma, biblioteki XIX i XX wieku. T. 5. Pod red. Jerzego Jarowieckiego. Kraków 2001 s. 545-551.

113. KULA Ewa: Zainteresowania naukowe nauczycieli zatrudnionych w rządowych męskich szkołach średnich w Kielcach w latach 1833-1862. *Roczn. Świętokrzyski.* Ser. A: Nauki Humanist. T. 26: 1999 [druk.:] 2001 s. 19-32.

114. KULKA Bronisława: Pierwiastki czeskie w działalności samokształceniowej młodzieży polskiej na Śląsku Cieszyńskim (1842-1918). W: Przyzywanie głębi do kręgu słów, myśli, idei i działań. Księga jubileuszowa ofiarowana Profesorowi Józefowi Żurawowi. Pod red. Stanisława Podobińskiego i Bogdana Snocha. Częstochowa 1999-2000-2001 s. 111-122.

115. KUZICKA Elżbieta: Szkolnictwo ludowe w Sanoku w okresie autonomii galicyjskiej 1867-1914. *Prace Hist.-Archiw.* T. 10: 2001 s. 49-68, sum.

116. LINDMAJER Józef: Sławieńskie szkolnictwo prywatne w XIX wieku. *Dorzecze.* Nr 10: 2000 s. 4-19, tabl.

117. ŁUKASIEWICZ Dariusz: Liczba szkół elementarnych w Wielkopolsce w 1799 r. W: Dyplomacja, polityka, prawo. Księga pamiątkowa ofiarowana Profesorowi Henrykowi Kocójowi w siedemdziesiątą rocznicę urodzin. Pod red. Idziego Panica. Katowice 2001 s. 325-330.

118. ŁUKASIEWICZ D.: Statystyka szkolna Prus Południowych z 1799 roku. *Zapiski Hist.* T. 66: 2001 z. 2/3 s. 57-80, Zsfg.

119. MARTUSZEWSKI Edward: „Die polnische Sprachfrage in Preussen” Gustawa Gizewiusza jako źródło do badań nad dziejami germanizacji szkolnictwa na Mazurach. Olsztyn 2001 OBN ss. VI, 270, nlb. 1, tabl. 1, Zsfg. Rozprawy i Materiały Ośrodka Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie. Nr 200.

120. MASSALSKI Adam: Szkoły średnie rządowe męskie na ziemi kielecko-radomskiej w latach 1833-1862. Kielce 2001 Wydaw. AŚ ss. 337, nlb. 1, il. Inst. Historii Akad. Świętokrzyskiej w Kielcach. Prace Instytutu Historii Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach. Nr. 28. Historia.

121. MILEWSKI Stanisław: Pokłosie Szkoły Głównej (przygotowanie zawodowe adwokatów w drugiej połowie XIX w.). Cz. 1-2. *Palestra.* R. 45: 2001 nr 3/4 s. 97-101; nr 5/6 s. 74-78.

122. MILEWSKI S.: „Uczniowie okazali się należyście usposobieni”. (Przygotowanie zawodowe adwokatów w Królestwie Polskim w okresie między powstaniami). *Palestra.* R. 45: 2001 nr 1/2 s. 70-79.

123. MILLER Jerzy: Strajki szkolne w Wielkopolsce w latach 1901-1907. *Przeegl. Hist.-Ośw.* R. 44: 2001 nr 3/4 s. 73-81.

124. OKRASA Marzena: Internat i stancje dla młodzieży zamiejscowej funkcjonujące w Lublinie w latach 1864-1905. *Przeegl. Hist.-Ośw.* R. 44: 2001 nr 1/2 s. 83-95.

125. OKRASA M.: Pensjonat działający w Lublinie w latach 1859-1863. *Przeegl. Hist.-Ośw.* R. 44: 2001 nr 3/4 s. 83-94.

126. PETRY-WĘCŁAWOWICZ Małgorzata: Edukacja plastyczna dawniej. Programy, metody, inicjatywy pozaszkolne do 1914 roku. Kraków 2001 Wydaw. Nauk. AP ss. 249, nlb. 2, il. Akad. Pedagog. im. Komisji Edukacji Narod. w Krakowie. Prace Monograficzne. Nr 276.

XIX-XX w.

127. PIPOWSKI Roman: Szkolnictwo elementarne w powiecie toruńskim w latach 1772-1920. Toruń 2001 Wydaw. Adam Marszałek ss. 173, Zsfg., sum.

128. POZNAŃSKI Karol: Oświata i szkolnictwo w Królestwie Polskim 1831-1869. Lata zmagañ i nadziei. [T.] 1: Przebudowa systemu szkolnictwa i wychowania w Królestwie Polskim w latach 1831-1839. Warszawa 2001 Akad. Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej ss. 190.

Toż. [T.] 2: Szkoły rzemieślniczo-niedzielne. Warszawa 2001 ss. 155.

129. REIZES-DZIEDUSZYCKI Jerzy: Początki działalności Czytelnicy Akademickiej w Lwowie (1867-1877). *Roczniki Bibliot.* R. 45: 2001 s. 199-214, sum.

130. RUSECKI Innocenty [Marek]: Szkolnictwo elementarne Bernardynów na przełomie XVIII-XIX wieku. *Studia Franciszkańskie.* [T.] 11: 2001 s. 307-325, riass.

131. SKORUPKA Anna: Losy inspektora Jakuba Andriejewskiego i nauczyciela Merkurija Murawiewa z Seminarium Nauczycielskiego w Jędrzejowie. *Roczn. Świątokrzyski.* Ser. A: Nauki Humanist. T. 26: 1999 [druk:] 2001 s. 93-99.

W l. 80-tych i 90-tych XIX w.

132. SŁOWIŃSKI Lech: Twórczość Adama Mickiewicza w obiegu szkół średnich Wielkiego Księstwa Poznańskiego. W: Od romantyzmu do współczesności. W kręgu historii i dydaktyki literatury. Tom poświęcony profesorowi Mieczysławowi Ingłotowi z okazji 70. rocznicy urodzin. Pod red. Władysława Dynaka. Wrocław 2001 s. 13-27.

133. SNOCH Bogdan: Polska szkoła średnia w Galicji w pierwszych latach wojny 1914/15-1915/16. W: Przyzywanie głębi do kręgu słów, myśli, idei i działań. Księga jubileuszowa ofiarowana Profesorowi Józefowi Żurawowi. Pod red. Stanisława Podobińskiego i Bogdana Snocha. Częstochowa 1999-2000-2001 s. 271-275.

134. SOCHA Irena: „Przykładne, użyteczne i zabawne”. O polskich książkach dla młodego odbiorcy na Śląsku w drugiej połowie XIX i na początku XX wieku. Katowice 2001 Wydaw. UŚ ss. 175, nlb. 1, tabl. 16, il., sum., Zsfg. Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Nr 1927.

135. STARNAWSKI Jerzy: Łacińskie biogramy wybitnych wychowanków Liceum Warszawskiego z pierwszych dziesiątków lat XIX wieku. *Meander.* R. 55: 2000 nr 6 s. 573-574, argum. Lata 1817-1823.

136. STĘPNIEWSKA-HOLZER Barbara: Żydowskie szkoły religijne i państwowe w guberniach białoruskich Cesarstwa Rosyjskiego w I połowie XIX wieku. *Kwart. Historii Żydów.* [R. 1]: 2001 nr 1 s. 3-15, sum.

137. STRAJK szkolny we Wrześni w 1901 r. Sesja popularnonaukowa zorganizowana w dniu 11.05.2001 r. w 100. rocznicę strajku Dzieci Wrzesińskich. Red. Bolesław Świącchochowski. Września 2001 WTK ss. 100, il. Wrzesińskie Tow. Kult., Muzeum Regionalne we Wrześni. Biblioteczka WTK. [Nr] 5.

Treść: Świącchochowski B.: Polacy wobec germanizacji w zaborze pruskim w II połowie XIX wieku s. 7-19; Kostrzewski Leopold: Przebieg strajku szkolnego we Wrześni w 1901 roku s. 21-45; Szuba Sławomir: Działalność ks. Jana Laskowskiego w czasie strajku dzieci wrzesińskich w 1901 r. s. 47-56; Korfini-Stachnik Małgorzata: Echa strajku Dzieci Wrzesińskich s. 57-67; Lenartowicz Janusz: Pamięć o wydarzeniach wrzesińskich z roku 1901 s. 69-94; Kulczycki John J.: Znaczenie strajku Dzieci Wrzesińskich s. 95-100.

138. SUDOLSKI Zbigniew: Zagubione wartości moralno-wychowawcze, czyli o młodzieży filomacko-filareckiej i jej losach. W: Od romantyzmu do współczesności. W kręgu historii i dydaktyki

literatury. Tom poświęcony profesorowi Mieczysławowi Ingłotowi z okazji 70. rocznicy urodzin. Pod red. Władysława Dynaka. Wrocław 2001 s. 184 - 196.

139. SZABAT Barbara: Walka o szkołę polską w okresie rewolucji 1905-1907 w guberni kieleckiej. Wyd. 2 popr. i uzupełn. Kielce 2001 Wydaw. AŚ ss. 362, nrb. 3, il. Inst. Historii Akad. Świętokrzyskiej w Kielcach. Prace Instytutu Historii Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach. Nr 24. Historia.

Wyd. 1. 1991.

140. SZCZYGIEŁ Mirosława: Miejsce i rola szkół rzemieślniczo-niedzielnych w strukturze oświaty polskiej XIX wieku (na przykładzie szkoły rzemieślniczo-niedzielnej w Częstochowie). W: Przyzywanie głębi do kręgu słów, myśli, idei i działań. Księga jubileuszowa ofiarowana Profesorowi Józefowi Żurawowi. Pod red. Stanisława Podobińskiego i Bogdana Snocha. Częstochowa 1999-2000-2001 s. 781-787.

141. SZEWS Jerzy, Kustosz Gaudenty A.: Nieznany regulamin szkoły klasztornej Ojców Reformatów w Wejherowie z 1807 r. i inne okoliczności jej funkcjonowania. *Univ. Gedanensis*. R. 13: 2001 nr 24 s. 95-101.

142. URBAŃSKI Stanisław: Działalność wychowawcza bł. Marceliny Darowskiej [1827-1911] na tle epoki. *Saeculum Christianum*. R. 8: 2001 nr 2 s. 79-96, sum.

143. WESELIK-GINTER Agnieszka: Wychowanie seksualne dzieci i młodzieży na ziemiach polskich w drugiej połowie XIX i w pierwszych dziesięcioleciach XX wieku. *Katedra*. 2001 [nr] 4 s. 52-79.

144. WLAŻŁAK Władysław: Szkoły elementarne w okręgu pajęczańskim (1808-1832). Częstochowa 2001 Wydaw. Akad. Polonijnej „Educator” ss. 150.

145. WOŁCZUK Janina: Literatura rosyjska w szkołach Królestwa Polskiego w okresie międzywojennym. *Acta Univ. Wratislaviensis* No 2288: *Slavica Wratislaviensia*. [T.] 112: 2001 s. 7-21, rez.

146. WRÓBLEWSKA Teresa: Towarzystwo Moralnych Interesów Ludności Polskiej pod Panowaniem Pruskim i Towarzystwo Oświaty Ludowej w latach 1871-1914. *Ars Educandi*. [Z.] 2: 2000 s. 57-73, sum.

147. WRZOSEK Małgorzata: Prywatne, wyższe szkoły i pensje męskie w Kielcach w okresie międzywojennym. *Roczn. Świętokrzyski*. Ser. A: Nauki Humanist. T. 26: 1999 [druk.] 2001 s. 33-54.

148. ŹRÓDŁA do dziejów wychowania w rodzinie polskiej w XIX i początkach XX wieku. Wybór i oprac. Andrzej Denisiuk, Krzysztof Jakubiak. Bydgoszcz 2001 Wydaw. Akad. Bydgoskiej im. Kazimierza Wielkiego ss. 290.

4. Okres 1918 - 1939

149. BANACH Czesław: Przemiany pedagogiczno-oświatowe i społeczne w uchwałach IV Kongresu Pedagogicznego. *Przegl. Hist.-Ośw.* R. 44: 2001 nr 1/2 s. 39-49.
W 1937 r.

150. FISCH Bernhard: Flaga ze swastyką na budynku szczycieńskiego gimnazjum w 1931 roku. *Roczn. Mazurski*. T. 5: 2001 s. 43-48.

151. GAJEWSKI Stanisław: Pojęcie „nacjonalizm” wśród młodzieży narodowej (1918-1939). *Echa Przeszłości*. [T.] 1: 2000 s. 135-143.

152. GLIMOS-NADGÓRSKA Anna: Prawa i obowiązki nauczycieli szkół powszechnych województwa śląskiego. (Pragmatyka nauczycielska 1922-1939). *Prace Nauk. Uniw. Śląskiego w Katowicach*. Nr 1991: Wieki Stare i Nowe. T. 2: 2001 s. 156-172, sum. s. 346-348, Zsfg s. 349-352.

153. GLIMOS-NADGÓRSKA A.: Szkolnictwo powszechne w powiecie świętochłowickim (1922-1939). *Roczn. Świętochłowicki*. T. 3: 2001 s. 48-116, Zsfg.

154. GULCZYŃSKA Justyna: Rozwój szkolnictwa średniego ogólnokształcącego w Poznaniu w okresie międzywojennym 1918-1939. Poznań 2001 *Eruditus* ss. 150, nlb. I. Wyd. Studiów Edukacyjnych Uniw. im. A. Mickiewicza w Poznaniu.

155. JEZIORSKI Herbert: Stan szkolnictwa tarnogórskiego w latach międzywojennych. Wkład duchowieństwa katolickiego i sióstr zakonnych. W: W klimacie śląskiej humanistyki. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi doktorowi hab. Franciszkowi A[ntoniemu] Markowi w pięćdziesięciolecie pracy dydaktycznej i naukowej. Red. nauk. Jolanta Kwiatek, Eleonora Sapia-Drewniak. Opole 2001 s. 152-162.

156. KĘSIK Jan: Praca oświatowo-wychowawcza wśród mniejszości narodowych w Wojsku Polskim 1918-1939. W: Mniejszości narodowe i wyznaniowe w siłach zbrojnych Drugiej Rzeczypospolitej 1918-1939. Zbiór studiów. Pod red. Zbigniewa Karpusa i Waldemara Rezmera. Toruń 2001 s. 209-232.

157. KNOPEK Dorota: Świadomość patriotyczno-narodowa młodzieży chojnickiej w Drugiej Rzeczypospolitej. W: Polityka regionalna a historyczna i obronna świadomość Polaków. W 80. rocznicę przyłączenia Chojnic do Drugiej Rzeczypospolitej. Red. Jacek Knopek i Adam Marcinkowski. Bydgoszcz 2001 s. 147-155.

158. KORDEK Agnieszka: Doksztalcanie podypplomowe lekarzy w Polsce w okresie międzywojennym (1918-1939). *Archiwum Hist. i Filoz. Med.* T. 64: 2001 z. 4 s. 265-271, sum.

159. KOZERA Andrzej: Oświata i doradztwo rolnicze w województwie kieleckim w latach 1918-1939. *Roczn. Świętokrzyski*. Ser. A: Nauki Humanist. T. 26: 1999 [druk:] 2001 s. 127-140.

160. KURLENDĄ Piotr: Stowarzyszenie Światlic Charytatywnych na Pomorzu w czasach II Rzeczypospolitej. *Paedagogia Christiana*. [Nr] 7: 2001 [z.] 1 s. 147-156.

Lata 1935-1938.

161. ŁAZIKIEWICZ Anna: Działalność Towarzystwa Czytelni Ludowych w Chorzowie w latach 1922-1939. *Zesz. Chorzowskie*. T. 4: 1999 [druk:] 2000 s. 76-92, Zsfg.

162. MORAWSKI Tomasz: Losy wychowanków Szkoły Podchorążych Sanitarnych pierwszych dziewięciu promocji (1922-30). Na podstawie archiwum dr Romana Jakubskiego. *Medycyna Nowożytna*. T. 8: 2001 z. 2 s. 95-130, sum., Zsfg.

163. NARTONOWICZ-KOT Maria: Ignacy Daszyński a kwestia oświaty robotniczej w dwudziestoleciu międzywojennym. *Acta Univ. Lodziensis*. Folia Historica. [Vol.] 71: Studia i szkice z historii Polski w XX w.: 2001 s. 63-77, sum.

164. NOWARSKI Czesław: Uniwersyteckie kształcenie nauczycieli historii w okresie Drugiej Rzeczypospolitej. *Annales Acad. Paedagog. Cracoviensis*. Fol. 3. Studia Historica. [T.] 1: 2001 s. 203-236, sum.

165. OLEJNIK Tadeusz: Szkolnictwo w Wieluniu w latach 1918-1939. *Roczn. Wieluński*. T. 1: 2001 s. 111-174.

166. OLSZÓWKA Małgorzata, Wołczyk Urszula: Biblioteki pedagogiczne i działalność naukowa nauczycieli w województwie śląskim (1922-1939). Katowice 2000 Wydaw. UŚ ss. 92, sum., Zsfg. Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Nr 1925.

167. PASKUDZKA Aneta: Szkolnictwo i oświata pozaszkolna w Łukowie w latach 1918-1939. *Szkice Podlaskie*. Z. 8: 2000 s. 81-97.

168. PONCZEK Mirosław: Koncepcja, program oraz praktyczne zastosowanie kultury fizycznej w polskich katolickich organizacjach młodzieżowych II Rzeczypospolitej. W: *Dyplomacja, polityka, prawo*. Księga pamiątkowa ofiarowana Profesorowi Henrykowi Kocójowi w siedemdziesiąt rocznicę urodzin. Pod red. Idziego Panica. Katowice 2001 s. 350-362.

169. RADOMYSKI Stanisław: ...Podchorążych Szwadron Jazdy. Wspomnienia absolwentów Szkoły Podchorążych Rezerwy Kawalerii w Grudziądzu 1926-1939. Pruszków 2001 Ajaks ss. 159, nb. 1, tabl. 8, il.

170. RECKO Jan: Wychowanie dzieci i młodzieży w polityce rządów obozu Józefa Piłsudskiego w latach 1926-1939. *Sowiniec*. Nr 18: 2001 s. 101-114.

171. RUCIŃSKI Tadeusz: Z dziejów wojskowych szkół lotniczych w Grudziądzu (1921-1939). *Roczn. Grudziądzki*. T. 14: 2001 s. 143-169.

172. SADOWSKA Joanna: Ku szkole na miarę Drugiej Rzeczypospolitej. Geneza, założenia i realizacja reformy Jędrzejewiczowskiej. Białystok 2001 Wydaw. Uniw. w Białymstoku ss. 295, il.

173. SIEMAKOWICZ Marian: Polityka polska wobec szkolnictwa białoruskiego w okresie odbudowy państwowości polskiej. *Białoruskie Zesz. Hist.* Nr 15: 2001 s. 42-51, zмест. Lata 1918-1921.

174. SIEMAKOWICZ M.: Szkoły z białoruskim językiem nauczania na tle polityki władz polskich wobec ludności białoruskiej w II Rzeczypospolitej (od odzyskania niepodległości do zamachu majowego 1926 r.). *Białoruskie Zesz. Hist.* Nr 16: 2001 s. 69-105, zмест.

175. SOBEL Grzegorz: Rola Mittelschlesien Bilderbühnenbundes w upowszechnianiu wizualnych środków dydaktycznych w nauce szkolnej w latach 1924-1934. *Śląski Kwart. Hist. Sobótka*. R. 56: 2001 nr 1 s. 57-57.

176. STAN oświaty i szkolnictwa w ośmiu powiatach województwa białostockiego na dzień 1 kwietnia 1936 r. [Wyd.] Marek Kietliński. *Biul. Hist. Pogranicza*. Nr 2: 2001 s. 79-88.

177. WASIAK Andrzej: Zarys działalności Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego w Częstochowie w okresie międzywojennym. *Biuletyn* [Inst. Filoz.-Hist. WSP w Częstochowie]. [Nr] 27: 2001 s. 243-247.

178. WINCENCIAK Witold: Oświata łomżyńska okresu międzywojennego (1918-1939). *Studia Łomżyńskie*. T. 11: 2000 [druk.:] 2001 s. 23-45.

179. WOJCIECHOWSKI Mieczysław: Wszechnica Pomorska jest koniecznością. Memoriał Instytutu Bałtyckiego w Toruniu z 1934 roku w sprawie organizacji szkolnictwa wyższego na Pomorzu. W: *W kraju i na wychodźstwie*. Księga pamiątkowa ofiarowana Profesorowi Sławomirowi Kalembe w sześćdziesięciolecie urodzin. Red. nauk. Zbigniew Karpus [i in.]. Toruń-Olsztyn 2001 s. 499-509.

180. ZAJĄC Stanisław: Z dziejów oświaty żydowskiej w Otwocku w latach 1918-1939. Muzeum Szkolne. Nr 47. Wkładka do czasop. *Wiadom. Hist.* R. 44: 2001 nr 4 s. 61-64.

5. Okres 1939 - 1945

181. BUJANOWSKA Beata: Walka o przetrwanie. Życie codzienne dzieci polskich w Kazachstanie w latach 1940-1942. *Acta Univ. Lodzianis. Folia Historica*. [Vol.] 73: Z zagadnień historii XX wieku: 2001 s. 67-81, sum.

182. DRAUS Jan: Polskie Seminarium Duchowne w Bejrucie 1943-1946. W: *Jezuicka ars historica. Prace ofiarowane Księdzu Profesorowi Ludwikowi Grzebieniowi SJ. Red. Marek Inglot, Stanisław Obirek. Kraków 2001 s. 135-152.*

183. DZIUROK Adam: Stracenie gotartowickich harcerzy w 1942 roku. *Biul. Inst. Pamięci Nar.* Nr 10: 2001 s. 17-18.

184. FILIPKOWSKI Tadeusz: Straty szkolnictwa polskiego na Kresach Wschodnich (1939-1945). W: *W kraju i na wychodźstwie. Księga pamiątkowa ofiarowana Profesorowi Sławomirowi Kalembce w sześćdziesięciolecie urodzin. Toruń-Olsztyn 2001 s. 511-519.*

185. GŁOWACKI Albin: Przesiedlenie dzieci z Polskich Domów Dziecka w Komi ASRR do obwodu tambowskiego w 1944 r. *My, Sybiracy.* Nr 12: 2001 s. 19-30.

186. GRZĄDZIELSKI Zbigniew: Był taki czas... Okupacyjne epizody Częstochowy i powiatu częstochowskiego w latach 1939-1945. *Biuletyn* [Inst. Filoz.-Hist. WSP w Częstochowie]. [Nr] 27: 2001 s. 5-161.

Zawiera również wspomnienia nauczycieli w opracowaniu autora.

187. GRZELAKOWSKA Elżbieta, Pietras Tomasz, Walenta Gabriela: „W szkołach, których nie było...”. Sprawozdanie z rocznicowej wystawy w Muzeum Oświaty Łódzkiej. *Roczn. Łódzki.* T. 47: 2000 s. 245-250.

Tajne nauczanie w województwie łódzkim w czasie II wojny światowej; X-XI 1999 r.

188. JAROWIECKI Jerzy: „Przegląd Polski” (1940-1944) – konspiracyjne pismo Szarych Szeregów w Krakowie. *Roczn. Hist. Prasy Pol.* T. 4: 2001 z. 1 s. 63-91, sum., streszcz.

189. KOŁODZIEJ Wincenty: Oświata w polskim państwie podziemnym. *Krakowskie Studia Małopolskie.* Nr 4: 2000 s. 263-265.

190. KRZYŻANOWSKI Lech: Straty osobowe nauczycielstwa górnośląskiego na tle losów inteligencji polskiej województwa śląskiego podczas drugiej wojny światowej. W: *Wrzesień 1939 roku i jego konsekwencje dla ziem zachodnich i północnych Drugiej Rzeczypospolitej. Studia pod red. Ryszarda Studzińskiego i Włodzimierza Jastrzębskiego. Toruń-Bydgoszcz 2001 s. 233-348.*

191. KUREK Ewa: Dzieci żydowskie w klasztorach. Udział żeńskich zgromadzeń zakonnych w akcji ratowania dzieci żydowskich w Polsce w latach 1939-1945. *Lublin 2001 Clio ss. 272.*

192. MAŁECKI Andrzej R.: Trudna pamięć. Krakowscy i wrocławscy akademicy na Wzgórzach Wuleckich we Lwowie. *Alma Mater.* Nr 33: 2001 s. 21-23.

Dot. egzekucji profesorów lwowskich d. 3/4 lipca 1941 r.

193. ODCZYK Henryk: Podchorążówka o Oddziale „Żbika”. W: *Pamięci Narodowych Sił Zbrojnych we Włoszczowskiem. Rada Konsultacyjna Stefan Kapeluszy [i in.]. Włoszczowa 2001 s. 42-43.*

194. OLESIAK Zbigniew S.: O lwowskim środowisku akademickim podczas wojny. *Kwart. Hist. Nauki i Techn.* R. 46: 2001 nr 2 s. 35-63, sum.

195. PAWLIK Jerzy: Wspomnienia o Seminarium Duchownym. *Ziemia Śląska.* T. 5: 2001 s. 105-113.

O polskich alumnach ze zlikwidowanych seminarium w Katowicach i Krakowie w l. 1939-1942.

196. PRZEZ burze pod wiatr. Szkolnictwo i oświata polska na Zachodzie w czasie drugiej wojny światowej. Układ, oprac. i red. nauk. Teresa Zaniewska. Białystok 2001 *Trans Humana* ss. 339, nfb. 4, tabl. 8, il.

Materiały z międzynarodowej konferencji, Ciechanowiec 5-7 września 2000 r.

Z treści: Prugar-Ketling Zygmunt: Wstęp s. 13-18; Kobryner Jan: Nauka dla Szwajcarii. Praca dla Szwajcarii. Szkolnictwo polskie w Szwajcarii 1940-1945. Cele. Zasady. Organizacja. Program s. 19-37; Smoliński Józef: Polskie obozy uniwersyteckie w Szwajcarii w czasie drugiej wojny światowej s. 38-51; Raszkwicz Henryk: Józef Innocenty

Maria Bocheński – humanistyczna wartość umysłu logicznego s. 52-74; Pruszyńska Agnieszka: Żołnierze-studenci medycyny w Szwajcarii, Libanie i we Włoszech w latach 1940-1951; Rużyłło Edward: Powstanie i działalność Polskiego Wydziału Lekarskiego na Uniwersytecie w Edynburgu s. 88-105; Niemiałkowski Marek: Wspomnienie o doc. dr med. doktorze honoris causa Wiktorze Tomaszewskim, strażniku pamięci Polskiej Szkoły Medycznej w Edynburgu (1941-1949) s. 106-108; Chazbijewicz Selim: Działalność polityczna, religijna, oświatowa i wychowawcza Naczelnego Imamatu Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie w latach 1942-1990 s. 109-119; Zaniewska Teresa: Działalność oświatowa porucznik Dżennet Dżabagi-Skibniewskiej. „Dziatwa” 1944-1946 s. 120-142; Romanowska Ewa: Wartości patriotyczno-edukacyjne „Naszego Pisemka” [1941-1944] z Castlemains s. 143-155; Matwiejczyk Marek: Działalność kulturalno-patriotyczna Janusza Meissnera s. 156-165; Pietruski Jan: Leopold Kielanowski [1907-1988] – Wielki zapomniany s. 166-174; Walasek Stefania: Szkolnictwo polskie poza granicami II Rzeczypospolitej w latach 1939-1945 (Bliski i Środkowy Wschód, Afryka) s. 175-186; Dobroński Adam [Czesław]: Junackie Gimnazjum Kupieckie w Nazarecie [1945-1947] s. 187-200; Radomska Maria: Szkoła Junaczek i Szkoły Młodszych Ochotniczek w Armii Polskiej na Wschodzie s. 201-218; Taż: Kurs maturalny oraz Gimnazjum i Liceum dla Ochotniczek PSK 2. Korpusu 1945-1948 s. 219-240; Dobrowolska-Sosnowska Katarzyna: Działalność opiekuńczo-wychowawcza Hanki Ordonówny s. 241-255; Kamińska Janina: Tradycje kształcenia polonijnego we Francji s. 256-266; Kleczkowski Mirosław, Romanowska E.: Polska emigracja a rozwój francuskiego rolnictwa s. 267-272.

197. REZLER-WASIELEWSKA Violetta: Działalność naukowo-oświatowa polskich jeńców wojennych w niemieckich i radzieckich obozach podczas II wojny światowej. Łambinowice-Opole 2001 CMJW ss. 264, tabl. 12, il., sum., Zsfg. Centralne Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach-Opolu.

198. RĘDZIŃSKI Kazimierz: Oświata i szkolnictwo polskie we Lwowie w latach 1939-1941. W: Przyzywanie głębi do kręgu słów, myśli, idei i działań. Księga jubileuszowa ofiarowana Profesorowi Józefowi Żurawowi. Pod red. Stanisława Podobińskiego i Bogdana Snocha. Częstochowa 1999-2000-2001 s. 701-711.

199. STERKOWICZ Czesław: Szkolnictwo jawne i tajne w powiecie tarnowskim w latach 1939-1945. Tarnów 2001 Tarnowskie Tow. Kult.; Muzeum Okręg. ss. 241, nlb. 7, il.

200. STOPIKOWSKA Małgorzata: Wychowanie Polaków na zesłaniu w ZSRR. Lublin 2001 Red. Wydawnictw KUL ss. 286, nlb. 1. Katolicki Uniw. Lubelski. Wydz. Teologii.

201. ŚLESZYŃSKI Wojciech: Władze szkolne i kadra pedagogiczna w sowieckim modelu oświaty na obszarze przedwojennego województwa białostockiego w latach 1939-1941. *Białoruskie Zesz. Hist.* Nr 16: 2001 s. 128-140, zmost.

202. WALCZAK Marian: Lwów i Wilno – edukacja dzieci polskich w latach 1939-1945. Warszawa-Radom 2001 Inst. Technologii Eksploatacji ss. 43, nlb. 1.

203. WALCZAK M.: Straty materialne i szkody moralne szkolnictwa polskiego w okresie okupacji 1939-1945. Radom 2001 Wydaw. i Zakład Poligrafii Inst. Technologii Eksploatacji ss. 107, il., mapy.

6. Okres 1945 - 1989

204. BRENDA Waldemar: Konspiracja młodzieżowa w Pasłęku i Moragu w latach 1951-1954. *Zesz. Hist. WiN-u.* R. 10: 2001 nr 16 s. 57-70.

205. BROCHOCKI Jerzy: Rewolta Marcowa. Narodziny, życie i śmierć PRL. Warszawa 2001 Placówka ss. 366, tabl. 18, il.

Toż. Wyd. 2. Warszawa 2001 Rota ss. 367, tabl. 18, il.

206. CHMIELEWSKI Zdzisław: Od Szkoły Handlowej do Uniwersytetu Szczecińskiego – obecność szkół wyższych w intelektualnych przeobrażeniach Szczecina po 1945 r. *Roczniki* [Stacja Nauk. PAN w Paryżu]. T. 4: 2001 s. 31-39.

207. CHMIELEWSKI Z.: Zachodniopomorskie szkoły wyższe w Gierkowskiej dekadzie. W: Lata 1970-1980. Nowe perspektywy a realia na Pomorzu Zachodnim. Pod red. Henryka Komarnickiego i Kazimierza Kozłowskiego. Szczecin 2001 s. 53-65.

208. CONNELLY John: Captive university. The sovietization of East German, Czech and Polish higher education, 1945-1956. Chapel Hill 2000 Univ. of North Carolina Press ss. XVIII, 432.

209. DOMAGAŁA Bożena: Próby przekształcenia świadomości Mazurów i Warmiaków we wspomnieniach uczestników Mazurskiego Uniwersytetu Ludowego w Rudziskach Pasymskich. W: Wysiedlać czy repolonizować? Dylematy polskiej polityki wobec Warmiaków i Mazurów po 1945 roku. Praca zbiorowa. Pod red. Tadeusza Filipkowskiego i Witolda Gieszczyńskiego. Olsztyn 2001 s. 63-76.

210. GIEROWSKI Józef Andrzej, Pułaski Michał: Likwidujemy „białe plamy”. Czym dla Uniwersytetu Jagiellońskiego była „Solidarność”? *Alma Mater*. Nr 27: 2000/2001 [druk:] 2001 s. 43-44.

211. GRZYBOWSKI Romuald: Wyższe szkoły pedagogiczne w Polsce w latach 1946-1956. Gdańsk 2000 Akad. Wychowania Fizycznego ss. 426.

212. HŁADKIEWICZ Wiesław, Mazurkiewicz Piotr: Polski ruch naukowy i akademicki w zachodnich strefach okupowanych Niemiec (1945-1949). W: Nauka polska na obczyźnie. Stan i perspektywy badawcze. Konferencja naukowa 11-12 września 1998 r. w Zielone Górze. Red. Wiesław Hładkiewicz, Marek Szczerbiński. Gorzów Wlkp. 2000 s. 64-70.

213. JASIŃSKA Hanna: XXV lat działalności Klubu Sportowego przy Pałacu Młodzieży w Bydgoszczy. *Kronika Bydgoska*. T. 22: 2000 [druk:] 2001 s. 282-291.

214. JĘDRZEJCZYK Wacław J.: W Polskiej Szkole DP w Niemczech po drugiej wojnie światowej Wspomnienia ucznia z lat 1945-1949. *Archiwum Emigracji*. Z. 3: 2000 s. 278-284.

215. KACHNICZ Zenon: Młodzież w konspiracji antykomunistycznej na przykładzie działającej po drugiej wojnie światowej na Pomorzu Polskiej Organizacji Wojskowej (POW). *Przegl. Zachodniopomorski*. T. 16: 2001 z. 1 s. 87-103.

216. KAŁA Monika: II ogólnopolska sesja naukowa „Młodzież w oporze społecznym 1944-1989”. *Biul. Inst. Pamięci Nar.* Nr 6: 2001 s. 52-55.

Wrocław, 3-4 V 2001 r.

217. KOWALAK Czesław: Bitwa legnicka w polskich podręcznikach historii po 1945 r. *Szkice Legnickie*. T. 22: 2001 s. 87-102.

218. KOŹMIAN Danuta: Problemy szkolnictwa podstawowego w województwie szczecińskim na łamach „Głosu Szczecińskiego” w latach 1970-1980. W: Lata 1970-1980. Nowe perspektywy a realia na Pomorzu Zachodnim. Pod red. Henryka Komarnickiego i Kazimierza Kozłowskiego. Szczecin 2001 s. 179-196.

219. ŁĘCZYCA. Monografia miasta do 1990 roku. Red. Ryszard Rosin. Łęczycza 2001 TNP ss. 824, tabl. 30, il., mapy. Oddz. Tow. Nauk. Płockiego w Łęczycy; Tow. Miłośn. Ziemi Łęczyckiej. Z treści: Wójcik Henryk: Oświata w latach 1945-1990 s. 579-611.

220. MARTEŃCZYK Ała: Na batuszkę poszedł. *Przegl. Prawosławny*. [R. 17]: 2001 nr 6 s. 14-17.

Wspomnienia z l. 1951-1970 o Prawosławnym Seminarium Duchownym w Warszawie.

221. ODZIEMKOWSKI Janusz: By pomóc młodzieży. Prymas Stefan Wyszyński wobec problemu wychowania młodego pokolenia w Polsce. W: Polska Prymasa Wyszyńskiego. Materiały z sesji naukowej zorganizowanej w ramach obchodów roku Prymasa Stefana Wyszyńskiego, Tarnów 26.04.2001 r. Red. Bogusław Wójcik. Tarnów 2001 s. 19-41.

222. PASZTOR Maria, Jarosz Dariusz: Kolonie dla dzieci polonijnych jako instrument polskiej polityki zagranicznej w latach 1947-1956. *Mazowieckie Studia Humanist.* R. 7: 2001 nr 1 s. 5-31.
223. PATRO Gustawa: Początki i rozwój szkolnictwa powszechnego w powiecie wągrowieckim w latach 1945-1948. Wągrowiec 2001 J&T Belfer ss. 131, nlb. 1, il., mapy.
224. PERKOWSKA Urszula: Studenci Uniwersytetu Jagiellońskiego z lat 1945-1952 w powojennej opozycji antykomunistycznej. *Roczn. Krakowski.* T. 67: 2001 s. 127-142, sum.
225. PERKOWSKA U.: Wrogie wystąpienia w czasie zawieszania... Stosunek studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego do władzy ludowej w świetle orzeczeń Komisji Dyscyplinarnej z początku lat pięćdziesiątych. *Alma Mater.* Nr 31: 2001 s. 27-28.
226. SĘCZYK Waldemar: Obraz Marca '68 na Dolnym Śląsku w prasie lokalnej. *Śląski Kwart. Hist. Sobótka.* R. 56: 2001 nr 1 s. 87-98.
227. SIKORSKI Juliusz: Bitwa o młode pokolenie. Z problematyki laicyzacji dzieci i młodzieży w Gorzowie w latach 1945-56. *Nadwarciański Roczn. Hist.-Archiw.* T. 8: 2001 s. 149-185.
228. SIWKO Maria: Wzory osobowe w polskiej prasie młodzieżowej okresu przełomu (na przykładzie „Sztandaru Młodych” – 1979-1982 i „Filipinki” – 1988-1989). Koszalin 2001 Wydaw. Uczelniane PK ss. 161, nlb. 2. Politech. Koszalińska. Monografie Wydziału Ekonomii i Zarządzania. Nr 78.
229. SKOBELSKI Robert: Akcja likwidacji analfabetyzmu na terenie województwa zielonogórskiego w latach 1949-1951. *Roczn. Lubuski.* T. 27: 2001 cz. 2 s. 143-155.
230. ŚWIEYKOWSKA-JASIŃSKA Barbara: Migawki pamięci. Wspomnienia studentki Wydziału Prawa UJ w latach 1945-49. *Alma Mater.* Nr 27: 2000/2001 [druk.:] 2001 s. 33-37.
231. TERLECKI Ryszard: Uniwersytet Latający i Towarzystwo Kursów Naukowych 1977-1981. Kraków-Rzeszów 2000 Inst. Europejskich Studiów Społ.; Poligrafia Wyższego Seminarium Duchownego w Rzeszowie ss. 327.
Rec.: Lasota Marek, *Zesz. Hist. WiN-u.* R. 10: 2001 nr 15 s. 298-299.
232. TUREK-KWIATKOWSKA Lucyna: Gospodarka a oświata szczecińska w latach 1970-1980. W: Lata 1970-1980. Nowe perspektywy a realia na Pomorzu Zachodnim. Pod red. Henryka Komarnickiego i Kazimierza Kozłowskiego. Szczecin 2001 s. 139-150.
233. UZIEMBŁO Adam: Wspomnienia z Ministerstwa Oświaty (rozmowy z Aleksandrem Leinwandem). Do dr. przygot. Aniela Uziembło. *Zesz. Hist. Z.* 137: 2001 s. 76-94.
Lata 1947-1949.
Sprost.: Uziembło A., *Tamże.* Z. 138: 2001 s. 223.
234. WERBIŃSKI Ireneusz: Z dziejów Fundacji im. Jadwigi Kilaczyckiej w Londynie. *Studia Włocławskie.* T. 4: 2001 s. 53-68, sum.
Stypendia dla studentów teologii, od 1981 r.
235. WOJDON Joanna: Propaganda polityczna w podręcznikach dla szkół podstawowych Polski Ludowej (1944-1989). Toruń 2001 Wydaw. Adam Marszałek ss. 329, il.
236. WRONA Janusz: Aparat bezpieczeństwa wobec wystąpień i strajku młodzieży szkolnej i studentów w Lublinie w 1947 roku. *Res Historica.* Z. 11: 2000 s. 163-176.
237. ŻUREK Jacek: Edukacja ateistyczna w PRL. (Geneza i charakter zjawiska). *Arcana.* Nr 38: 2001 s. 85-94.

7. Okres 1989 - 2001

238. DĄBROWA-SZEFLER Małgorzata: Szkoły wyższe w dziesięcioleciu 1991 - 2000 a polityka edukacyjna państwa. *Nauka Pol. – Jej Potrzeby, Organizacja i Rozwój*. [T.] 10 (35): 2001 s. 18 - 28.

239. MATERNICKI Jerzy: Studia historyczne w Polsce. Główne kierunki reform po 1989 r. *Wiadom. Hist. R.* 44: 2001 nr 4 s. 220 - 226.

240. SKRZYŃSKA Barbara: Rozwój szkolnictwa wyższego na Śląsku Opolskim w latach 1990 - 2000. *Opolskie Roczniki Ekonom.* T. 16: 2001 s. 37 - 152.

241. WRÓBLEWSKA Małgorzata: Szkolnictwo wyższe w województwie opolskim w latach 1989 - 1999. Opole 2001 Wydaw. Inst. Śląski ss. 72, nlb. 2, il. Politech. Opolska. Wydz. Zarządzania i Inżynierii Produkcji.

242. ŻYROMSKI Marek: Reforma oświaty a konflikty społeczno-polityczne w III Rzeczypospolitej. W: *Konflikty społeczno-polityczne w III Rzeczypospolitej*. Pod red. Andrzeja Wojtasa i Michała Strzeleckiego. Warszawa 2001 s. 185 - 191.

8. Oświata polonijna

243. BONUSIAK Andrzej: Dzieje polskiego szkolnictwa sobotniego w metropolii chicagowskiej 1951 - 1997. *Przemysł 2001 Mercator* ss. 330, tabl. 16, il., mapa, sum.

244. BONUSIAK A.: Zarys dziejów Zrzeszenia Nauczycieli Polskich w Ameryce z siedzibą w Chicago (1952 - 2000). *Przegl. Polonijny*. R. 27: 2001 z. 2 s. 49 - 64, sum.

245. GRZYWACZEWSKI Józef: Polskie seminarium w Paryżu. *Roczniki* [Stacja Nauk. PAN w Paryżu]. T. 4: 2001 s. 197 - 202.

Lata 1945 - 2000.

246. MISCELLANEA oświaty polonijnej. Pod red. Jacka Knopka. Bydgoszcz 1999 [druk.:] 2000 *Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „Reklamex”*; Wydaw. Inst. Nauk Polit. WSP Bydgoszcz ss. 170, nlb. 5, sum. *Bydgoskie Studia Narodowościowe i Polonijne*. T. 1.

Materiały z konferencji naukowej, Bydgoszcz, 29 kwietnia 1999 r.

Treść: Knopek J.: Wprowadzenie s. 5 - 6; Mieczkowski Janusz: Ewolucja szkolnictwa dla mniejszości narodowych w Polsce w latach 1944 - 1989 s. 7 - 15; Chodubski Andrzej: Aktualne tendencje rozwoju oświaty polonijnej s. 17 - 30; Kołodziej Edward: Harcerstwo polskie we Francji, Belgii i Holandii w latach międzywojennych i jego miejsce w systemie oświaty polonijnej s. 31 - 44; Skóra Wojciech: Oświata polonijna w Szczecinie w świetle dokumentów MSZ Drugiej Rzeczypospolitej s. 45 - 67; Chodubski A.: Swoistość współczesnej oświaty polonijnej w Holandii s. 69 - 80; Olszewski Edward: Polska Szkoła Sobotnia im. Jana Pawła II w Oslo s. 81 - 101; Kaczmarek Urszula: Oświata polonijna na Węgrzech s. 103 - 114; Knopek J.: Przeobrażenia współczesnej oświaty polonijnej w Grecji s. 115 - 145; Żukowski Arkadiusz: Model oświaty polonijnej w Republice Południowej Afryki - kontynuacja tradycji czy nowatorstwo s. 147 - 156; Knopek J.: Problematyka oświaty w skupiskach polonijnych północnej części Afryki s. 157 - 170; Knopek Dorota: Wykaz publikacji książkowych dotyczących oświaty polonijnej s. 171 - 172.

247. MOLENDKA Kazimierz: Marzy mi się szkoła... Rozmowa z Kazimierzem Molendą, prezesem Stowarzyszenia Byłych Uczniów Liceum Polskiego w Paryżu (Amicale des Anciens Eleves du Lycée Polonais de Paris). *Roczniki* [Stacja Nauk. PAN w Paryżu]. T. 4: 2001 s. 191 - 196.

Z okazji przypadającego w 2002 r. 160-lecia Szkoły Batignolskiej i 35-lecia „Amicale...”.

248. ORGANIZACJE polonijne. Dzieje, współczesność i perspektywy. Konferencja naukowa 24 - 25 czerwca 1997 r. w Rogach koło Gorzowa Wlkp. Red. Marek Szczerbiński. Gorzów Wlkp. 2001 RPbNp ss. 174, il. *Prace Naukowe Rady Porozumiewawczej Badań nad Polonią. Materiały z Konferencji*. T. 2.

Z treści: Kołodziej Edward: Harcerstwo polskie w Belgii w latach międzywojennych s. 75-83; Olszewski Edward: Z dziejów Związku Harcerstwa Polskiego w Danii (1926-1996) s. 85-98; Kliszewicz Leonidas, Witting Jerzy: Z dziejów Związku Harcerstwa Polskiego poza granicami Kraju s. 99-102; Kliszewicz L.: Przegląd publicystyki metodyczno-programowej i historycznej Związku Harcerstwa Polskiego poza granicami Kraju w latach 1939-1998 s. 103-108; Witting J.: Organizatorzy i wybitni działacze Związku Harcerstwa Polskiego poza granicami Kraju s. 109-116; Kiewlak Wiesław: Udział harcerstwa w odrodzeniu świadomości narodowej polskiej młodzieży na Białorusi s. 117-119; Szymeczek Józef: Działalność Harcerstwa Polskiego w Republice Czeskiej (1989-1998) s. 121-131; Kurzępa Jacek, Gasztoł Mariusz: Historia Harcerstwa Polskiego na Litwie s. 133-142.

249. OSIPOWICZ Czesława: Szkolnictwo polskiej mniejszości narodowej na Litwie. W: Polacy i Polonia u progu nowego tysiąclecia. II Zjazd Polonii i Polaków z Zagranicy, 28 kwietnia – 3 maja 2001 r. Warszawa-Pułtusk-Kraków-Częstochowa. Referaty. Red. Jolanta Wroczyńska. Warszawa 2001 Stow. „Wspólnota Polska” s. 143-154.

250. ROMEJKO Adam: Polskie szkolnictwo katolickie i ośrodki wychowawcze w Wielkiej Brytanii. *Studia Gdańskie*. T. 14: 2001 s. 201-235, Zsfg.

XIX-XX w.

251. WYRWA Tadeusz: Założenia Uniwersytetu Polskiego Zagranicą w Paryżu w 1939 r. W: Dyplomacja, polityka, prawo. Księga pamiątkowa ofiarowana Profesorowi Henrykowi Kocójowi w siedemdziesiąt rocznicę urodzin. Pod red. Idziego Panica. Katowice 2001 s. 370-374.

II. DZIEJE SZKÓŁ RÓŻNYCH STOPNI

1. Szkoły podstawowe i zakłady wychowawcze

252. BACHTA Eugeniusz: Dzieje Szkoły Podstawowej w Bajdach (ok. 1909-1999) z krótką historią wsi. Krosno 2001 Apla ss. 116, tabl. 8, il.

253. DOROBISZ Jolanta: Szkoła starsza od miasta. Muzeum Szkolne. Nr 45. Wkładka do czasop. *Wiadom. Hist.* R. 44: 2001 nr 2 s. 28-31.

Szkoła Podstawowa nr 18 w Sosnowcu, XIX-XX w.

254. DZIEJE i rozwój Szkoły Podstawowej nr 1 im. Tadeusza Kościuszki w Andrychowie 1791-2001. Kolegium red. Jadwiga Stawarz [i in.]. Andrychów-Tomice 2001 SCAL-bis ss. 139, tabl. 8, il.

255. GMINA Batorz w przeszłości i dzisiaj. Krosno 2001 Gminny Ośr. Kultury w Batorzu; Apla ss. 132, tabl. 12, il., mapa.

Z treści: Mazur Anna: Szkoła w Batorzu s. 99-102; Grela Marian: Publiczne Gimnazjum w Batorzu s. 102-103; Bartnik Anna: Szkoła Podstawowa w Aleksandrówce s. 103-108; Jaworska Bożena: Szkoła w Błażuku s. 108-111.

256. JASIŃSKI Grzegorz: Dom sierot im. Friedricha Ballnusa w Olecku – przykład zakładu opiekuńczego na Mazurach w XIX wieku. *Komunikaty Mazur.-Warm.* [R. 45]: 2001 nr 1 s. 33-46, Zsfg.

257. KARPIŃSKI Edward: Zarys historii szkoły w Olesznie do roku 1945. *Włoszczowskie Zesz. Hist.* R. 6: 2001 t. 11 s. 100-113.

XIX-XX w.

258. KOŻUCH Krystyna: Historia szkoły w Woli Osowińskiej. W: ...bo tu mój dom. Wola Osowińska dawniej i dziś. W oprac. Krystyny Kożuch. Wola Osowińska-Lublin 2001 s. 43-70.

259. KRONIKA Szkoły Ludowej we Wrocance: 1878-1942. Oprac. i wyd. Józef Marecki. Kraków 2001 Format ss. 221, nlb. 2, tabl. 24.

260. KRONIKA szkoły w Olesznie 1930-1971. Do dr. podał i wprowadzeniem poprzedził Stanisław Janacek. *Włoszczowskie Zesz. Hist.* R. 6: 2001 t. 11 s. 235-271.

261. MARCIAK-KOZŁOWSKA Janina: Ochronka Sióstr Służebniczek NMP w Duńkowicach. By czas nie zaćmił i niepamięć... Warszawa-Duńkowice 2001 Janina MarciaK-Kozłowska ss. 52, tabl. 6, il. XX w.
262. MOMOT Lucjan: Od kary chłosty do kary nagany. Szkic do dziejów Zakładu Poprawczego i Schroniska dla nieletnich w Świdnicy 1802-1999. *Roczn. Świdnicki*. T. 28: 2001 s. 104-115.
263. PAWŁOWSKA Teresa: Sierpecka szkoła w starej fotografii i dokumencie. Kalendarium 1871-1985. Sierpc 2001 Teresa Pawłowska ss. 127, tabl. 4, il., mapa.
264. PIĄTKOWSKI Sebastian: Szkoła elementarna w Janowcu w latach 1809-1914. Janowiec 2001 Tow. Przyj. Janowca ss. 113. Małe Monografie Janowieckie. [Z.] 2.
265. SZKOŁA w Dąbrowie. Wczoraj i dziś. Praca zbiorowa. Pod red. Adama Orczyka. Radom 2001 Ave ss. 143, tabl. 15, il.
266. WOJCIECHOWSKI Piotr: Historia Szkoły Podstawowej im. Hansa Christiana Andersena w Karsku, woj. zachodniopomorskie. Cz. 2: Lata 1961-1991. *Nadwarciański Roczn. Hist.-Archiw.* T. 8: 2001 s. 191-210.
Cz. 1. Tamże. T. 7: 2000 t. 1.

2. Szkoły średnie ogólnokształcące

267. ACHREM CZYK Stanisław: Uczniowie Prus Książęcych w toruńskim gimnazjum akademickim 1600-1817. *Komunikaty Mazur.-Warm.* [R. 45]: 2001 nr 3 s. 419-421.
268. BORZYMIŃSKA Zofia: Wspomnienia o przeszłości czyli historia Prywatnego Koedukacyjnego Gimnazjum Towarzystwa Szkół Żydowskich w Międzyrzeczu Podlaskim. *Roczn. Międzyrzeczki*. T. 31/32: 2001 s. 193-197.
Lata 1917-1939.
269. CHOJECKI Ryszard: Liceum Ogólnokształcące w Łosocicach (1944-2000). *Podlaski Kwart. Kult.* 2001 [nr] 3/4 s. 23-34.
270. DZIEJE zachwyty, czyli rzecz o szkole. Praca zbiorowa. Pod red. Aleksandry i Jacka Kurków. Chorzów 2000 Rococo ss. 271, il.
III Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Batorego w Chorzowie.
271. GRZYBOWSKI Michał Marian: Prekursorzy łowickiej uczelni. *Mazowieckie Studia Humanist.* R. 6: 2000 nr 1/2 [druk.:] 2001 s. 135-137.
Szkoła kolegiacka w Łowiczu XV-XVII i Kolegium Pijarów w Łowiczu w l. 1670-1831.
272. KAPERA Józef Z.: Z dziejów Liceum Ogólnokształcącego „Carolinum” w Nysie. Muzeum Szkolne. Nr 44. Wkładka do czasop. *Wiadom. Hist.* R. 44: 2001 nr 1 s. 13-16.
XIX-XX w.
273. KAPROŃ Andrzej: Cudzoziemscy nauczyciele gimnazjum lubelskiego w latach 1815-1915. Lublin 2001 Norbertinum ss. 44, nlb. 1.
I Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Staszica w Lublinie.
274. KAWECKI Wojciech: Gimnazjum Męskie im. Św. Stanisława Kostki w Warszawie 1908-1944. Warszawa 2001 Agencja Reklamowo-Wydawnicza Arkadiusz Grzegorzczak ss. 389, il.
Zawiera także wspomnienia uczniów.
275. KĘSEK Janina: Bursa gimnazjalna i kościół szkolny w Bochni. *Roczn. Bocheński*. T. 5: 2001 s. 197-224.
Lata 1886-2000.

276. KIEZIK Ewa: Pedagogiczny wymiar działalności Szkolnego Koła Krajoznawczo-Turystycznego przy I LO w Giżycku (w latach 1964 - 1999). Giżycko 2000 Zarząd Oddz. PTTK Wielkich Jezior Mazurskich ss. 144, tabl. 12, il.

277. KOPYCIŃSKI Jan, Kopycińska Aldona: Dzieje I Liceum Ogólnokształcącego w Nowogardzie. Muzeum Szkolne. Nr 47. Wkładka do czasop. *Wiadom. Hist.* R. 44: 2001 nr 4 s. 51 - 55. Lata 1945 - 1969.

278. KSIEGA pamiątkowa liceum ogólnokształcącego w Ustrzykach Dolnych 1951 - 2001. Zespół red. Andrzej Szczerbicki [i in.]. Ustrzyki Dolne 2001 Zespół Szkół Ogólnokształcących im. J. Piłsudskiego ss. 277, tabl. 16, il.

279. LICEUM Ogólnokształcące im. Bohaterów Westerplatte w Jabłonce 1951 - 2000. Praca zbior. pod red. Emila Janowiaka. Jablonka-Kraków 2001 Tow. Słowaków w Polsce ss. 343, il., mapa.

280. MROWCA Bogusława, Piotrowska Olga: Nasz Staszec. Zarys historii I LO im. Stanisława Staszica w Chranowie. Chranów-Trzebinia 2001 „Przełom” Alicja Molenda ss. 172, il. XX w.

281. PAMIĘTNIK zlotu wychowanków kaliskich szkół średnich, Kalisz - 2000. Oprac. i red. Hubert Stanisław Pałęcki oraz Gustaw Elbl. Kalisz 2001 Edytor ss. 175, il.

282. [PIĘĆDZIESIAT pięć] 55 lat Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Solcu Kujawskim. Oprac. Bernard Białecki; współpr. Barbara Bambrowicz, Bożena Sobieralska, Edward Szymkowiak. Solec Kujawski 2001 TMSK ss. 120, il. Tow. Miłośn. Solca Kujawskiego. Zeszyty Historyczne Towarzystwa Miłośników Solca Kujawskiego. Z. 5.

283. [PIĘĆDZIESIĘCIOLECIE] 50-lecie Liceum Ogólnokształcącego im. Stefana Żeromskiego w Bielsku-Białej. Przygot. materiały do publikacji Jadwiga Józwiak, Izabela Podlewska-Laser, Aleksandra Pękala. Bielsko-Biała 2001 Agencja Reklamowa „Poran” ss. 159, nlb. 1, il.

284. POŁUSZAŃCZYK-OKSYTIUK Ewa: Z dziejów najstarszej szkoły średniej we Włodawie. *Zesz. Muzeum Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego*. T. 11: 2001 s. 51 - 58. LO, dawniej Prywatne Gimnazjum Koedukacyjne ogólnokształcącego Towarzystwa Szkoły Średniej; Od 1936 r.

285. RAFIŃSKI Stefan: Z dziejów gimnazjum i liceum ogólnokształcącego w Chełmnie. Bydgoszcz 2001 Bydgoskie Tow. Nauk. ss. 142, tabl. 10, il., Zsf. XIX-XX w.

286. RATAJCZAK Tomasz: Rozprawy humanistyczne w Sprawozdaniach szkolnych wadowickiego gimnazjum. *Rekonesans. Wadoviana*. Nr 6: 2001 s. 45 - 56. Z l. 1876 - 1921.

287. SIEMION Ignacy Z.: Wokół nauczania chemii w Akademii Połockiej. *Analecta*. R. 10: 2001 nr 2 s. 67 - 79, sum. Istniała w l. 1580 - 1820.

288. SKWARA Jerzy: Pół wieku temu zamknięto „Jacka”. *Śląsk*. 2000 nr 6 s. 42 - 44. Prywatne Gimnazjum i Liceum Katolickie Męskie im. św. Jacka w Katowicach.

289. SŁOKA Robert: Z dziejów I Liceum Ogólnokształcącego im. T. Kościuszki w Starachowicach. Muzeum Szkolne. Nr 47. Wkładka do czasop. *Wiadom. Hist.* R. 44: 2001 nr 4 s. 56 - 61. Lata 1936 - 1945.

290. SZKOŁY Sióstr Boromeuszek i II Liceum Ogólnokształcące przy ulicy Grunwaldzkiej w Łańcucie. Teksty historyczno-wspomnieniowe 1901 - 2001. Oprac. zespół. Łańcut 2001 II Liceum Ogólnokształcące ss. 204, nlb. 1, il.

Z treści: Nitkiewicz Maria: Początki szkoły. Lata 1878 - 1917 s. 5 - 14; Paterak Agnieszka: Działalność pedagogiczno-wychowawcza Sióstr Boromeuszek w Łańcucie w latach 1914 - 1949 s. 15 - 31; Baran Anna: II Liceum

Ogólnokształcące w świetle protokołów Rady Pedagogicznej z lat 1949-2001 s. 32-37; Lis Stanisław: Wspomnienia nauczycieli i absolwentów s. 38-83; Wykaz dyrektorów i nauczycieli Seminarium Nauczycielskiego, Gimnazjum i Liceum Zgromadzenia Sióstr Boromeuszek oraz II Liceum Ogólnokształcącego w Łańcucie w latach 1921-2001 s. 84-95; Wykaz absolwentów z lat 1917-2000. Oprac. Barbara Kumorek i Anna Śliż s. 96-141.

291. TRYNKOWSKI Jan: Gimnazjum białostockie w XIX w. Wspomnienia i wiersze. *Bibliotekarz Podlaski*. Nr 1: 2000 s. 24-39.

292. W STULECIE szkół handlowych i ekonomicznych w Białymstoku. Złota księga wspomnień. Praca zbior. pod red. Wiesławy Hajduk. Białystok 2000 Libra ss. 298, nlb. 2, tabl. 1, il.

Toż. Wyd. 2. Białystok 2000 ss. 298, nlb. 2, tabl. 1, il.
Zespół Szkół Handlowych i Ekonomicznych w Białymstoku.

293. WAJLER Anna: I Liceum Ogólnokształcące im. Bolesława Chrobrego w Grudziądzu (1951-2001). Grudziądz 2001 I LO im. Bolesława Chrobrego ss. 148, nlb. 3, il.

294. WALISZEWSKI Stanisław: Gimnazjalne miraży. Wspomnienia. Państwowe Męskie Neoklasycyzne Gimnazjum im. Przemysława II w Rogoźnie, Rogoźno i jego mieszkańcy w latach 1921-1929. Rogoźno 2001 Tow. Przyj. Rogoźna ss. 224, il. Biblioteka Rogozińskich Zeszytów Historycznych. Nr 1.

295. ZIEMKIEWICZ Marek: Historia Zakładu Naukowo-Wychowawczego im. ks. Jana Długosza we Włocławku w latach 1916-1949. Włocławek 2001 Wydaw. Duszpasterstwa Rolników ss. 147, nlb. 1. Biblioteka Fundacji im. ks. Jana Długosza. Ser. A. Nr 2.

Gimnazjum i Liceum im. ks. Jana Długosza.

3. Szkoły zawodowe

296. BIENIAWSKA Jadwiga: Izba tradycji w Zespole Szkół Rolniczych w Miętmem. Muzeum Szkolne. Nr 45. Wkładka do czasop. *Wiadom. Hist. R.* 44: 2001 nr 2 s. 31-32.
XX w.

297. HUSS Ryszard: Techniczna Szkoła Wojsk Lotniczych 1944-1995. Zamość 2001 Ryszard Huss ss. 466, il.

298. KAPERNA Joanna: Historia i współczesność Zespołu Szkół Mechanicznych w Nysie. Muzeum Szkolne. Nr 46. Wkładka do czasop. *Wiadom. Hist. R.* 44: 2001 nr 3 s. 35-37.
Od 1946 r.

299. KARŁOWICZ Leon: Nie zawiedli. Lublin 2000 Polihymnia ss. 293.

Powojenna historia Technikum Pszczelarskiego w Pszczelej Woli. Zawiera także biogramy absolwentów.

300. KUBALA Joanna: Zespół Szkół Odzieżowych im. Wł. St. Reymonta w Częstochowie. Muzeum Szkolne. Nr 46. Wkładka do czasop. *Wiadom. Hist. R.* 44: 2001 nr 3 s. 38-42.
Od 1919 r.

301. MARSZAŁEK Jan: Szkoła Zawodowa w Chełmnie w latach 1861-2001. Chełmno 2001 Zespół Szkół Zawodowych ss. 139, il.

302. PRZESZŁOŚĆ, dziś, przyszłość 1960-2000. Zespół red. Małgorzata Śliwińska [i in.]. Nowa Dęba-Dębica 2000 ZSZ; Biuro Usług Komputerowych Stanisław Smaga ss. 72, il. Zespół Szkół Zawodowych im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Nowej Dębie.

Zespół Szkół Zawodowych im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Nowej Dębie.

303. SŁOWIK Urszula: Medyczne Studium Zawodowe Szkoła Techników Farmaceutycznych. Lata 1952-1987. W: Dzieje farmacji dolnośląskiej 1945-2000. Oprac. zbior. pod red. Janusza Pluty, Joanny Piątkowskiej. Wrocław 2001 s. 196-203.

304. STAWSKI Włodzimierz: Z dziejów Technikum Kinotechnicznego w Krakowie. *Roczn. Komisji Nauk Pedagog.* T. 54: 2001 s. 31-48.

305. ZESPÓŁ Szkół Przemysłu Spożywczego w Kielcach 1951 - 2001. Księga pamiątkowa. Praca zbior. pod red. Zofii Dąbrowskiej, Małgorzaty Detki, Aldony Pawlik. Kielce 2001 Gens ss. 183, nlb. 1, tabl. 20.

306. ZIELIŃSKI Piotr: Gra w błękitne. Szczecin 2001 Germa ss. 173, nlb. 3, tabl. 30.
Dzieje Zespołu Szkół Ekonomicznych nr 2 im. Stanisława Staszica w Szczecinie, po 1945 r.

4. Zakłady kształcenia nauczycieli (z wyjątkiem szkół wyższych)

307. DOROSZEWSKI Jerzy: Podstawy prawne funkcjonowania seminariów nauczycielskich i ich rozwój organizacyjny w Polsce w latach 1918 - 1937. *Przegl. Hist.-Ośw.* R. 44: 2001 nr 3/4 s. 25 - 39.

308. GAJZLER Elżbieta: Das Staatliche Lehrerseminar mit deutscher Unterrichtssprache in Lodz. *Jahrbuch Weichsel-Warthe.* Bd. 46: 2000 s. 87 - 91.
Seminaria nauczycielskie w l. 1866 - 1933.

309. JAŁMUŻNA Tadeusz: Zakłady kształcenia nauczycieli w Łodzi w latach 1918 - 1998. Łódź 2001 Wydaw. Uniw. Łódzkiego ss. 526, mapy.

310. MIERZEJEWSKI Czesław: Miejskie Seminarium Nauczycielskie w Łomży. *Ziemia Łomżyńska.* [R.] 6: 2001 s. 189 - 200.
Od 1917 r.

311. SNOCH Bogdan: Studium Nauczycielskie w Częstochowie (1957 - 1971) prekursor WSP. W: Przyzywanie głębi do kręgu słów, myśli, idei i działań. Księga jubileuszowa ofiarowana Profesorowi Józefowi Żurawowi. Pod red. Stanisława Podobińskiego i Bogdana Snocha. Częstochowa 1999 - 2000 - 2001 s. 755 - 760.

312. WOJTYŃSKI Wacław: Kształcenie nauczycieli w dwudziestoleciu międzywojennym. *Przegl. Hist.-Ośw.* R. 44: 2001 nr 1/2 s. 51 - 63.

313. WOLTMANN Bernard: Główne kierunki badań naukowych w Gorzowskim Ośrodku Kształcenia Nauczycieli Wychowania Fizycznego 1971 - 1999. *Prace Nauk.* [WSP w Częstochowie]. Kultura Fizyczna. Z. 4: 2001 s. 101 - 112, sum.
Charakterystyka działalności i bibliografia prac m.in. z historii sportu.

5. Szkoły wyższe

Akademia Ekonomiczna w Krakowie

314. BROŃSKI Krzysztof, Filar Tadeusz: Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania Akademii Ekonomicznej w Krakowie w latach 1991 - 2001. Przy współpr. Elżbiety Burkot [i in.]; red. nauk. Jan Szpak. Kraków 2001 SPiZ AE ss. 182, il. Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania Akad. Ekonomicznej w Krakowie.

Akademia Lekarska w Gdańsku

315. MACHALIŃSKI Zbigniew: Rola Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie w powstaniu Akademii Lekarskiej w Gdańsku. *Kwart. Hist. Nauki i Techn.* R. 46: 2001 nr 1 s. 101 - 112, sum.
Lata 1945 - 1950.

Akademia Medyczna w Poznaniu

316. MY o sobie. Pamiętnik zjazdu z okazji 50-lecia uzyskania dyplomów lekarskich Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego – w roku 1951. Pod red. Jana Hasika. Poznań 2001 AM ss. 179, nlb. 3, il. Akad. Medyczna im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.

Z treści: Bartkowiak Zbigniew: O losach absolwentów i naszych Alma Mater s. 6-26; Wykaz absolwentów z rocznika 1951 Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu s. 30-37; Wykaz zmarłych profesorów s. 38; Wykaz zmarłych absolwentów s. 39-42; Lista absolwentów, o których brak jakichkolwiek danych... s. 43; Biogramy (w alfabetycznej kolejności) s. 44-179.

Akademia Medyczna w Łodzi

317. ŚWIETLICZKO Irena: Katedra i Klinika Chorób Oczu Akademii Medycznej w Łodzi (lata 1945 - 1993). W: Historia łódzkiej okulistyki. Oprac. zbior. pod red. Janusza Czajkowskiego. Warszawa 2000 Oftal s. 9-44.

Akademia Medyczna we Wrocławiu

318. PALCZEWSKA Wiktoria: Studenci o swoim Wydziale Farmaceutycznym AM we Wrocławiu. W: Dzieje farmacji dolnośląskiej 1945-2000. Oprac. zbior. pod red. Janusza Pluty, Joanny Piątkowskiej. Wrocław 2001 s. 28-29.

Akademia Muzyczna we Wrocławiu

319. EDUKACYJNA i artystyczna rola Wydziału Wychowania Muzycznego w 50-letniej działalności Akademii Muzycznej we Wrocławiu. Materiały z ogólnopolskiej sesji naukowej, 27-28 listopada 1998. Red. Barbara Strzyżewska-Marciniak. Wrocław 2001 AM ss. 168, tabl. 10, il. Akad. Muzyczna im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu. Wyd. Edukacji Muzycznej. Zeszyt Naukowy, Nr 79.

Akademia Podlaska w Siedlcach

320. [DZIESIĘĆ] X lat Wydziału Humanistycznego Akademii Podlaskiej w Siedlcach (1991 - 2001). Praca zbiorowa. Pod red. Jarosława Cabaja i Piotra Matusaka. Siedlce 2001 Wydaw. AP ss. 163, il. Akad. Podlaska.

Z treści: Cabaj Jarosław: Zarys historii Wydziału (1969 - 1991) s. 9-26; Matusak Piotr: Wydział Humanistyczny Akademii Podlaskiej w Siedlcach 1991-2001 s. 27-48; Rosa Ryszard: Instytut Pedagogiki s. 49-78; Gryciuk Franciszek: Instytut Filologii Polskiej s. 79-89; Ważniewski Władysław: Instytut Historii s. 89-102; Jaroń Józef: Katedra Filozofii i Socjologii s. 103-112; Dyrda Mirosław: Katedra Psychologii s. 113-118; Wojtczuk Krystyna: Dorobek naukowy i wydawniczy s. 119-135; Maliszewski Adam: Samorząd Studencki s. 137-139; Aneksy: Sylwetki dziekanów i prodziekanów s. 140-148.

Akademia Rolnicza we Wrocławiu

321. DZIEJE Akademii Rolniczej we Wrocławiu. Pod red. Jerzego Soboty, Tadeusza Szulca i Jakuba Tyszkiewicza. Wrocław 2001 Wydaw. Akad. Rolniczej 4 ss. 520, nlb. 1, il.

Z treści: Radomska Maria: Dublany s. 9-19; Wyrost Piotr: Lwów s. 19-34; Śniady Roman Andrzej: Breslau s. 34-41; Tyszkiewicz Jakub: Wrocław s. 41-45; Nasze 50 lat, 1951-2001 s. 47-72; [Poszczególne wydziały, jednostki pozawydziałowe, organizacje i kadra naukowa] s. 73-520.

Akademia Techniczno-Rolnicza w Bydgoszczy

322. KATAFIAS Jolanta, Pawlak Marian: Włocławski Oddział Instytutu Rolniczego Akademii Techniczno-Rolniczej im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy (1979 - 1984). Włocławek 2001 Wyższa Szkoła Humanist.-Ekonom. we Włocławku ss. 98, nlb. 2.

323. [PIĘĆDZIESIĄT] 50 lat Akademii Techniczno-Rolniczej im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy. Red. wyd. Andrzej Jazon, Maciej M. Kozłowski; oprac. red. Elżbieta Rudzińska. Bydgoszcz 2001 Wydaw. Uczelniane Akad. Techn.-Rolniczej 4 ss. 284, tabl. 42, il.

Akademia Teologii Katolickiej

324. WYDZIAŁ Filozofii Chrześcijańskiej na Akademii Teologii Katolickiej 1954 - 1999. Red. Jan Bielecki i Jan Krokos. Warszawa 2001 Wydaw. Uniw. Kard. S. Wyszyńskiego ss. 337, nlb. 2.

Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie

325. KRAWCZYK Zbigniew: Katedra Nauk Społecznych AWF w Warszawie, działalność naukowo-dydaktyczna. *Roczniki Nauk. AWF w Warszawie*. T. 40: 2001 s. 41-56, sum.

Po 1946 r.

Akademia Zamojska

326. GMITEREK Henryk: Akademia Zamojska w okresie panowania Augusta II. W: Rzeczpospolita w dobie wielkiej wojny północnej. Pod red. Jadwigi Muszyńskiej. Kielce 2001 s. 307-315.

327. GMITEREK H.: Ze studiów nad strukturą wyznaniową młodzieży Akademii Zamojskiej (1595-1784). *Res Historica*. Z. 10: 2000 s. 221-231.

328. KAROLEWICZ Grażyna: Mistrzowie we wspomnieniach swoich uczniów. Kartka z dziejów Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Lublin 2001 Red. Wydawnictwo KUL ss. 61, nlb. 2, il. Katolicki Uniw. Lubelski.

Świat profesorów KUL opisany na podstawie relacji studentów tej uczelni z l. 1918-1939.

Państwowe Konserwatorium Muzyczne w Katowicach

329. DYRDA Jerzy Marian: Wojskowa Szkoła Muzyczna przy Państwowym Konserwatorium Muzycznym w Katowicach w latach 1930-1939. *Studia Śląskie*. T. 60: 2001 s. 181-196.

Politechnika Częstochowska

330. GAŚIORSKI Aleksander: Od Katedry Elektrotechniki do Wydziału Elektrycznego Politechniki Częstochowskiej. Szkic monograficzny w 50-lecie Katedry Elektrotechniki (1951-2001) i 35-lecie Wydziału Elektrycznego Politechniki Częstochowskiej (1966-2001). Częstochowa 2001 Wydaw. Politech. Częstochowskiej ss. 137, il., rez., sum.

Politechnika Rzeszowska

331. OCZOŚ Kazimierz E.: Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza 1951-2001. Od Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej w Rzeszowie do Politechniki Rzeszowskiej. Rzeszów 2001 Oficyna Wydawnicza Politech. Rzeszowskiej ss. 478, il, mapa.

Politechnika Śląska

332. [TRZYDZIESTOLECIE] XXX-lecie Instytutu Techniki Ciepłej Politechniki Śląskiej. Lwowska tradycje. Śląska szkoła termodynamiki i energetyki cieplnej. Zebrał i oprac. Andrzej Ziębik, Józef Szymczyk. Gliwice 2001 Politech. Śląska ss. 119, il.

W Gliwicach.

Seminarium Duchowne w Krakowie

333. SEMINARIUM duchowne w Krakowie. 400-lecie. Red. Józef Guzdek, Franciszek Ślusarczyk. Kraków 2001 Wydaw. Św. Stanisława BM Archidiec. Krakowskiej ss. 349, nlb. 3, il.

Z treści: Czerwień Jerzy: Zarys dziejów seminarium duchownego w Krakowie s. 19-49; Sochacki Zdzisław, Ślusarczyk F.: Z dziejów seminaryjnych budynków s. 50-67; Ślusarczyk F.: Alumni-żołnierze w Ludowym Wojsku Polskim s. 71-76; Ćmiel Edward: Troska o życie duchowe s. 77-89; Żelazny Jan: Współpraca seminarium z Wydziałem Teologicznym s. 90-94; Nowak Jan: Posługa siostr Miłosierdzia św. Wincentego à Paulo s. 95-101; Ślusarczyk F.: Pasterz ponad podziałami – bł. Abp Józef Bilczewski s. 114-118; Sławeński Roman: Świadek Wielkiego Piątku – bł. ks. Piotr Dańkowski s. 119-128; Aneks: Absolwenci seminarium (1901-2001) s. 312-326; Żelazny J., Mateja Leszek: Zmarli przełożeni seminarium duchownego w Krakowie s. 337-348.

Szkoła Akademiczno-Górnicza w Kielcach

334. ADAMCZYK Stanisław J.: Szkoła Akademiczno-Górnicza w Kielcach. W: Region świętokrzyski. Mit czy rzeczywistość? Materiały konferencji naukowej Kielce, 23 maja 2001. Pod red. Jacka Wijaczki. Kielce 2001 s. 191 - 208.

Szkoła Podchorążych Sanitarnych

335. MORAWSKI Tomasz: Była taka podchorążówka w Warszawie... (Wychowankowie Szkoły Podchorążych Sanitarnych 1922 - 2001). *Medycyna Nowożytna*. T. 8: 2001 z. 2 s. 217 - 222, sum., Zsfg. Wystawa 28 VI - 30 XII 2001 r. w Głównej Bibliotece Lekarskiej w Warszawie.

Szkoła Specjalistów Morskich Wojsk Ochrony Pogranicza

336. BIENIECKI Ireneusz: Szkoła Specjalistów Morskich Wojsk Ochrony Pogranicza (1950 - 1967). *Biul. Hist.* [Muzeum Marynarki Wojennej]. Nr 17: 2001 s. 95 - 102.

Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu

337. KSIEGA pamiątkowa w 80-lecie Uniwersyteckiego Wydziału Lekarskiego w Poznaniu. Studia i materiały. Pod red. Romana K. Meissnera. Poznań 2001 Dział Wydawnictw Uczelnianych AM ss. 534, nlb. 2, il., sum. Biblioteka Prac Historycznych Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu. Ser. A. T. 4.

Z treści: Meissner R. K.: Uniwersytecki Wydział Lekarski w Poznaniu z perspektywy roku 2000 s. 7 - 31; Jurga Stefan: Wydział Lekarski Uniwersytetu Poznańskiego s. 32 - 37; Obrebski Andrzej: Refleksje z okazji 80-lecia Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego s. 40 - 46; Meissner R. K.: Patron Akademii Medycznej w Poznaniu - dr Karol Marcinkowski [1800 - 1846] s. 51 - 59; Tenże: Twórca Uniwersytetu Poznańskiego prof. dr h.c. UJ i UP - Heliodor Święcicki [1854 - 1923] s. 60 - 70; Tenże: Organizator i pierwszy dziekan Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Poznańskiego prof. dr hab. dr h.c. USB, UJ i AM w Poznaniu Adam Wrzosek (1875 - 1965) s. 71 - 83; Rektorzy Akademii Medycznej w Poznaniu s. 85 - 154; Dziekani Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Poznańskiego i Akademii Medycznej s. 155 - 304; Piotrowicz Aniela: Studenci Wydziału Lekarskiego UP i Akademii Medycznej w liczbach s. 305 - 307; Meissner R. K.: Wydział Lekarski Tajnego Uniwersytetu Ziemi Zachodniej (1942 - 1945) i nie publikowane wspomnienia jego studentów s. 308 - 339; Tenże: Polski Wydział Lekarski w świetle „nowych” dokumentów archiwalnych s. 340 - 363; Meissner R. K.: Medal im. Karola Marcinkowskiego i jego laureaci s. 384 - 391; Wrzosek Adam: Pierwsze lata Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Poznańskiego s. 395 - 408; Kapuściński Witold sen.: Pierwsi profesorowie Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Poznańskiego s. 409 - 411; Tomaszewski Wiktor: Garść wspomnień z polskiego Wydziału Lekarskiego w Edynburgu s. 412 - 419; Flieger Stefan: Przed półwieczem - jak dzisiaj s. 420 - 427; Gabryel Przemysław: Moja „Alma Mater” - moje studia i praca dla niej s. 428 - 438; Szmaja Zygmunt: Dawnych wspomnień czar s. 439 - 452; Kulczyński Bronisław: Stowarzyszenie Absolwentów Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego - historia i teraźniejszość s. 453 - 457.

Uniwersytet Jagielloński

338. BARCIK Mieczysław: Wydział Teologiczny Uniwersytetu Jagiellońskiego (1939 - 1954). Kraków 2001 Wydaw. Nauk. PAT ss. 182, tabl. 32, il. Papieska Akad. Teol. w Krakowie. Studia do Dziejów Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego. T. 13/1.

339. BARCIK M., Cieślak Adam: Z Uniwersytetu Jagiellońskiego do mogił katyńskich. Wystawa w Archiwum UJ. *Alma Mater*. Nr 31: 2001 s. 33 - 34.

6 - 8 VI 2001 r.

340. CICHOCKI Andrzej: Działalność i osiągnięcia Katedry i Zakładu Technologii Chemicznej Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie w latach 1951 - 1997 oraz związanych z nim zespołów badawczych: Zespołu Sit Molekularnych i Adsorbentów (1970 - 1999), Zespołu Syntezy Zeolitów (1970 - 1987). *Analecta*. R. 10: 2001 z. 1 s. 163 - 216, sum.

341. CIEŚLAK Adam: Okupacyjny epizod Zakładu Bakteriologii UJ. *Alma Mater*. Nr 28: 2001 s. 22 - 25.

342. DOBOSZ Piotr: Dobroczynne winiетки akademickie. *Alma Mater*. Nr 27: 2000/2001 [druk.:] 2001 s. 41 - 43.

343. GAJDA Zdzisław: The Museum of the Faculty of Medicine at the Jagiellonian University. Transl. by Teresa Bułak-Ulewiczowa. Cracow 2000 Katedra Historii Medycyny CM – Collegium Medicum Uniw. Jagiell. ss. 122, il.

Tytuł oryg.: Muzeum Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego. Kraków 1998.

344. GĄSIOROWSKI Antoni: [Mikołaj] Bylina i inni. Dziekani Wydziału Sztuk krakowskiego uniwersytetu w XV wieku. W: Ludzie – Kościół – wierzenia. Studia z dziejów kultury i społeczeństwa Europy Środkowej (średniowiecze – wczesna epoka nowożytna). Red. Wojciech Iwańczak, Stefan K[rzysztof] Kuczyński. Warszawa 2001 s. 523-537.

345. GRODZISKI Stanisław: Sto lat Wydziału Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego we wspomnieniach. *Studia Hist. R.* 44: 2001 z. 2 s. 289-300, sum.

Na temat wspomnień Fryderyka Zolla (Wspomnienia... Kraków 2000) i Stefana Grzybowski (Wspomnienia. Kraków 1999).

346. KOLKA Wojciech Piotr: Klinika Położniczo-Ginekologiczna Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie w latach 1918-1939. Kraków [2000] CM UJ ss. 247, nlb. 1, tabl. 24. Uniw. Jagielloński. Collegium Medicum – Wydz. Lekarski.

347. KOLKA W. P.: Klinika Położniczo-Ginekologiczna Uniwersytetu Jagiellońskiego w latach 1918-1939. Kraków 2001 Zakł. Historii Medycyny UJ ss. 163, nlb. 1, il., sum. Rozprawy z Historii Medycyny i Filozofii Medycyny. [T.] 10.

348. KOMOROWSKI Ryszard: Medale jubileuszowe UJ. *Alma Mater.* Nr 33: 2001 s. 18-20. Lata 1900-1997.

349. LINK-LENCZOWSKI Andrzej K[rzysztof]: Droga do nowoczesnej judaistyki. Od Międzywydziałowego Zakładu Historii i Kultury Żydów w Polsce do Katedry Judaistyki. *Alma Mater.* Nr 29: 2001 s. 26-27.

350. MYCIELSKI Przemysław: Studenci z Cieszyna na Uniwersytecie Krakowskim w Średniowieczu i dobie wczesnonowożytnej (1400-1561). *Pamiętn. Cieszyński.* T. 16: 2001 s. 5-12.

351. PERKOWSKA Urszula: Jubileusz roku 1964. Z dziejów uroczystości jubileuszowych 600-lecia utworzenia Uniwersytetu Jagiellońskiego. *Alma Mater.* Nr 27: 2000/2001 [druk.:] 2001 s. 25-27.

352. PILARCZYK Krzysztof: Studia żydowskie na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie (1986-2000). Od historii i kultury Żydów w Polsce do judaistyki. *Studia Judaica.* R. 3: 2000 nr 2 [druk.:] 2001 s. 211-227.

353. SKOTNICKI Aleksander B.: Uniwersytet Jagielloński na pocztówkach krakowskich z przełomu wieków. *Alma Mater.* Nr 35: 2001 s. 31-35. XIX/XX w.

354. SKRZYPEK Marian: Kołłątajowska reforma Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Krakowskiego. *Archiwum Hist. Filoz. i Myśli Społ.* [T.] 46: 2001 s. 27-46.

W aneksie: Kołłątaj Hugo: Porządek studiów dla Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Krakowskiego [Kraków, 1 X 1778 r.] s. 47-58.

355. SOŁTAN Aleksandra J.: Studenci z Mazowsza Płockiego na Akademii Krakowskiej w drugiej połowie XVI wieku. *Warszawa i Mazowsze.* T. 5: 2001 s. 21-46.

356. SRZEDNICKI Czesław, Tomaszewicz Wiesław: Warto wspomnieć tamte lata. Pierwsze pojowne lata studiów na orientalistyce. *Alma Mater.* Nr 28: 2001 s. 29-31.

357. STOPKA Krzysztof, Banach Andrzej Kazimierz, Dybiec Julian: Dzieje Uniwersytetu Jagiellońskiego. Kraków 2000 Wydaw. Uniw. Jagiell. ss. 242, il.

Toż. w jęz. ang.: The History of Jagiellonian University. Kraków 2000 ss. 256, il.

358. SZKARADNIK Przemysław: Mistrzowie Uniwersytetu Krakowskiego z Oświęcimia w XV i na początku XVI wieku. *Krakowski Roczn. Archiw.* [T.] 7: 2001 s. 61-80, sum.

359. WOJCIECHOWSKI Daniel: „Dynastia” Kurzelowitów w dziejach Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Kurzelów-Kielce 2001 Jedność ss. 237, nlb. 2, il. XVI-XVII w.

360. ZIĘBA Andrzej [Aleksander]: Szkoła Nauk Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego. *Czasop. Prawno-Hist.* T. 53: 2001 z. 2 s. 211-224. Lata 1920-1949.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika

361. KALEMBKA Sławomir: Zofia Mołdoćówna i Witold Armon – twórcy podstaw Katedry Bibliotekoznawstwa UMK. *Acta Univ. N. Copernici. Nauki Humanist.-Społ.* Z. 340: Bibliologia. [Nr] 4: 2000 s. 11-24.

362. STASZEWSKI Jacek: 55 lat Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. *Roczn. Toruński.* [T.] 28: 2001 s. 25-35.

Uniwersytet Stefana Batorego

363. DALECKA Teresa: Polityczne konflikty i spory na Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie w latach 1919-1939. *Zagadn. Naukozn.* T. 37: 2001 z. 3/4 s. 467-480.

364. JUČAS Mečislovas: Motywacje polityczne powołania Uniwersytetu Wileńskiego. Ku czci jubileuszu 420-lecia Uniwersytetu. W: *Jezuicka ars historica. Prace ofiarowane Księdzu Profesorowi Ludwikowi Grzebieniowi SJ.* Red. Marek Ingot, Stanisław Obirek. Kraków 2001 s. 209-218.

365. PIECHOWIAK-TOPOLSKA Maria B.: „Wilno w Londynie”. Dzieje Uniwersytetu Stefana Batorego na emigracji po II wojnie światowej. W: *Nauka polska na obczyźnie. Stan i perspektywy badawcze. Konferencja naukowa 11-12 września 1998 r. w Zielone Górze.* Red. Wiesław Hładkiewicz, Marek Szczerbiński. Gorzów Wlkp. 2000 RPBnP s. 48-56. Prace Naukowe Rady Porozumiewawczej Badań nad Polsnią. Materiały z Konferencji. T. 3.

366. SZTACHELSKA Irena: Kilka wspomnień o niektórych moich profesorach z Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Stefana Batorego z lat 1929-1939. *Archiwum Hist. i Filoz. Med.* T. 64: 2001 z. 2/3 s. 213-226.

Uniwersytet Szczeciński

367. KOŹMIAN Danuta: Droga do Uniwersytetu Szczecińskiego w opinii prasy centralnej i regionalnej w latach 1981-1985. (W 15. rocznicę powstania uczelni). Szczecin 2000 Wydaw. Nauk. US ss. 180, sum. Rozprawy i Studia. Uniw. Szczeciński. T. 350.

Rec.: Kość Ilona, *Przegl. Zachodniopomorski.* T. 16: 2001 z. 3 s. 276-279.

368. LASKIEWICZ Henryk: Instytut Kultury Fizycznej w Szczecinie (1950-2000). Szczecin 2001 Wydaw. Nauk. US ss. 261, il. Uniw. Szczeciński. Wydz. Nauk Przyrodniczych. Inst. Kultury Fizycznej.

Uniwersytet w Edynburgu – Polski Wydział Lekarski

369. NOWAK Kazimierz: Znaczenie Polskiego Wydziału Lekarskiego w Edynburgu (1940-1949). W: *Nauka polska na obczyźnie. Stan i perspektywy badawcze. Konferencja naukowa 11-12 września 1998 r. w Zielone Górze.* Red. Wiesław Hładkiewicz, Marek Szczerbiński. Gorzów Wlkp. 2000 s. 127-135.

Uniwersytet Warszawski

370. BOHUN Tomasz: Ewakuacja Cesarskiego Uniwersytetu Warszawskiego do Rostowa nad Donem w 1915 roku. *Przegl. Hist.* T. 92: 2001 z. 3 s. 323-337, sum. s. 390.

371. GAUDEAMUS. 80 lat Chóru Akademickiego Uniwersytetu Warszawskiego. Red. Maria Wojciechowska. Warszawa 2001 Wydaw. Uniw. Warszawskiego ss. 285, nlb. 13, il.

Z treści: Jędrzych-Pordes Elżbieta: Lata dwudzieste – lata pięćdziesiąte (1921-1939 i 1954-1963) s. 7-44; Rzeszotarska Jadwiga: Pod batutą Mirosława Perza: być razem w najlepszym stylu (1963-1968) s. 45-66; Laskowska Maria: Sukcesy zespołu z Maciejem Jaśkiewiczem (1968-1972) s. 67-110; Tumilowicz Bronisław, Grabiszewska-Gryka Marzenna: Za „Drugiego Perza” (1972-1978) s. 111-162; Ciż: Bananowe śpiewanie (1978-1980) s. 163-184; Dominiczak Robert, Felczyńska-Paczkowska Maria, Paczkowski Szymon: Cienie i blaski lat osiemdziesiątych (1981-1989) s. 185-220; Janik Maria, Leśkiewicz Anna: Ostatnie dziesięciolecie (1989-2001) s. 221-260.

Uniwersytet Wrocławski

372. BŁASZCZYK Tomasz: Fakultet teologii katolickiej Uniwersytetu Wrocławskiego w latach 1811-1914. Aspekt historyczno-prawny. Legnica 2001 Na zlec. Wyższego Seminarium Duchownego Diec. Legnickiej; Alta 2 ss. 298. Biblioteka Diecezji Legnickiej. [T.] 2.

373. BŁASZCZYK T.: Wydział Teologii Katolickiej Uniwersytetu Wrocławskiego a sprawa [Jana] Antoniego Theinera jako przywódcy śląskich neologów. *Studia Teol.-Hist. Śląska Opolskiego*. T. 21: 2001 s. 269-279, Zsfg.

XIX w.

374. MALICKA Sylwia: Studium Wojskowe Uniwersytetu Wrocławskiego w latach 1950-1970. W: [Pięćdziesięciopięcioletnie] 55-lecie zakończenia II wojny światowej i powstania Śląskiego Okręgu Wojskowego. Materiały z konferencji naukowej. Pod red. Franciszka Kusiaka. Wrocław 2000 s. 92-97.

375. WIKTOR-SZTROMWASSER Zofia: Muzeum Antropologiczne w Collegium Anthropologicum Uniwersytetu Wrocławskiego. *Dolny Śląsk*. Nr 9: 2001 s. 74-77.

Od 1945 r.

Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie

376. LESZ-DUK Maria: Zarys historii polonistyki częstochowskiej. W: W kręgu literatury, języka i kultury. Tom jubileuszowy z okazji trzydziestolecia Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie. Pod red. Anety Majkowskiej i Marii Lesz-Duk. Częstochowa 2001 s. 9-11.

Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Rzeszowie

377. DZIEJE Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie 1965-2000. Pod red. Włodzimierza Bonusiaka. Rzeszów 2001 Wydaw. Wyższej Szkoły Pedagog. ss. 510, nlb. 2, tabl., il.

Wyższe Seminarium Duchowne w Częstochowie

378. KOWALSKI Jan: Żrenica oka diecezji. Siedemdziesięciopięcioletnie Wyższego Seminarium Duchownego Kościoła Częstochowskiego (1926-2001). Częstochowa 2001 Regina Poloniae ss. 92, nlb. 3, rês., Zsfg.

379. ZWIĄZEK Jan: Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Częstochowskiej w Krakowie i Częstochowie (1926-2001). *Częstochowskie Studia Teol.* [T.] 29: 2001 s. 293-308.

Wyższe Seminarium Duchowne w Łodzi

380. ZWOLIŃSKI Piotr: Wyższe Seminarium Duchowne w Łodzi 1921-2000. Łódź 2001 Archidiec. Wydaw. Łódzkie ss. 151, il.

Wyższe Seminarium Duchowne we Wrocławiu

381. RULKA Kazimierz: Księgozbiór księży Chodyńskich w Bibliotece Wyższego Seminarium Duchownego we Wrocławiu. *Studia Włocławskie*. T. 3: 2000 s. 418-438.

Księgozbiór braci Zenona (1836-1887) i Stanisława (1836-1919) Chodyńskich, profesorów i rektorów seminarium wrocławskiego.

IV. BIOGRAFIE

1. Zbiory życiorysów

382. **BYLI wśród nas. Wspomnienia i biogramy.** Pod red. Zenobii Knakiewicz. [Wyd. 2]. Poznań 2001 Wydaw. AE ss. 313, nlb. 1, il. Akad. Ekonom. w Poznaniu.

Z treści: Knakiewicz Z.: Wprowadzenie s. 17-25; Toż w jęz. ang. s. 26-34; Wspomnienia [biogramy]. Współzałożyciele Wyższej Szkoły Handlowej s. 37-51; Wykładowcy przedmiotów nauk prawno-ekonomicznych i socjologicznych s. 55-237; Wykładowcy przedmiotów nauk towaroznawczych s. 243-279; Pozostali pracownicy s. 283-314.

Wyd. 1. 1997.

383. **DĄBROWSKI Stanisław Jan, Tryczyński Stanisław Arkadiusz: Słownik biograficzny lubelskiego harcerstwa 1911-2001.** Wyd. 2. Lublin 2001 Komenda Chorągwi Zw. Harcerstwa Pol. ss. 209, nlb. 6.

384. **EKSPERCI oświaty. Słownik biograficzny.** Red. Denis I. Dembek. Łysomice 2001 Temat ss. 168, nlb. 2, il.

XX w.

385. **MATERIAŁY V Sympozjum Biografistyki Polonijnej.** Kraków, 22-23 września 2000. Pod red. Agaty Judyckiej i Bolesława Klimaszewskiego. Lublin 2000 Czelej ss. 520.

Z treści: Nowak Janusz: Feliks Wrotnowski i jego „Elementarz dla dzieci polskich” 1839-1851 s. 132-144; Wiech Stanisław: Działalność naukowo-pedagogiczna Aleksandra Mickiewicza na Uniwersytecie Kijowskim i Charkowskim s. 184-192; Malczewski Zdzisław: Sylwetka polskiego pedagoga w Brazylii na przykładzie Hieronima Durskiego i Henryka Siewierskiego s. 222-225; Szarifzanow Izmai I.: Polacy-wykładowcy uniwersytetu kazańskiego oraz innych uczelni w Kazaniu s. 241-251; Caban Wiesław: Działalność oświatowo-naukowa polskich zesłańców na linii orenburskiej w pierwszej poł. XIX w. s. 252-258; Olszewski Edward: Uczeni i pedagodzy polscy w Norwegii s. 280-287; Gałkowski Adam: Uczeni i pedagodzy polscy we Francji u progu XXI wieku s. 288-300; Krzysztoforska-Weisswasser Zofia: Działalność polskich nauczycielek w Austrii s. 301-310.

Rec.: Pilch Andrzej, *Studia Hist.* R. 44: 2001 z. 2 s. 354-356.

386. **MISTRZOWIE i nauczyciele: profesorowie Seminarium Duchownego w Płocku 1965-2000.** Red. Ireneusz Mroczkowski. Lublin 2001 Płocki ss. 555, nlb. 3, il.

387. **MIZERKA Barbara: Polsce zawsze wierni. Profesorowie Państwowego Gimnazjum i Liceum im. św. Stanisława Kostki w Kościanie – Władysław Kyc, Kazimierz Ossecki, Stanisław Schoen, Józef Skalecki.** Kościan 2001 SAGiL ss. 48, il. Stow. Absolwentów Gimnazjum i Liceum w Kościanie. Nasi Profesorowie.

XX w.

388. **NARKOWICZ Liliana: Znani i nieznani profesorowie medycyny Uniwersytetu Wileńskiego I poł. XIX w. Profesorowie wydziału lekarskiego Uniwersytetu Wileńskiego pierwszego ćwierćwiecza XIX wieku oraz Akademii Medyko-Chirurgicznej w Wilnie.** Bydgoszcz 2001 Tow. Miłośn. Wilna i Ziemi Wileńskiej. Oddz. ss. 116, il. Biblioteka Wileńskich Rozmaitości. Ser. A. Nr 19.

389. **PIĄTKOWSKI Sebastian: Przyczynki do biografii nauczycieli Szkoły Powszechnej w Janowcu w latach 1918-1945.** *Notatnik Janowiecki.* Nr 11: 2000 s. 71-79.

390. **PIŁATOWICZ Józef: Poczec rektorów. Tradycja i współczesność Politechniki Warszawskiej 1826-2001.** Warszawa 2001 Oficyna Wydaw. Politech. Warszawskiej ss. 283, il.

391. **STO lat polskiej katechezy. Wkład wybitnych polskich katechetów w odnowę i rozwój polskiej katechezy.** Praca zbiorowa. Pod red. Ryszarda Czekańskiego. Kraków 2001 Wydaw. WAM ss. 177. *Studia Pedagogiczne.*

Sympozjum Sekcji Wykładowców Katechetyki Wyższych Seminariów Duchownych w Polsce. Częstochowa, 26-27 września 2000 r.

Treść: Kubik Władysław: Ksiądz Walenty Gadowski (1861-1956). Ksiądz Zygmunt Bielawski (1877-1939) s. 11-35; Rozen Barbara: Ksiądz Józef Wojtukiewicz (1901-1989) s. 36-67; Szpet Jan: Ksiądz Marian Finke (1906-1986) s. 68-98; Marczewski Marek: Od duszpasterstwa ku ewangelizacji. Sługa Boży ksiądz Franciszek Błachnicki (1921-1987) s. 99-140; Kulpaczyński Stanisław: Ksiądz Profesor Mieczysław Majewski (1928-1999) s. 141-158; Offmański Andrzej: Z pokolenia nieustannie poszukujących. Wkład Jana Charytańskiego SJ w odnowę i rozwój polskiej katechezy s. 159-177.

392. [TRZYSTA pięćdziesiąt] 350 lat Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie (1651-2001). Księga jubileuszowa. Red. Anastazy Nadolny. Pelplin 2001 Bernardinum ss. 846, tabl. 34, il.

Biografie profesorów i absolwentów.

393. VILLARDCZYCY. Słownik biograficzny. Red. Ewa Stączek. Wrocław 2000 E. Stączek ss. 198, nlb. 2, il.

Gimnazjum i Liceum im. Cypriana Norwida w Villard-de-Lans we Francji w l. 1939-1945.

2. Poszczególne osoby

Ambroziewicz Wiktor

394. NOWACKI Tadeusz Waclaw: Z Polską w sercu. Rzecz o Wiktorze Ambroziewiczu [1882-1968]. Warszawa 2001 Wydaw. Wyższej Szkoły Pedagog. TWP [Tow. Wiedzy Powszechnej] ss. 383, nlb. 3, tabl. 22, il. Wielcy Wychowawcy.

Balcerak Wiesław

395. CHMIELIŃSKI Bolesław: Profesor dr hab. Wiesław Balcerak – założyciel i rektor Mazowieckiej Wyższej Szkoły Humanistyczno-Pedagogicznej w Łowiczu. *Studia z Dziejów Rosji i Europy Środk.-Wsch.* T. 36: 2001 s. 11-17.

Baranowski Mieczysław

396. ĆWIK Wioletta: Mieczysław Baranowski [1851-1898] – reformator polskiego szkolnictwa galicyjskiego. *Przeł. Hist.-Ośw.* R. 44: 2001 nr 3/4 s. 109-115.

Dobrzański Jan

397. JAN Dobrzański [1901-1997] – profesor, mistrz i przyjaciel. Red. Kazimierz Przybyłko. Lublin 2001 Red. Wydaw. KUL ss. 222, il.

Treść: Przybyłko K.: Rys biograficzno-historyczny Jana Dobrzańskiego s. 8-17; Rozdz. I: Działalność pedagogiczna i wychowawcza w Państwowym Gimnazjum i Liceum im. Stanisława Staszica w latach 1926-1939 i 1944-1952 i Liceum dla Dorosłych im. Tadeusza Kościuszki 1944-1947 w Lublinie s. 21-29; Rozdz. II: Praca naukowo-dydaktyczna w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim (1945-1956) s. 33-99; Rozdz. III: Działalność naukowo-dydaktyczna w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w latach 1956-1971 s. 103-137; Rozdz. IV: Wspomnienia i refleksje retrospektywne s. 141-218.

Estkowski Ewaryst

398. TUPAJ Maria: Ewaryst Estkowski nauczyciel, prekursor nowatorstwa pedagogicznego w XIX wieku (1820-1856). *Życie Szkoły.* 2001 nr 5 s. 312-313.

Hellwig Jan

399. JAMROŻEK Wiesław: Jan Hellwig – historyk edukacji (1931-2000). *Przeł. Hist.-Ośw.* R. 44: 2001 nr 1/2 s. 97-99.

Jabłoński Pius

400. TYRAŁA Katarzyna: Pius Jabłoński [1908-1979]. Kraków 2001 Władysław Pilarczyk ss. 175, nlb. 2, tabl. 6, il. Biblioteka Orawska. Nr 18.

Nauczyciel z Nowego Targu.

Józef Sebastian Pelczar, św.

401. KRÓL Lech: Błogosławiony Józef [Sebastian] Pelczar jako wychowawca. *Paedagogia Christiana*. [Nr] 7: 2001 [z.] 1 s. 157-174.

Kamiński Aleksander

402. ZAWADZKA Anna: O Aleksandrze Kamińskim „Kamyku” [1903-1978]. Warszawa 2001 Horyzonty ss. 181, nlb. 2, il.

Klimek Władysław Edward

403. JANICKA Stanisława: Władysław Edward Klimek. Pedagog, działacz polityczny i animator kultury chrześcijańskiej w Gorzowie (17 II 1927 - 20 I 2000). *Nadwarciański Roczn. Hist.-Archiw.* Nr 8: 2001 s. 311-315.

Konarski Stanisław

404. ŻAK Stanisław: Ksiądz Stanisław Konarski [1700-1773] (pisarz – pedagog – polityk). Kielce 2001 Woj. Bibl. Publ. ss. 71.

Kot Stanisław

405. STANISŁAW Kot [1885-1975] – uczyony i polityk. Pokłosie sesji naukowej. Red. nauk. Alina Fitowa. Kraków 2001 Wydaw. UJ ss. 366, tabl. 16.

Z treści: Dybiec Julian: Stanisław Kot jako historyk szkolnictwa i autor podręczników historii wychowania s. 177-190; Banach Andrzej Kazimierz: Działalność uniwersytecka Stanisława Kota s. 191-198; Ziemiński Franciszek: Stanisław Kot o roli i zadaniach wychowania na studiach pedagogicznych (w świetle podręcznika: „Historia wychowania”) s. 235-241.

Kudelka Bolesław

406. SADOWSKI Wojciech: Bolesław Kudelka (1884-1965). *Nadwarciański Roczn. Hist.-Archiw.* Nr 8: 2001 s. 293-294.

Nauczyciel w liceum.

Lemcke Hugo

407. KOSMAN Janina: Działalność pedagogiczna Hugo Lemckego i dzieje Gimnazjum Mariackiego w Szczecinie. W: Hugo Lemcke [1835-1925]. Materiały z polsko-niemieckiego seminarium naukowego w Książnicy Pomorskiej, 5 grudnia 2000. Komitet red. Aleksandra Solarska [i in.]. Szczecin 2001 s. 45-60.

Małkowska Olga

408. MAŁKOWSKA Olga: Druhá Oleńka. Zapiski. Zebrał i oprac. Olga Broniewska, Grażyna Broniewska, Jacek Broniewski; wstęp G. i J. Broniewscy. Warszawa 2000 Naczelnictwo ZHR ss. 245, nlb. 3, tabl. 8, il.

Życiorys współtwórczyni polskiego harcerstwa Olgi z Drohonowskich Małkowskiej (1888-1979) oraz jej poezje i zapiski od dzieciństwa po lata 70-te XX w. Zawiera również wspomnienie o tragicznie zmarłej O. Broniewskiej (1979-2000).

Mirowski Stefan

409. MICHAŁOWSKI Marian Ł.: Gawęda o druhu Stefanie Mirowskim [1920-1996]. Warszawa 2001 Horyzonty ss. 39, nlb. 1, il. Zw. Harcerstwa Pol.

Moniewski Tadeusz

410. MARCZUK Józef: Praca pedagogiczna i oświatowa Tadeusza Moniewskiego [1901-1939] w 100 rocznicę urodzin. *Przegl. Hist.-Ośw.* R. 44: 2001 nr 1/2 s. 113-121.

Nawka Michał

411. JAŁMUŻNA Tadeusz: Michał Nawka [1885-1968] – pedagog i twórca powojennej szkoły lużyckiej. W: W klimacie śląskiej humanistyki. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi doktorowi hab. Franciszkowi A[ntoniemu] Markowi w pięćdziesięciolecie pracy dydaktycznej i naukowej. Red. nauk. Jolanta Kwiatek, Eleonora Sapia-Drewniak. Opole 2001 s. 135-139.

Opydo Franciszek

412. GRAFF Tomasz: Kariery burmistrzów wadowickich. Franciszek Opydo [1856-1923] jako student Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego (1876-1881). *Wadoviana*. Nr 6: 2001 s. 89-93.

Pauli Martin Gottlieb

413. MOKRZECKI Lech: Martin Gottlieb Pauli, profesor prawa i historii w Gdańskim Gimnazjum Akademickim (1753-1763). *Zapiski Hist.* T. 66: 2001 z. 4 s. 55-68, Zsfg.

Pawlicki Stefan

414. GAWLIK Maciej: Ksiądz Stefan Pawlicki [1839-1916] jako rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego. *Zesz. Hist.-Teol.* R. 7: 2001 nr 7 s. 175-192.

Rektor w l. 1905-1906.

Praetorius Ignacy

415. STOLTMANN Leo: Działalność naukowa i dydaktyczna Ignacego Praetoriusa [1836-1908] w gimnazjum chojnickim. W: Polityka regionalna a historyczna i obronna świadomość Polaków. W 80. rocznicę przyłączenia Chojnic do Drugiej Rzeczypospolitej. Red. Jacek Knopek i Adam Marcinkowski. Bydgoszcz 2001 s. 60-64.

Radlińska Helena

416. LEPALCZYK Irena: Helena Radlińska [1879-1954] – życie i twórczość. Toruń 2001 Wydaw. Adam Marszałek ss. 270, tabl. 17, il.

Sitek Antoni

417. FARON Bolesław: Mgr Antoni Sitek (1913-1999). *Roczn. Sądecki*. T. 29: 2001 s. 7-15. Nauczyciel, historyk-regionalista.

Słomkowski Antoni

418. KSIĄDZ rektor Antoni Słomkowski [1900-1982]. Stulecie urodzin. Materiały z sympozjum KUL, 5 grudnia 2000 r. Red. Marek Chmielewski. Lublin 2001 Red. Wydaw. KUL ss. 182, tabl. 4, il. Katol. Uniw. Lubelski. Wyd. Teologii.

Z treści: Ziótek Jan: Materialna i naukowa odnowa KUL za rektorstwa ks. prof. Antoniego Słomkowskiego s. 35-46; Warzeszak Józef: Dar cierpienia i modlitwy ks. rektora Antoniego Słomkowskiego dla KUL s. 47-66; Malinowski Jerzy Cezary: Ksiądz Antoni Słomkowski jako rektor KUL w opinii współczesnych s. 67-91; Pylak Bolesław: Ks. prof. Antoni Słomkowski jako teolog-dogmatyk s. 93-104; Słomka Walerian: Wkład ks. Antoniego Słomkowskiego w polską teologię duchowości s. 105-115; Weron Eugeniusz: Moje wspomnienia o ks. Antonim Słomkowskim s. 131-142; Karolewicz Grażyna: Moje spotkanie z ks. Antonim Słomkowskim s. 143-147; Słomkowski Antoni: Fragment wspomnień... s. 149-150.

419. PASZKOWSKA Teresa: Ks. Rektor Antoni Słomkowski (1900-1982) odnowiciel KUL i teolog duchowości. W stulecie urodzin. *Ateneum Kapł.* T. 136: 2001 z. 2 s. 373-376.

Lublin, 4-5 XII 2000 r.

420. PASZKOWSKA Teresa: Sympozjum „Ks. Rektor Antoni Słomkowski (1900-1982), odnowiciel KUL i teolog duchowości – w stulecie urodzin”. *Roczniki Teol.* T. 48: 2001 z. 5 s. 175-178.

Lublin, 4-5 XII 2000 r.

Stanisławski Jan

421. BEDNARSKI Tadeusz Zygmunt: Jan Stanisławski [1860-1907] jako pedagog. W 140. rocznicę urodzin artysty malarza. *Alma Mater*. Nr 27: 2000/2001 [druk.:] 2001 s. 14-17.

Szaniawski Alfons Fortunat

422. ROMANOW Piotr: „Szczeńciarz” [Alfons Fortunat] Szaniawski [1837-1905]. *Przegl. Polonijny*. R. 27: 2001 z. 4 s. 79-94, sum.

Generał rosyjski, działacz oświatowy.

Szediwy Zofia

423. POMES Kinga, Stępień Bogdan: Zofia Szediwy (1854-1938). *Prace Hist.-Archiw.* T. 10: 2001 s. 213-218.

Założycielka pierwszej biblioteki publicznej dla młodzieży w Łańcucie.

Tokarz-Wisłocka Stanisława

424. MAJERSKA Alina: Stanisława Tokarz-Wisłocka (1911-2000). *Przegl. Bibliot.* R. 69: 2001 z. 1/2 s. 147-151.

Historyk, bibliotekarz, pedagog.

Wróbel Tadeusz

425. KARCZEWSKA Joanna, Majewski Stanisław: Tadeusz Wróbel (1910-1987) życie, działalność pedagogiczna, społeczna i dorobek naukowy. *Przegl. Hist.-Ośw.* R. 44: 2001 nr 1/2 s. 101-112.

Zawiera też bibliografię prac T. Wróbla.

Wyszyński Stefan

426. CIEMIĘGA Katarzyna, Figiel Maciej: Związki kardynała Stefana Wyszyńskiego z ATK [Akademią Teologii Katolickiej]. W: *Wspaniały to Patron... Materiały sympozjum „Dziedzictwo Kardynała Stefana Wyszyńskiego” i sesji naukowej „Spuścizna Prymasa Tysiąclecia w oczach polonisty”*. Warszawa, 14 kwietnia 2000. Pod red. Ewy Wolnicz-Pawowskiej. Warszawa 2001 s. 11-20.

427. RULKA Kazimierz: Stefan Wyszyński jako alumn, profesor i rektor Włocławskiego Seminarium Duchownego. *Ateneum Kapł.* T. 136: 2001 z. 3 s. 416-428, rias., sum.

Lata 1917-1946.

Zienkiewicz Aleksander

428. KSIĄDZ Aleksander Zienkiewicz [1910-1995] – kapłan i wychowawca. Sympozjum w pięćdziesiątą rocznicę śmierci, Wrocław 18-19 listopada 2000 r. Red. Maria Chomik, Maria Lubieniecka, Jadwiga Wartalska. Kraków 2001 Bratni Zew ss. 189, nlb. 1, tabl. 4, il.

Z treści: Swastek Józef: Życie i duchowość księdza prałata Aleksandra Zienkiewicza na tle historii archidiecezji wrocławskiej s. 19-38; Turkowski Stanisław: Ksiądz Aleksander Zienkiewicz – wychowawca młodzieży w mojej pamięci s. 39-62; Uszyński Tadeusz: Ze wspomnień o mojej współpracy z ks. Aleksandrem Zienkiewiczem w duszpasterstwie akademickim s. 63-69; Dobierzewska-Mozrzyńska Ewa: Początki działalności ks. Aleksandra Zienkiewicza wśród młodzieży wrocławskiej s. 71-76.

Znaniński Florian

429. GORISZOWSKI Włodzimierz, Kowolik Piotr: Poglądy Floriana Znanińskiego [1882-1958] na funkcję socjologii wychowania i pedagogiki. *Nauczyciel i Szkoła*. 2001 nr 1/2 s. 41-44.

V. DZIEJE OŚWIATY POZASZKOLNEJ

1. Oświata dorosłych

430. GREGOR Norbert F. B.: Geneza zawodowego kształcenia ustawicznego jako pochodnej kształcenia dorosłych. W: W klimacie śląskiej humanistyki. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi doktorowi hab. Franciszkowi A[ntoniemu] Markowi w pięćdziesięciolecie pracy dydaktycznej i naukowej. Red. nauk. Jolanta Kwiatek, Eleonora Sapia-Drewniak. Opole 2001 s. 101 - 106.

431. INSTYTUCJONALNE formy edukacji dorosłych w Drugiej Rzeczypospolitej. Pod red. Eleonory Sapii-Drewniak i Agnieszki Stopińskiej-Pająk. Warszawa-Radom 2001 Akademickie Tow. Andragogiczne; Inst. Technologii Eksploatacji ss. 160, nlb. 1. Bibl. Edukacji Dorosłych. T. 22.

Z treści: Kabzińska Lucja: Formy i metody zwalczania analfabetyzmu wśród dorosłych w działalności oświatowej Polskiej Macierzy Szkolnej w latach 1916-1939 s. 9-29; Kempa Grażyna: Rola ognisk kulturalno-oświatowych w Zagłębiu Dąbrowskim w okresie II Rzeczypospolitej w kształceniu dorosłych s. 31-39; Karcz Eugenia: Funkcja oświatowa Macierzy Szkolnej Śląska Cieszyńskiego w Drugiej Rzeczypospolitej s. 42-47; Aleksander Tadeusz: Działalność edukacyjna instytucji rzemieślniczo-przemysłowych w latach międzywojennych s. 49-67; Koźmian Danuta: Koncepcja szkoły spółdzielczej oraz jej związek z oświatą dorosłych i ruchem nauczycielskim w Polsce międzywojennej s. 69-79; Juraś-Krawczyk Barbara: Działalność Wolnej Wszechnicy Polskiej w okresie międzywojennym s. 81-91; Hellwig Jan: Edukacja radiowa w procesie oświaty dorosłych w okresie międzywojennym s. 93-108; Kabziński Krzysztof: Powstanie i działalność uniwersytetów ludowych Towarzystwa Czytelni Ludowych w okresie międzywojennym s. 109-120; Sapia-Drewniak Eleonora: Działalność Uniwersytetu Ludowego w Odolanowie w latach 1927-1932 s. 121-128; Stopińska-Pająk Agnieszka: Kulturalno-edukacyjna działalność świetlic w Drugiej Rzeczypospolitej s. 129-135; Półturzycki Józef: Powszechny Uniwersytet Korespondencyjny s. 137-160.

432. KOBIETY a edukacja dorosłych. Materiały VIII Toruńskiej Konferencji Andragogicznej, 15 maja 2000. Wprow. i red. Eugenia Anna Wesołowska. Warszawa 2001 Akademickie Tow. Andragogiczne ss. 160, nlb. 1.

Z treści: Półturzycki Józef: Wyższe Kursy dla Kobiet im. A. Baranieckiego s. 7-20; Tomaszewska Liliana: Problemy edukacyjne kobiet bezrobotnych w Płocku na przestrzeni 1998 i 1999 roku s. 105-112; Czajkowska Irena: Pozycja społeczna kobiet-artystek a edukacja s. 145-152.

433. PROBLEMY rozwoju ustawicznego kształcenia. W pięćdziesięciolecie Towarzystwa Wiedzy Powszechnej. Praca zbior. Pod red. Lucjana Olszewskiego. Warszawa 2001 Wydaw. WSP TWP ss. 178, mapa. Wyższa Szkoła Pedagog. Tow. Wiedzy Powszechnej w Warszawie.

434. ZYCH Edward F.: Uniwersytet Ludowy w Karpnikach w latach 1946-1949. *Roczn. Jeleniogórski*. T. 33: 2001 s. 123-130.

2. Biblioteki

435. ANDRZEJEWSKA Jadwiga: Udział bibliotekarzy bibliotek szkolnych i pedagogicznych w działalności Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich (1917-2000). *Roczniki Bibliot.* R. 45: 2001 s. 227-254, sum.

436. WAŁEK Bożena: Szkolne biblioteki okręgowe w Galicji doby autonomicznej w procesie kształcenia i doskonalenia nauczycieli szkół ludowych. W: Kraków - Lwów. Książki, czasopisma, biblioteki XIX i XX wieku. T. 5. Pod red. Jerzego Jarowieckiego. Kraków 2001 s. 213-224.

437. WÓJCIK Małgorzata: Biblioteka Towarzystwa Szkoły Ludowej w Rzeszowie (1906-1914). *Prace Hist.-Archiw.* T. 10: 2001 s. 219-231.

VI. DZIEJE RUCHU NAUCZYCIELSKIEGO

1. Opracowania ogólne

438. GRZEŚ Bolesław: Związki nauczycielskie a reformowanie szkolnictwa na ziemiach polskich w XX w. (Cz. 1). *Przegl. Hist.-Ośw.* R. 44: 2001 nr 1/2 s. 15-38.
439. KACZOR Stanisław: Stowarzyszenie Oświatowców Polskich. Zarys monograficzny na XX-lecie działalności. Warszawa-Toruń 2001 SOP ss. 256, il. Stow. Oświatowców Pol.
440. MICHALSKI Grzegorz: Działalność Stowarzyszenia Chrześcijańsko-Narodowego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych 1921-1939. Łódź 2001 Wydaw. UŁ ss. 291. Rozprawy Habilitacyjne Uniwersytetu Łódzkiego.

2. Pamiętniki nauczycieli

441. GAKLIK Maria: Pamiętnik nauczycielki. Oprac. Monika Kała. *Biul. Inst. Pamięci Nar.* Nr 7: 2001 s. 63-72.
Dziennik lwowskiej nauczycielki (12 X 1939 - 11 IX 1940).
442. HENSEL Witold: Wyrwane kartki z pamiętnika - dwukrotny szczęśliwy los w listopadzie 1944 r. *Slavia Antiqua*. T. 42: 2001 s. 187-190.
O początkach pracy w KUL.
443. HURWIC Józef: Z Politechniki Warszawskiej na uniwersytet w Marsylii. *Roczniki* [Stacja Nauk. PAN w Paryżu]. T. 4: 2001 s. 181-190.
Wspomnienia profesora chemii z lat 1957-2000.
444. KOSEK Karol: Dialektyczni władcy. Ząbki 2001 Apostolicum ss. 229, nlb. 2.
Pamiętnik nauczyciela z lat 1956-1989.
445. LATOS Zdzisław: Wspomnienia wiejskiego nauczyciela. Krosno 2001 Apla ss. 76, il. Szkoły w Błażku, Batorzu i Urzędowie w l. 1951-1972.
446. MISZTAL Irena (Piotuch Tamara): Takie sobie dzieje. Elk 1999 Nakł. autorki ss. 55.
Cz. 2: Międzywojnie. Oprac. i red. Eugeniusz Kurzawa. Elk 2000 ss. 51.
Cz. 3: Dwie okupacje. Wstęp E. Kurzawa. Elk 2001 ss. 71.
Wspomnienia nauczycielki ur. w 1908 r. z nauki w seminarium nauczycielskim w Grodnie i pracy pedagogicznej na Grodzieńszczyźnie.
447. NARUSZEWICZ Władysław: Wspomnienia lidzianina. Warszawa 2001 Bellona ss. 304, tabl. 44, mapy.
M.in. wspomnienia o Szkole Powszechnej i Szkole Handlowej im. Konarskiego w Kolegium Ojców Pijarów w Lidzie z l. 1928-1938.
448. OLEDER Stanisław: W Szkole Spółdzielczo-Handlowej w Kozienicach. *Wieś Radomska*. [T.] 6: 2001 s. 277-286.
Wspomnienia z l. 1929-1938.
449. PALM Melania: Widziane ze schronu. Częstochowa 2001 Tygodnik Katol. „Niedziela” ss. 187, nlb. 2, il. Biblioteka „Niedzieli”. T. 125. Świadkowie. T. 2.
Dziennik szarytki, wychowawczyni w internacie szkolnym na warszawskim Żoliborzu 30 VII - 3 X 1944 r.
450. PIOTROWSKI Stefan: Dziennik nauczyciela szkoły średniej z 1945 roku. [Wyd.] Bartłomiej Szyndler. *Biuletyn* [Inst. Filoz.-Hist. WSP w Częstochowie]. [Nr] 28: 2001 s. 17-23.
Styczeń-marzec 1945 r.
451. PROSZĘ do tablicy. Wspomnienia ustronkich nauczycieli i uczniów. Oprac. Danuta Koenig [i in.]. Ustroń 2001 Muzeum Hutnictwa i Kuźnictwa ss. 103, nlb. 5.

452. SZNAJDER Piotr: Wspomnienia nauczyciela Szkoły Rolniczej w Zwoleniu. Oprac. Przemysław i Stanisław Zieliński. *Wiś Radomska*. [T.] 6: 2001 s. 259-276.

Z l. 1934-1939.

453. SZURKOWSKA Olga: Dzieje białowieskiej rodziny. Białowieża 2001 Nakł. aut.; Fotoskład Komputerowy ss. 160, tabl. 16, il.

Wspomnienia nauczycielki urodzonej w 1931 r. w rodzinie zamożnego białoruskiego chłopca z dzieciństwa w rodzinnej wsi Podolany w środku Puszczy Białowieskiej, ze szkolnych lat w Hajnówce oraz ze studiów w Warszawie.

454. UZIĄK Stanisław: Pół wieku w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej. Cz. 1-2. Lublin 2001 Wydaw. Uniw. Marii Curie-Skłodowskiej ss. 238, nlb. 1, tabl. 11; 366, tabl. 2.

VII. ORGANIZACJE MŁODZIEŻOWE

455. ABRAMOWICZ Sławomir: Młodzieżowe organizacje antykomunistyczne w centralnej Polsce w latach 1945-1955. *Biul. Inst. Pamięci Nar.* Nr 3: 2001 s. 30-42.

W aneksie wykaz organizacji.

456. ANDRYKIEWICZ Jan: Związek Młodzieży Wiejskiej w latach 1957-1976. Wyd. 2 popr. Warszawa 2001 MHPRL ss. 117, nlb. 1. Muzeum Historii Pol. Ruchu Lud., Zakł. Historii Pol. Ruchu Lud. NKW PSL.

457. BARAN Adam F.: Harcerska alternatywa. ZHR w latach 1989-1990. Warszawa 2000 Naczelnictwo ZHR ss. 215, tabl. 12.

458. BONDARYK Krzysztof: Niezależne Zrzeszenie Studentów w Białymstoku w latach 1980-1981. Wyd. 2. Warszawa 2001 Akces ss. 111, il.

Wyd. 1. Białystok 1999.

459. CZYŁOK Tadeusz: Z ich krwi i męczeństwa nasza wolność. Katowiccy harcerze lat wojny. Katowice 2001 Komenda Hufca ZHP im. Bohaterów Wieży Spadochronowej ss. 332, il.

460. DROZDEK-MAŁOLEPSZA Teresa: Działalność Towarzystw Gimnastycznych „Sokół” w Radomsku i w powiecie radomszczańskim w latach 1921-1939. *Prace Nauk.* [WSP w Częstochowie]. Kultura Fizyczna. Z. 4: 2001 s. 9-39, sum.

461. DRUGA konspiracja niepodległościowa. Tajne organizacje młodzieży szkolnej Lublina i Lubelszczyzny w latach 1945-1956. Oprac. Jan Ziótek. Przy współudziale Anny Groniek i Małgorzaty Walczak. Lublin 2001 Tow. Nauk. Katol. Uniw. Lubelskiego ss. 313, nlb. 2.

Z treści: Gosiewski Janusz: Z dziejów niepodległościowego ruchu oporu w Nałęczowie s. 165-172; Kowalik Krystyna: Aresztowanie i przebieg śledztwa s. 173-180; Łokaj Jan: Orleża s. 181-190; Ostrowski Czesław: Przebieg wydarzeń związanych z aresztowaniem i więzieniem s. 191-195; Rak Jerzy: Moje przeżycia w latach 1952-1953 s. 196-201; Śliwczyński Roman: Młodzieżowa Organizacja Niepodległościowa w Więzieniu Progressywnym Jaworzno s. 237-242; Biogramy byłych więźniów politycznych s. 245-269; Wykaz nazwisk i pseudonimów członków tajnych organizacji s. 273-277; Wykazy sędziów, prokuratorów, ławników Wojskowego Sądu Rejonowego w Lublinie, którzy skazywali członków młodzieżowych organizacji niepodległościowych w Lublinie s. 278-284.

462. FLORKOWSKI Henryk: Drużyna harcerska im. generała Dezyderygo Chłapowskiego w Turwi (1926-1928). *Pamiętn. Tow. Miłośn. Ziemi Kościańskiej*. [T. 10]: 1996-2000 [druk.:] 2001 s. 70-74.

463. HARCERSTWO poleskie. Brześć-Kobryń. Materiały zebrała i oprac. Helena Arciszewska-Jakubowska. Ząbki 2001 Apostolicum ss. 183, nlb. 1, tabl. 8, il.

Z treści: Arciszewska-Jakubowska H.: Wstęp s. 9-16; Taż: Kraheiska Krystyna s. 23-46; Rak-Stępień Henryka: Harcerstwo na Kresach Wschodnich II Rzeczypospolitej, Polesie s. 47-56; Taż: Załuski Stefan Leszek s. 57-60;

Arciszewska-Jakubowska H.: Zarzycki Ryszard s. 61-67; Klajn Krystyna: Działalność w Harcerstwie Żeńskim w latach przedwojennych i wojennych s. 69-74; Arciszewska-Jakubowska H.: Piechowicz Aleksandra s. 75-76; Wilczyńska-Simon Marta: Krótkie wspomnienia s. 77-78; Arciszewska-Jakubowska H.: [Wspomnienia] s. 79-88; Wirkus Kazimiera: Wspomnienia harcerki s. 89-92; Szwarcówna-Samborska Wanda: Relacja z pobytu w Kazachstanie s. 93-96; Bemówna Irena: Relacja z pobytu w Kazachstanie s. 97-106; Odyńska-Zarzycka Natalia: Moje wspomnienia z działalności harcerskiej podczas okupacji niemieckiej s. 107-113; Odyński Jeremi: Krótki życiorys s. 115-120; Pietraszkiewicz Stefan: Harcerskie wspomnienia s. 121-136; Ryżko Stanisław: Harcerstwo w Seminarium Duchownym w Pińsku s. 137-144; Komorowski Jan: [Relacja] s. 145-148; Jagiełło Władysław: Fragmenty pamiętnika dotyczące harcerstwa s. 149-154; Jagiełło Stanisław: [Życiorys] s. 155-156; Jagiełło Zdzisław: Byłem harcerzem na Polesiu (1935-1939) s. 157-174; Prawo Harcerskie z 1920 r. s. 175-176.

464. KAMIŃSKI Aleksander, pseud. Juliusz Górecki: Wielka gra. Oprac. Andrzej Krzysztof Kunert; przedm. Stanisław Broniewski. Warszawa 2000 Rytm ss. 331, nłb. 1, tabl. 22, il. Związek Harcerstwa Polskiego w l. 1939-1945.

465. KAMOCCI Janusz: Wspomnienia harcerskie z sandomierskich lat. *Zesz. Sandomierskie*. R. 8: 2001 nr 13 s. 53.
Z l. 1944-1946.

466. KATAFIASZ Tomasz: Harcerstwo pomorskie w walce o niepodległość i granice Rzeczypospolitej 1911-1921 (z uwzględnieniem środowiska chojnickiego). W: *Polityka regionalna a historyczna i obronna świadomość Polaków*. W 80. rocznicę przyłączenia Chojnic do Drugiej Rzeczypospolitej. Red. Jacek Knopek i Adam Marcinkowski. Bydgoszcz 2001 s. 65-86.

467. KAZBERUK Wiesław: Dramatyczne i humorystyczne momenty z pokazowego procesu Harcerskiej Organizacji Podziemnej (HOP) „Iskra”. *Borussia*. Nr 20/21: 2000 s. 159-164.

Uzup.: Baranowski Klemens, *Tamże* s. 164-165.

Wspomnienia o olsztyńskim procesie w dniach 22 V-5 VI 1950 r.

468. KOMOROWSKI Jerzy: Niepokornych „Droga do Orłów”. Siedemdziesiąt lat krakowskiej „dziewiętnastki”. Kraków 2001 Zw. Harcerstwa Rzeczypospolitej. Szczep 19 Krakowskich Drużyn Lotniczych im. F. Żwirki i S. Wigury 4 ss. 223, nłb. 1, tabl. 8.

469. KRĘŻEL Janusz: 90 lat skautingu – harcerstwa w Mielcu, 1911-2001. *Roczn. Mielecki*. T. 4: 2001 s. 69-99.

470. KSIĘGA pamiątkowa 25-lecia harcerstwa w Lubelszczyźnie. Wspomnienia i dokumenty 1911-1936. Oprac. Tadeusz Moniewski przy współudziale komitetu red. R. Błęszczyńska [i in.]. Lublin 2001 Woj. i Miej. Bibl. Publ. im. Hieronima Łopacińskiego ss. 193, nłb. 1, tabl. 16.

471. KUŹNIA Teresa: Historia Hufca ZHP im. Grzegorza Piramowicza w Międzyrzecu Podlaskim. *Roczn. Międzyrzecki*. T. 31/32: 2001 s. 289-321.

Lata 1975-1993.

472. LEONHARD Bolesław: Kalendarium z dziejów harcerstwa krakowskiego 1910-1950. Wyd. 2. Kraków 2001 Tow. Sympatyków Historii ss. 255, tabl. 16.

Wyd. 1. 1984.

473. ŁYSAKOWSKI Roman: Z dziejów Żeglarskiej Drużyny Harcerskiej w Białej Podlaskiej (1944-1946). *Podlaski Kwart. Kult.* 2001 nr 2 s. 41-54.

474. MAŁKOWSKI Kazimierz, Twardowski Marek, Paciorek Piotr. Gdyńska Drużyna Harcerzy im. Bolesława Chrobrego 1931-1994. Pod red. M. Twardowskiego. Gdańsk 2001 Wydaw. JSC ss. 84, tabl. 54, il.

475. MAŁOLEPSZA Agata: Początki harcerstwa w Kłobucku. *Biuletyn [Inst. Filoz.-Hist. WSP w Częstochowie]*. [Nr] 28: 2001 s. 150-161.

Od 1917 r.

476. MATEJKO Paweł: Polskie Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół” gniazda: Jordanów, Sucha, Maków. Zarys historii i działalności. Sucha Beskidzka–Kraków 2001 Księg. Matejko; Wydaw. Zakonu Pijarów ss. 187, tabl. 16, il.

XIX-XX w.

477. MATEUSZEWSKA Lidia: Harcerz z pięciolinia czyli Moja przygoda z CZA ZHP [Centranym Zespołem Artystycznym Związku Harcerstwa Polskiego]. Warszawa 2000 Stow. Wychowanków im. Władysława Skoraczewskiego ss. 114, il.

Pamiętnik.

478. MAZURKIEWICZ Mirosław: Jeszcze nie zgasły ogniska. Gawędy o harcerstwie Chorągwi Radomskiej. Radom 2001 Społ. Komitet Ratowania Zabytków Radomia ss. 198, il.

XX w.

479. NIEMIER Renata: Związek Młodzieży Wiejskiej Rzeczypospolitej Polskiej „Wici” (w 70. rocznicę powstania). *Roczn. Muzeum Nar. Rolnictwa w Szreniawie*. T. 22: 2001 s. 207-214.

480. NOWAKOWSKI Tadeusz: Dzieje skautingu i harcerstwa w Piotrkowie Trybunalskim w latach 1911-1939. Red. Marcin Gąsior. Piotrków Trybunalski 2001 Tow. Przyj. Miasta Piotrkowa Trybunalskiego; Muzeum ss. 80, il. Biblioteka Piotrkowska. Nr 20.

481. OLSTOWSKI Przemysław: PET i Organizacja Młodzieży Narodowej w Częstochowie w latach 1904-1914. Przyczynek do dziejów ruchu zetowego w Królestwie Polskim przed I wojną światową. *Czasy Nowożytne*. T. 10: 2001 s. 119-146.

482. ORGANIZACJA Bojowo-Dyweryjna Młodzieży Polskiej „Orleża”. [Wyd.] Igor Hałagida, Piotr Semków. *Biul. Inst. Pamięci Nar.* Nr 5: 2001 s. 48-51.

Dokumenty z 1948 r. antykomunistycznej organizacji z Gdyni.

483. PAWLUCZUK Zdzisław: Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół” na południowym Podlasiu w latach 1906-1931. *Podlaski Kwart. Kult.* 2001 nr 1 s. 5-29.

484. PESKA Roman: W zdrowym ciele zdrowy duch. Z dziejów Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” w Pabianicach 1906-2000. Pabianice 2001 Pamięć ss. 110, tabl. 14, il.

485. POLAK Wojciech: Najtrudniejsze egzaminy. Niezależne Zrzeszenie Studentów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika na tle wydarzeń w kraju i regionie (1980-1982). Toruń 2001 Wydaw. Uniw. M. Kopernika ss. 454, nlb. 2, tabl. 104, il., sum.

486. RUCH młodowiejski na Żywiecczyźnie w latach 1912-1972. Praca zbiorowa. Pod red. Jana Janika i Antoniego Urbańca. Żywiec 2001 Przedsiębiorstwo Handlowe „Ge-Es” ss. 224, il.

Z treści: Janik Jan: Początki ruchu młodzieży wiejskiej na Żywiecczyźnie [lata 1928-1957] s. 6-61; Urbaniec Antoni: Związek Młodzieży Wiejskiej na Żywiecczyźnie w latach 1957-1972 s. 62-134; Rączka Antoni: ZM ZMW to była wspaniała szkoła życia s. 135-143; Słonka Zofia: Wspomnienia sekretarza powiatowej Rady PR s. 144-149; Trębacz Tadeusz: Tak się trudno rozstać s. 150-166; Deptuła Marian: Ludowe zespoły sportowe na tle życia sportowego na Żywiecczyźnie s. 167-177; Fułał Mieczysław: Moje wspomnienia z działalności kulturalno-oświatowej s. 178-187; Stanik Czesław: Początki działalności sportowej w Ślemieniu s. 188-196; Kantyka Feliks: Narodziny klubu s. 197-202; Duraj Maria: Jestem dzieckiem wsi s. 203-204; Klimczak Zygmunt: Pierwszy był Związek Młodzieży Wiejskiej s. 205-207.

487. SAJAK Andrzej, Wojtycza Janusz: Towarzystwo Gimnastyczno-Strzeleckie „Sokół” w Bochni w latach 1891-1914. *Roczn. Bocheński*. T. 5: 2001 s. 157-185.

488. SUCHARSKA Dorota: W zielone chusty przystrojeni. Dzieje Szczępu Siódmych Bydgoskich Drużyn Harcerskich w Bydgoszczy im. Hetmana Jana Karola Chodkiewicza w latach 1921-2001. Bydgoszcz 2001 Margrafen ss. 163, nlb. 1, tabl. 20, il., mapa.

489. WACHOWICZ Barbara: Druhu Oleńko! Druhu Andrzeju! Gawęda o twórcach Harcerstwa Polskiego Oldze [1888-1979] i Andrzeju [1888-1919] Małkowskich. Wyd. 2 uzup. Warszawa 2000 Rytm ss. 273, nlb. 7, il. Wierna Rzeka Harcerstwa. [T.] 1.

Wyd. 1. 1995.

490. WIECHEĆ Aleksander: Dzieje gniazd sokolich w obecnym powiecie suskim. Wadowice 2001 Grafikon ss. 176, il.
XIX-XX w.
491. WILCZYŃSKI Leszek: Katolickie organizacje młodzieży męskiej w Wielkopolsce 1860-1939. Toruń 2001 Wydaw. Adam Marszałek ss. 251, il., mapy.
492. WISZKA Emilian: „Dancigerzy” – działalność ukraińskich organizacji studenckich na Politechnice Gdańskiej w latach 1922-1933. *Roczn. Gdański*. T. 60: 2000 z. 1 s. 63-70, sum.
493. WIŚNIEWSKA Halina Maria: Gawędy druhny Babci. Warszawa 2001 Horyzonty ss. 263, il.
Dzieje harcerstwa, XX w.
494. WIŚNIEWSKA Małgorzata: Idee wychowania obronnego młodzieży w koncepcji i praktycznej działalności organizacji „Strzelec” w latach 1921-1939. W: *Polityka regionalna a historyczna i obronna świadomość Polaków*. W 80. rocznicę przyłączenia Chojnic do Drugiej Rzeczypospolitej. Red. Jacek Knopek i Adam Marcinkowski. Bydgoszcz 2001 s. 411-418.
495. WYBRANE zagadnienia z organizacji i historii Akademickiego Związku Sportowego. Na 55-lecie AZS w Częstochowie (1945-2000). Praca zbior. pod red. Andrzeja Nowakowskiego. Częstochowa 2001 Częstochowskie Wydaw. Nauk. przy Wyższej Szkole Zarządzania ss. 196.
496. Z DZIEJÓW kultury fizycznej w Polsce i wśród Polaków na obczyźnie w latach 1918-1939. Pod red. Eligiusza Małolepszego i Mirosława Ponczka. Częstochowa 2001 Wydaw. Wyższej Szkoły Pedagog. ss. 119, sum.
Z treści: Kalamacka Ewa: YMCA w Polsce i Polska YMCA (1919-1939) s. 15-25; Nowakowski Andrzej: Dzieje i działalność gniazda „Sokola” w Suchej Beskidzkiej w okresie międzywojennym s. 27-35; Ponczek Mirosław: Ksiądz Tadeusz Jachimowski (1892-1944) – Naczelny Kapelan Sokolstwa Polskiego w II Rzeczypospolitej s. 37-46.
497. Z DZIEJÓW organizacji studenckich na lwowskich wyższych uczelniach w II Rzeczypospolitej. Oprac. Grzegorz Mazur i Adrian Tyszkiewicz. *Zesz. Hist. Z.* 137: 2001 s. 95-116.
Dwa dokumenty z końca lat 30-tych odnalezione w zespole akt starostwa grodzkiego we Lwowie, obrazujące działalność, skład władz i liczebność organizacji studenckich.
498. Z KIM w XXI wiek. Księga Drużyn Grunwaldzkich wydana w X rocznicę powstania „Wspólnoty”. Red. Barbara Bogdańska-Pawłowska, Henryk Leśniowski. Olsztyn 2001 KCW-M ZHP ss. 321, nlb. 6, tabl. 2, il. Zw. Harcerstwa Pol. Ogólnopol. Ruch Metodyczno-Programowy „Wspólnota Drużyn Grunwaldzkich” przy Komendzie Chorągwi Warmińsko-Mazurskiej im. „Grunwaldu”.
499. ZARYS dziejów Sokolstwa Polskiego w latach 1867-1997. Praca pod red. Eligiusza Małolepszego i Zdzisława Pawluczuka. Częstochowa 2001 Wydaw. WSP ss. 298, nlb. 1, il., sum.
Wyższa Szkoła Pedagog. w Częstochowie.
Treść: Rozdz. I. Sokolstwo polskie w latach 1867-1918: Toporowicz Kazimierz: Geneza Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” na ziemiach polskich. Powstanie „Sokola” we Lwowie s. 9-13; Snopko Jan, Dudek Dobiesław: Rozwój ruchu sokolego w zaborze austriackim s. 13-29; Woltmann Bernard: „Sokół” na terenach zaboru pruskiego i w Niemczech (1884-1918) s. 29-41; Ponczek Mirosław: „Sokół” w Królestwie Polskim i w Rosji (1888-1918) s. 41-47; Szczerbiński Marek, Pawluczuk Z.: „Sokół” na zachodzie Europy (Francja, Belgia i Holandia) s. 47-54; Radzik Tadeusz, Szczerbiński M.: „Sokół” na kontynentach amerykańskich (1887-1918) s. 54-62; Rozdz. II. „Sokół” w II Rzeczypospolitej i w Wolnym Mieście Gdańsku w latach 1919-1939: Drozdek-Małolepsza Teresa: Powstanie Związku Towarzystw Gimnastycznych „Sokół” w Polsce s. 63-69; Nowakowski Andrzej: Podstawy prawno-organizacyjne Związku Towarzystw Gimnastycznych „Sokół” w Polsce s. 69-84; Drozdek-Małolepsza T.: Udział kobiet s. 84-90; Taż: Rozwój licebny i skład socjalny członków s. 90-93; Marciszewska Barbara: Baza materialna działalności sokolej s. 93-99; Małolepszy E.: Wychowanie fizyczne, oświatowe i prasowo-wydawnicze s. 99-133; Strykowski Krzysztof: Działalność kulturalna, oświatowa i prasowo-wydawnicza s. 133-150; Pawluczuk Z.: Oblicze polityczne s. 150-157; Tenże: „Sokół” w Wolnym Mieście Gdańsku s. 157-163; Rozdz. III. Sokolstwo polskie na obczyźnie w latach 1919-1939: Pawluczuk Z., Szczerbiński M.: Podstawy ruchu sokolego w środowiskach polonijnych s. 164-168; Woltmann B.: „Sokół” polski w Niemczech s. 168-175; Szczerbiński M., Małolepszy E.: Związek Sokolstwa Polskiego we Francji, Belgii i Holandii s. 176-179; Gąsiorowski Andrzej: Ruch sokoli w Europie południowo-wschodniej s. 179-186; Radzik T., Szczerbiński M.: Związek Sokolstwa Polskiego w Stanach

Zjednoczonych Ameryki Północnej s. 186 - 189; Pawluczuk Z., Szczerbiński M.: Wzajemne związki polonijnego ruchu sokolego z Macierzą s. 189 - 193; Rozdz. IV. Sokolstwo polskie w czasie II wojny światowej (1939 - 1945); Gizowski Mariusz: „Sokół” na terenach okupowanej Polski s. 194 - 198; Pawluczuk Z.: Związek Sokółów Polskich w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej s. 198 - 199; Rozdz. V. Sokolstwo polskie po II wojnie światowej (1945 - 1997); Bujanowski Zdzisław, Ponczek M., Łopata Andrzej: Działalność Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” w Polsce po II wojnie światowej s. 200 - 213; Pawluczuk Z.: „Sokół” w Stanach Zjednoczonych AP s. 213 - 219; Gogolewski Edmond: „Sokół” we Francji, Belgii i Holandii s. 219 - 227; Hładkiewicz Wiesław: „Sokół” w Niemczech s. 227 - 232; Pawluczuk Z.: „Sokół” w Wielkiej Brytanii s. 232 - 240; Rozdz. VI: Gizowski M.: Symbolika sokolstwa s. 241 - 246; Tenże: Aneksy s. 255 - 263.

500. ZAWADZKA Anna: Gawędy o tych które przewodziły. Cz. 1: Olga Małkowska, Jadwiga Falkowska, Józefina Łapińska, Jadwiga Zwolakowska. Warszawa 2001 Horyzonty ss. 293, nlb. 3.

501. ZAWIŚLAK Władysław: Wielka próba. Wspomnienia więzienne 1946 - 1949. Wstęp Tomasz Gąsowski; przedm. Wojciech Hauser. Kraków 2001 Fundacja CDCN; Księg. Akademicka ss. 134, nlb. 1, tabl. 8, il. Biblioteka Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego. T. 16.

Wspomnienia kierownika konspiracyjnej organizacji harcerskiej kryptonim Polska Straż Przednia o aresztowaniu przez UB i śledztwie przy Placu Inwalidów oraz pobycie w więzieniach w Krakowie i w Rawiczu.

502. ZLELECKI Alojzy: Zaranie polskiego ruchu młodzieżowego w Galicji. W: Działalność wyzwolenicza. Red. Jadwiga Hoff. Rzeszów 2001 s. 200 - 222.

503. ŻEBROWSKI Rafał: Żydowska organizacja skautowa Ha-Noar ha-Cijoni i jej muzyńskie gniazdo. *Almanach Muszyny*. [R. 11]: 2001 s. 121 - 127.

Lata 1928 - 1934.

504. ŻYCHOWSKA Maria: Konspiracyjne organizacje młodzieżowe w tarnowskim w latach 1945 - 1956. Tarnów 2001 Tarnowskie Tow. Kult. ss. 519.

Opracowała Anna Gruca